

ABSTRACT BOOK

Editors

Dr. Semra KILIÇ KARATAY

Dr. Natela POPKHADZE

ISBN-978-605-7811-32-5

OCTOBER 18-20, 2019
ZONGULDAK, TURKEY

**INTERNATIONAL
BLACK SEA COASTLINE
COUNTRIES SYMPOSIUM-3**

ABSTRACT BOOK

Editors

Dr. Semra KILIÇ KARATAY

Dr. Natela POPKHADZE

All rights of this book belongs to ISPEC. Without permission can't be duplicate or copied.

Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.

ISBN- 978-605-7695-22-2

Issued: 23.10.2019

**BLACK SEA NETWORK
FOR INTERCULTURAL COMMUNICATIONS (BIC)**

**www.blackseacountries.org
blackseacountries@gmail.com**

ABOUT SYMPOSIUM

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM-3

Keynote & Invited participation type

DATE - PLACE

October 18-20, 2019

Zonguldak, TURKEY

ORGANIZATION

BLACK SEA NETWORK FOR INTERCULTURAL COMMUNICATIONS
(BIC)

PARTICIPANT INSTITUTES

Atlas International Journal

Ejons International Journal

HONORARY HEAD

Mr. ÖMER ÜNAL- City Mayor of Filyos

ORGANIZATION COMMITTEE

Dr. Natela POPKHADZE

Prof. Dr. Mehmet OKUR

Zhuldyz SAKHI

LANGUAGES

Turkish, English, Russian

INTERNATIONAL PARTICIPANTS

Turkey, Georgia, Ukraine, Russia, Romania, Bulgaria

SCIENCE COMMITTEE

Dr. Guguli DUMBADZE

Batumi Shota Rustaveli State University

Dr. Mehmet OKUR

Karadeniz Technical University

Dr. Elena Belik VENIAMINOVNA

Vladivostok State Economy University

Dr. Jun NAGAYASU

Tohoku University

Dr. Latkin A. PAVLOVIC

Vladivostok State Economy University

Dr. Malik YILMAZ

Ataturk University

Dr. Merina B. VLADIMIROVNA

Vladivostok State Economy University

Dr. Mustafa GULEC

Ankara University

Dr. Vera ABRAMENKOVA

Russia Family Studies Institute

Dr. Vlademir VISLIVIY

Ukraine National Technical University

Dr. Yang ZITONG

Wuhan University

INTERNATIONAL PARTICIPANT SPEAKERS

Доц. Андрей ПОЛУБОК- Ukraine

Доц. З.М. Калаханова- Russia

Yanko Dimitrov- Bulgaria

Corneliu Banarescu- Romania

Dr. Natela Popkhadze- Georgia

SYMPOSIUM GALLERY

CULTURAL TOUR TO FILYOS

BLACK SEA NETWORK FOR INTERCULTURAL COMMUNICATIONS

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM - III

October 18-20, 2019
Zonguldak, TURKEY

CONFERENCE VENUE: DEDEMAN HOTEL

Güney, Milli Egemenlik Cd. No:128, 67000 Merkez/Zonguldak Merkez/Zonguldak

Participant Countries: Turkey, Ukraine, Georgia, Russia, Bulgaria, Romania

BLACK SEA NETWORK FOR INTERCULTURAL COMMUNICATIONS

19.10.2019/ SATURDAY / 09⁰⁰-11⁰⁰

SESSION-1/ Hall-1	Head of Session: Prof. Dr. Hakan KUTOĞLU
Arş. Gör. Hilal SİNGER Doç. Dr. Şükrü ÖZŞAHİN	DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ BAZI DOĞAL KAYNAK SULARININ ELEMENTLERE DAYALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ: BÜTÜNLEŞİK BİR ÇKKV YAKLAŞIMI
Arş. Gör. Onur DÜNDAR Muharrem ATALAR Dr. Berna AKSOY Prof. Dr. İsmail Hakkı ÖZÖLÇER	DETERMINATION OF HYDRAULIC PARAMETERS IN RISK ANALYSIS RIVER BRIDGED AT FİLYOS BASIN
Arş. Gör. Hilal SİNGER Doç. Dr. Şükrü ÖZŞAHİN	AHŞAP MALZEMELERİN İŞLENMESİNDE GÜRÜLTÜ SEVİYESİNİ TAHMİN ETMEK İÇİN ANFİS YAKLAŞIMININ KULLANILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Rukiye UZUN Arş. Gör. İrem ŞENYER YAPICI	MİKRODENETLEYİCİ TABANLI AKILLI GERİ DÖNÜŞÜM KUTUSU
Dr. Öğr. Üyesi Hande ERKAYMAZ Rukiye UZUN ARSLAN İrem ŞENYER YAPICI	USAGE OF WEKA SOFTWARE PACKAGE TO DIAGNOSE OF BREAST CANCER
Furkan Oğuzhan POLAT Dr. Öğretim Üyesi Muzaffer AYDEMİR	ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ AİLE İŞLETMELERİNİN; ÖRGÜTSEL BENZEŞİMLERİ
Öğr. Gör. Pelin SAKIZ Doç.Dr. Zülküf KAYA	ADAPAZARI ZEMİNLERİNİN TBDY-2018 VE LİQSVs İLE SIVILAŞMA POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Mustafa AYDIN Samet USLU	DEE ADDITIVE EFFECT ON COMBUSTION AND EMISSION CHARACTERISTICS IN A SINGLE CYLINDER DIESEL ENGINE FUELED WITH PALM BIODIESEL-DIESEL BLEND
Samet USLU Mustafa AYDIN	OPTIMIZATION AND PREDICTION OF A DIESEL ENGINE PARAMETERS OPERATING WITH DEE/PALM OIL/DIESEL BLENDS BY RESPONSE SURFACE METHODOLOGY (RSM)
Dilek KAYA Mehmet Cemal ACAR	SPT DEĞERLERİNİN MEKANSAL ANALİZ YÖNTEMİNE GÖRE İNCELENMESİ OYMAAĞAÇ (KAYSERİ) ÖRNEĞİ

**19.10.2019
SATURDAY / 09⁰⁰-11⁰⁰**

SESSION-1/ Hall-2	Head of Session Prof. Dr. Sedat YAZICI
Prof. Dr. Sedat YAZICI Prof. Dr. Aslı YAZICI	KANT'TA AHLAK ÖĞRETİMİ
Prof. Dr. Sedat YAZICI Prof. Dr. Aslı YAZICI	ÇAĞDAŞ AHLAK FELSEFESİNDE KURAL TEMELLİ YAKLAŞIMLARIN ELEŞTİRİSİ
Prof. Dr. Sedat YAZICI Doç. Dr. Burcu Umut ZAN Prof. Dr. Aslı YAZICI	KÜTÜPHANECİLİK ETİK ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE PSIKOMETRİK ÖZELLİKLERİ
Doç. Dr. Burcu Umut ZAN Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ALTAY Dr. Öğr. Üyesi Huriye ÇOLAKLAR Arş. Gör. Nuri TAŞKIN	FUAT SEZGİN'İN HAYATI VE BİLİMSEL ÇALIŞMALARINDAKİ FARKLI PRENSİPLER
Kezban ACAR	MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİNDE KARADENİZ'DEN GEÇEN RUSLAR
Kezban ACAR Merve DOĞAN	BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ RUM ÇETELERİNİN FAALİYETLERİNE BİR ÖRNEK: ÇAĞŞUR KÖYÜ VAKASI
З.М. Калаханова	CETEBAY TЮPKOЛОГIЯ И TЮPKИ KABKAZA
Dr. Ali SOYLU	KUR'ÂN'DA İKTİSÂDÎ ADALET VE DENGE
Dr. Öğr. Üyesi Şemsettin IŞIK	KUR'AN-I KERİM'E GÖRE İRK VE DİLLERİN MENŞEİNE BAKIŞ(Rum Suresi 22. Ayet Bağlamında)

19.10.2019

BLACK SEA NETWORK FOR INTERCULTURAL COMMUNICATIONS
SATURDAY / 09⁰⁰-11⁰⁰

SESSION-1/ Hall-3	Head of Session: Prof. Dr. Gürbüz OCAK & Dr. Natela B. POPKHADZE
Emine AKKAŞ BAYSAL Prof. Dr. Gürbüz OCAK	İNGİLİZCE OKUMA BECERİSİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARIN “JIGSAW READING” TEKNİĞİ İLE GİDERİLMESİ
Prof. Dr. Gürbüz OCAK Öğr. Mustafa Enes TEPE Öğr. Grv. Burak OLUR	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLARIN REVİZE EDİLMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNİN BİLİŞSEL ALAN BASAMAKLARINA GÖRE İNCELENMESİ
Tuna BEŞEN DELİCE	TÜRKMEN TÜRKÇESİNDE SAYI ADLARININ SÖZCÜK TÜRÜ OLARAK KULLANIMI
Tuna BEŞEN DELİCE	TÜRKİYE TÜRKÇESİ KONUŞURLARINA TÜRK LEHÇELERİ ÖĞRETİMİ -TÜRKMEN TÜRKÇESİ ÖRNEĞİ-
Corneliu Banarescu	PREVENTING FRAUD IN AUTO INSURANCE FIELD
Nermine MEMMEDOVA	TÜRK LEHÇELERİYLE DOĞU VE BATI ÜLKELERİ ARASINDAKİ DİL BAĞLANTILARI
Doç. Dr. Betül MUTLU Merve ŞENER	SENNUR SEZER’İN ŞİİRİNDE “ANNE” İZLEĞİ
Dr. Natela B. POPKHADZE	DO YOU KNOW THAT NEFERTITI WAS BORN NEAR ZONGULDAK?
Yanko Dimitrov	THE PATHOGEN DEFENSE IN PLANTS

19.10.2019
SATURDAY / 11⁰⁰-13⁰⁰

SESSION-2/ Hall -1	Head of Session: Prof. Dr. Kazım Özkan ERTÜRK ve Dr. Öğr. Üyesi Ziyet PAMUK
Melih GÖCEN Müjgan KURU Cansu GÜĞERÇİN	PERIODIC SOLUTIONS OF SOME RATIONAL DIFFERENCE EQUATION SYSTEMS
Dr. Öğr. Üyesi Ziyet PAMUK	İLERİ BESLEMELİ SINIR AĞI KULLANARAK KRONİK HEPATİT B HASTALIĞININ SINIFLANDIRILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Ziyet PAMUK	KALP SESİ VERİLERİ KULLANARAK MITRAL DARLIK HASTALIĞININ TEŞHİS EDİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Kurtuluş MERDAN	TÜKETİCİLERİN SATINALMA EĞİLİMLERİNDE BAL REKLAMLARININ NALTMAN METAFOR ÇIKARIM TEKNİĞİ ARACILIĞIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Kurtuluş MERDAN	GÜMÜŞHANE İLİNDE MADENCİLİK SEKTÖRÜNÜN EKONOMİK BOYUTU VE İSTİHDAMA ETKİSİ
Dr. Güven DENİZ Prof. Dr. İsmail CERİTLİ	BAZI AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN SAHIP OLDUĞU YETKİLER İLE TÜRKİYE’DEKİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN YETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Öğr. Gör. Uğur DEMİR Doc. Dr. Adnan TOPUZ	MİKROKANALLARDA NANOAKIŞKAN KULLANIMININ DENEYSEL VE NÜMERİK İNCELENMESİ
Prof. Dr. Kazım Özkan ERTÜRK Dr. Öğr. Üyesi Şeyhmus DOĞAN	PROAKTİF HALKLA İLİŞKİLER FAALİYETİ OLARAK ÖNLEYİCİ KOLLUK HİZMETLERİ: TÜRKİYE’DE YENİDEN HAYATA GEÇİRİLEN BEKÇİLİK ÖRNEĞİ
Prof. Dr. Kazım Özkan ERTÜRK Dr. Öğr. Üyesi Şeyhmus DOĞAN	YAZ TATILI KONULU TELEVİZYON REKLAMLARININ MASLOW’UN İHTİYAÇLAR HIYERARŞISI ÖNERMELERİ ÖRNEĞİNDE GÖSTERGEBİLİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ

BLACK SEA NETWORK FOR INTERCULTURAL COMMUNICATIONS**19.10.2019****SATURDAY / 11⁰⁰-13⁰⁰**

SESSION-2/ Hall-2	Head of Session: Prof. Dr. Selma ÇELİKAY ve Doç. Dr. Gökhan DÖKMEN
Dr. Öğr. Üyesi Halime GÖKTAŞ KULUALP Doğan KARADAĞ	HOFSTEDE'NİN KÜLTÜR BOYUTLARININ KARADENİZ BÖLGESİ TURİZM ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE İNCELENMESİ
Mahmut MOLLAOĞLU Res. Asst. Umur BUCAK Asst. Prof. Hakan DEMİREL	THE POTENTIAL EFFECTS OF THE BRI PROJECT ON MARITIME TRADE IN THE BLACK SEA REGION
Öğr. Gör. Onur DURUKAL Öğr. Gör. Seda TAPDIK	KENTLERDE MAHALLE YÖNETİMİNİN ÖNEMİ VE KADIN TEMSİLİ: ZONGULDAK İLİNDE BİR DURUM ANALİZİ
Gözde UZGİDİM	KARADENİZ EREĞLİ MÜZESİNDE BULUNAN DOKUMALAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Öğr. Gör. Seda TAPDIK Öğr. Gör. Onur DURUKAL	ZONGULDAK'TA KENT YÖNETİMİNDE KADIN TEMSİLİ ÜZERİNE BİR ANALİZ
Doç. Dr. Mehmet PEKKAYA Doç. Dr. Gökhan DÖKMEN Bilim Uzmanı Elif KIRIKOĞLU	ZONGULDAK'TAKİ ENGELLİ BİREYLERİN ALDIĞI YEREL HİZMET BOYUTLARININ BELİRLENMESİ VE BOYUTLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER
Doç. Dr. Gökhan DÖKMEN Doç. Dr. Mehmet PEKKAYA Bilim Uzmanı Elif KIRIKOĞLU	ENGELLİ BİREYLER AÇISINDAN YEREL KAMU HİZMETLERİNE AIT KONULAR: ZONGULDAK ÖRNEĞİ
Öğr. Gör. Dr. Esmâ DURUKAL	Y KUŞAĞININ TEKNOLOJİ ÜRÜNLERİNİ İNTERNET ÜZERİNDEN SATIN ALMA NİYETİ VE DAVRANIŞININ GENİŞLETİLMİŞ ONLINE ALIŞVERİŞ MODELİYLE İNCELENMESİ
Prof. Dr. Selma ÇELİKAY Arş.Gör. Rukiye Gizem ÖZTAŞ	BATI KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ FİLYOS VADİSİ PROJESİNE İLİŞKİN STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRMELER VE PLANLAMA ÖNERİLERİ
Prof. Dr. Selma ÇELİKAY Rabia ŞAHİN	KIYI KAMUSAL ALANLARININ TASARIMINDA DISİPLİNLERARASI BİR YAKLAŞIM: ZONGULDAK'TA BİR ÖRNEK ÇALIŞMA

19.10.2019**SATURDAY / 11⁰⁰-14⁰⁰**

SESSION-2/ Hall -3	Head of Session: Doç. Dr. Nurhan KOÇAN ve Prof. Dr. Özcan SEZER
Öğr. Gör. Gamze URAY	TOPLUMSAL HAFIZAYI İNŞA EDEN VE TARİHİ CANLANDIRAN MÜZELER: ULUSAL UKRAYNA DEKORATİF HALK SANATI MÜZESİ
Prof. Dr. Özcan SEZER	SANAYİSİZLEŞME SÜRECİNDE KENTLEŞME, KENTSEL DÖNÜŞÜM VE MEKÂNSAL PLANLAMA SORUNLARI: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ
Özcan SEZER Ayşenur KIRNAPÇI	BELEDİYELERDE STRATEJİK PLANLAMANIN PERFORMANS DENETİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ZONGULDAK BELEDİYESİ ÖRNEĞİ
Öğr. Gör. Gamze URAY	KAZIMALI- AKITMALI UKRAYNA SERAMİKLERİ
Doç. Dr. Nurhan KOÇAN Araş.Gör. Dr. Gizem Cengiz GÖKÇE	NİKSAR (TOKAT) SULUGÖL REKREASYON ALANI PEYZAJ TASARIM PROJESİ
Dr. Ayşe YAZIK	A PROPOSAL AGAINST EXTINCTION OF PLANT SPECIES BY HUMAN INFLUENCE: THE SPECIMEN OF TRACHYSTEMON ORIENTALIS
Doç. Dr. Nurhan KOÇAN Araş.Gör. Dr. Gizem Cengiz GÖKÇE	NİKSAR (TOKAT) AYVAZ KENT PARKI PEYZAJ TASARIM PROJESİ
Doç. Dr. Canan CENGİZ Arş. Gör. Pelin KEÇECİOĞLU	THE ROLE OF MEMORY SPACES IN URBAN SUSTAINABILITY: BARTIN EXAMPLE

BLACK SEA NETWORK FOR INTERCULTURAL COMMUNICATIONS

DAĞLI	
Arş. Gör.Pelin KEÇECİOĞLU DAĞLI Doç. Dr. Canan CENGİZ	RIVA NEIGHBOURHOOD EXAMPLE WITHIN THE SCOPE OF THE SUSTAINABILITY OF NATURAL AND CULTURAL VALUES
Dr. Öğr. Üyesi Fethi NAS	YAŞAM KOŞULLARI BAKIMINDAN TR81 BÖLGESİ (ZONGULDAK, BARTIN ve KARABÜK) İLLERİNİN SOSYOLOJİK ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Fethi NAS	TARIMSAL FAALİYETLER VE GEÇİM KAYNAKLARININ DÖNÜŞÜMÜ (BARTIN KÖYLERİ ÖRNEĞİ)

19.10.2019

SATURDAY / 13⁰⁰-15⁰⁰

SESSION-3/ Hall -1	Head of Session: Dr. Öğr. Üyesi Bülent HANER ve Dr. Öğr. Üyesi Veli AKARSU
Veli AKARSU Ayşe Bengü SÜNBL Hüseyin MUNGAN	KİLİMLİ (ZONGULDAK) YERLEŞİM ALANI SIVILAŞMA POTANSİYELİ HARİTASININ ÜRETİLMESİ
Ogün AYGÜN Doç. Dr. Gökhan OFLUOĞLU	KÜRESELLEŞME ÇAĞINDA ENDÜSTRİ 4.0 VE İSTİHDAM ÜZERİNE YANSIMALARI
Asst. Prof. Nesrin KORKMAZ	SYNTHESIS, CHARACTERIZATION AND BIOLOGICAL PROPERTIES OF SILVER NANOPARTICLES USING PLANT EXTRAC
Dr. Öğr. Üyesi Veli AKARSU Öğr. Gör. Hüseyin MUNGAN	THALES, ÖKLİD GEOMETRİSİ VE GEOİD
Cem ÇATALBAŞ Prof. Dr. Mustafa AKTAŞ	ANALYSES RELATED TO NOISE FACTORS AND NOISE REDUCTION IN CLEAN ROOMS
Dr. Öğr. Üyesi Veli AKARSU Ozan ŞAFAK	ÜÇ NOKTADAN GERİDEN KESTİRME PROBLEMİ VE ÇÖZÜMÜ
Müh. Shah Wali NAZARİ Dr. Öğr. Üyesi Veli AKARSU	YERSEL LAZER TARAYCILAR VE UYGULAMA ALANLARI
Bülent HANER Orhan ÇEMBERCİ	HAM DERİ İŞLEME DOLAPLARINDA PATENT GETİREN BULUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KANBAY Dr. Öğr. Üyesi Elif IŞIK Öğr. Gör. ÖzgürASLAN	ANALYSIS OF PROFESSIONAL ATTITUDES OF NURSES AND NURSING STUDENTS
Dr. Öğr. Üyesi Gönül ERDEM NAS	AĞIZ ÇALIŞMALARINDA SÖZ VARLIĞININ DERLENMESİNİN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Gönül ERDEM NAS	BARTIN AĞIZLARINDA HAYVANLAR İÇİN KULLANILAN ADLANDIRMALAR
Prof. Dr. Bülent CENGİZ Öğr. Gör. Deniz KARAEMLAS	KENTSEL BİYOÇEŞİTLİLİĞİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ
Mehmet Murat ASLAN Assist. Prof. Dr.Tuna ULGER Res. Assist., Muhammet KARABULUT	STRUCTURAL INVESTIGATION OF CONSTRUCTION DEFICIENCIES IN A RETAINING WALL PROJECT

CONTENT

SYMPOSIUM DETAILS	i
SYMPOSIUM GALLERY	ii
SCIENCE COMMITTEE	iii
PROGRAM	iv
CONTENT	v

ABSTRACTS

Hilal SİNGER, Şükrü ÖZŞAHİN DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ BAZI DOĞAL KAYNAK SULARININ ELEMENTLERE DAYALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ: BÜTÜNLEŞİK BİR ÇKKV YAKLAŞIMI	1-2
Hilal SİNGER, Şükrü ÖZŞAHİN AHŞAP MALZEMELERİN İŞLENMESİNDE GÜRÜLTÜ SEVİYESİNİ TAHMİN ETMEK İÇİN ANFIS YAKLAŞIMININ KULLANILMASI	3-4
Furkan Oğuzhan POLAT, Muzaffer AYDEMİR ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ AİLE İŞLETMELERİNİN; ÖRGÜTSEL BENZEŞİMLERİ	5-6
Pelin SAKIZ, Zülküf KAYA ADAPAZARI ZEMİNLERİNİN TBDY-2018 VE LIQSVS İLE SIVILAŞMA POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7-8
Mustafa AYDIN, Samet USLU DEE ADDITIVE EFFECT ON COMBUSTION AND EMISSION CHARACTERISTICS IN A SINGLE CYLINDER DIESEL ENGINE FUELED WITH PALM BIODIESEL-DIESEL BLEND	9
Samet USLU, Mustafa AYDIN OPTIMIZATION AND PREDICTION OF A DIESEL ENGINE PARAMETERS OPERATING WITH DEE/PALM OIL/DIESEL BLENDS BY RESPONSE SURFACE METHODOLOGY (RSM)	10
Dilek KAYA, Mehmet Cemal ACAR SPT DEĞERLERİNİN MEKANSAL ANALİZ YÖNTEMİNE GÖRE İNCELENMESİ OYMAAĞAÇ (KAYSERİ) ÖRNEĞİ	11-12
Sedat YAZICI, Aslı YAZICI KANT'TA AHLAK ÖĞRETİMİ	13
Sedat YAZICI, Aslı YAZICI ÇAĞDAŞ AHLAK FELSEFESİNDE KURAL TEMELLİ YAKLAŞIMLARIN ELEŞTİRİSİ	14
Sedat YAZICI, Burcu Umut ZAN, Aslı YAZICI KÜTÜPHANECİLİK ETİK ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİ	15-16
Emine AKKAŞ BAYSAL, Gürbüz OCAK İNGİLİZCE OKUMA BECERİSİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARIN "JIGSAW READING" TEKNİĞİ İLE GİDERİLMESİ	17-18

Gürbüz OCAK, Mustafa Enes TEPE, Burak OLUR BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLARIN REVİZE EDİLMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNİN BİLİŞSEL ALAN BASAMAKLARINA GÖRE İNCELENMESİ	19-20
Burcu Umut ZAN, Ahmet ALTAY, Huriye ÇOLAKLAR, Nuri TAŞKIN FUAT SEZGİN'İN HAYATI VE BİLİMSEL ÇALIŞMALARINDAKİ FARKLI PRENSİPLER	21-22
Kezban ACAR MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİNDE KARADENİZ'DEN GEÇEN RUSLAR	23
Kezban ACAR, Merve DOĞAN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ RUM ÇETELERİNİN FAALİYETLERİNE BİR ÖRNEK: ÇAĞŞUR KÖYÜ VAKASI	24
Ali SOYLU QUR'ÂN'DA İKTİSÂDÎ ADÂLET VE DENGELER ECONOMIC JUSTICE AND BALANCE IN THE QUR'AN	25-26
Şemsettin IŞIK KUR'AN-I KERİM'E GÖRE İRK VE DİLLERİN MENŞEİNE BAKIŞ (RUM SURESİ 22. AYET BAĞLAMINDA)	27-28
Doç. Dr. Betül MUTLU, Merve ŞENER SENNUR SEZER'İN ŞİİRİNDE "ANNE" İZLEĞİ	29
Corneliu Banarescu PREVENTING FRAUD IN AUTO INSURANCE FIELD	30
Yanko Dimitrov THE PATHOGEN DEFENSE IN PLANTS	31
Tuna BEŞEN DELİCE TÜRKMEN TÜRKÇESİNDE SAYI ADLARININ SÖZCÜK TÜRÜ OLARAK KULLANIMI	32
Tuna BEŞEN DELİCE TÜRKİYE TÜRKÇESİ KONUŞURLARINA TÜRK LEHÇELERİ ÖĞRETİMİ -TÜRKMEN TÜRKÇESİ ÖRNEĞİ-	33
Melih GÖCEN, Müjgan KURU, Cansu GÜĞERÇİN PERIODIC SOLUTIONS OF SOME RATIONAL DIFFERENCE EQUATION SYSTEMS	34
Ziyne PAMUK İLERİ BESLEMELİ SİNİR AĞI KULLANARAK KRONİK HEPATİT B HASTALIĞININ SINIFLANDIRILMASI	35
Ziyne PAMUK KALP SESİ VERİLERİ KULLANARAK MİTRAL DARLIK HASTALIĞININ TEŞHİS EDİLMESİ	36
Güven DENİZ, İsmail CERİTLİ BAZI AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN SAHİP OLDUĞU YETKİLER İLE TÜRKİYE'DEKİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN YETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	37
Uğur DEMİR, Adnan TOPUZ MİKROKANALLARDA NANOAKIŞKAN KULLANIMININ DENEYSEL VE NÜMERİK İNCELENMESİ	38-39

Kazım Özkan ERTÜRK, Şeymus DOĞAN	40
PROAKTİF HALKLA İLİŞKİLER FAALİYETİ OLARAK ÖNLEYİCİ KOLLUK HİZMETLERİ: TÜRKİYE'DE YENİDEN HAYATA GEÇİRİLEN BEKÇİLİK ÖRNEĞİ	
Kazım Özkan ERTÜRK, Şeymus DOĞAN	41
YAZ TATİLİ KONULU TELEVİZYON REKLAMLARININ MASLOW'UN İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ ÖNERMELERİ ÖRNEĞİNDE GÖSTERGEBİLİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ	
Halime GÖKTAŞ KULUALP, Doğan KARADAĞ	42-43
HOFSTEDE'NİN KÜLTÜR BOYUTLARININ KARADENİZ BÖLGESİ TURİZM ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE İNCELENMESİ	
Mahmut MOLLAOĞLU, Umur BUCAK, Hakan DEMİREL	44
THE POTENTIAL EFFECTS OF THE BRI PROJECT ON MARITIME TRADE IN THE BLACK SEA REGION	
Onur DURUKAL, Seda TAPDIK	45-46
KENTLERDE MAHALLE YÖNETİMİNİN ÖNEMİ VE KADIN TEMSİLİ: ZONGULDAK İLİNDE BİR DURUM ANALİZİ	
Gözde UZGİDİM	47-48
KARADENİZ EREĞLİ MÜZESİNDE BULUNAN DOKUMALAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
Seda TAPDIK, Onur DURUKAL	49
ZONGULDAK'TA KENT YÖNETİMİNDE KADIN TEMSİLİ ÜZERİNE BİR ANALİZ	
Mehmet PEKKAYA, Gökhan DÖKMEN, Elif KIRIKOĞLU	50-51
ZONGULDAK'TAKİ ENGELLİ BİREYLERİN ALDIĞI YEREL HİZMET BOYUTLARININ BELİRLENMESİ VE BOYUTLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER	
Gökhan DÖKMEN, Mehmet PEKKAYA, Elif KIRIKOĞLU	52-53
ENGELLİ BİREYLER AÇISINDAN YEREL KAMU HİZMETLERİNE AİT KONULAR: ZONGULDAK ÖRNEĞİ	
Esmâ DURUKAL	54-55
Y KUŞAĞININ TEKNOLOJİ ÜRÜNLERİNİ İNTERNET ÜZERİNDEN SATIN ALMA NİYETİ VE DAVRANIŞININ GENİŞLETİLMİŞ ONLINE ALIŞVERİŞ MODELİYLE İNCELENMESİ	
Selma ÇELİKAY, Rukiye Gizem ÖZTAŞ	56-57
BATI KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ FİLYOS VADİSİ PROJESİNE İLİŞKİN STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRMELER VE PLANLAMA ÖNERİLERİ	
Selma ÇELİKAY, Rabia ŞAHİN	58-59
KIYI KAMUSAL ALANLARININ TASARIMINDA DİSİPLİNLERARASI BİR YAKLAŞIM: ZONGULDAK'TA BİR ÖRNEK ÇALIŞMA	
Natela B. POPKHADZE	60-61
DO YOU KNOW THAT NEFERTITI WAS BORN NEAR ZONGULDAK?	
Gamze URAY	62-63
TOPLUMSAL HAFIZAYI İNŞA EDEN VE TARİHİ CANLANDIRAN MÜZELER: ULUSAL UKRAYNA DEKORATİF HALK SANATI MÜZESİ	

Özcan SEZER	64-65
SANAYİSİZLEŞME SÜRECİNDE KENTLEŞME, KENTSEL DÖNÜŞÜM VE MEKÂNSAL PLANLAMA SORUNLARI: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ	
Özcan SEZER, Ayşenur KIRNAPÇI	66-67
BELEDİYELERDE STRATEJİK PLANLAMANIN PERFORMANS DENETİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ZONGULDAK BELEDİYESİ ÖRNEĞİ	
Gamze URAY	68-69
KAZIMALI- AKITMALI UKRAYNA SERAMİKLERİ	
Nurhan KOÇAN, Gizem CENGİZ GÖKÇE	70-71
NİKSAR (TOKAT) AYVAZ KENT PARKI PEYZAJ TASARIM PROJESİ	
Nurhan KOÇAN, Gizem CENGİZ GÖKÇE	72-73
NİKSAR (TOKAT) SULUGÖL REKREASYON ALANI PEYZAJ TASARIM PROJESİ	
Ayşe YAZLIK	74
A PROPOSAL AGAINST EXTINCTION OF PLANT SPECIES BY HUMAN INFLUENCE: THE SPECIMEN OF TRACHYSTEMON ORIENTALIS	
Pelin KEÇECİOĞLU DAĞLI, Canan CENGİZ	75-76
RIVA NEIGHBOURHOOD EXAMPLE WITHIN THE SCOPE OF THE SUSTAINABILITY OF NATURAL AND CULTURAL VALUES	
Canan CENGİZ, Pelin KEÇECİOĞLU DAĞLI	77-78
THE ROLE OF MEMORY SPACES IN URBAN SUSTAINABILITY: BARTIN EXAMPLE	
Fethi NAS	79-80
TARIMSAL FAALİYETLER VE GEÇİM KAYNAKLARININ DÖNÜŞÜMÜ (BARTIN KÖYLERİ ÖRNEĞİ)	
Fethi NAS	81-82
YAŞAM KOŞULLARI BAKIMINDAN TR81 BÖLGESİ (ZONGULDAK, BARTIN VE KARABÜK) İLLERİNİN SOSYOLOJİK ANALİZİ	
Kurtuluş MERDAN	83
GÜMÜŞHANE İLİNDE MADENCİLİK SEKTÖRÜNÜN EKONOMİK BOYUTU VE İSTİHDAMA ETKİSİ	
Kurtuluş MERDAN	84
TÜKETİCİLERİN SATINALMA EĞİLİMLERİNDE BAL REKLAMLARININ NALTMAN METAFOR ÇIKARIM TEKNİĞİ ARACILIĞIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ	
Hande ERKAYMAZ, Rukiye UZUN ARSLAN, İrem ŞENYER YAPICI	85
USAGE OF WEKA SOFTWARE PACKAGE TO DIAGNOSE OF BREAST CANCER	
Rukiye UZUN, İrem ŞENYER YAPICI	86-87
MİKRODENETLEYİCİ TABANLI AKILLI GERİ DÖNÜŞÜM KUTUSU	
Shah Wali NAZARİ, Veli AKARSU	88-89
YERSEL LAZER TARAYCILAR VE UYGULAMA ALANLARI	
Veli AKARSU, Ozan ŞAFAK	90-91
ÜÇ NOKTADAN GERİDEN KESTİRME PROBLEMİ VE ÇÖZÜMÜ	
Veli AKARSU, Ayşe Bengü SÜNBL GÜNER , Hüseyin MUNGAN	92-93
KİLİMLİ (ZONGULDAK) YERLEŞİM ALANI SIVILAŞMA POTANSİYELİ HARİTASININ ÜRETİLMESİ	
Veli AKARSU, Hüseyin MUNGAN	94-96
THALES, ÖKLİD GEOMETRİSİ VE GEOİD	

Ogün AYGÜN, Gökhan OFLUOĞLU KÜRESELLEŞME ÇAĞINDA ENDÜSTRİ 4.0 VE İSTİHDAM ÜZERİNE YANSIMALARI	97-98
Nesrin KORKMAZ SYNTHESIS, CHARACTERIZATION AND BIOLOGICAL PROPERTIES OF SILVER NANOPARTICLES USING PLANT EXTRAC	99
Cem ÇATALBAŞ, Mustafa AKTAŞ TEMİZ ODALARDA GÜRÜLTÜ FAKTÖRLERİ VE AZALTILMASINA YÖNELİK ANALİZLER	100-101
Bülent HANER, Orhan ÇEMBERCİ HAM DERİ İŞLEME DOLAPLARINDA PATENT GETİREN BULUŞ	102-103
Yalçın KANBAY, Elif IŞIK, Özgür ASLAN HEMŞİRE VE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ TUTUMLARININ İNCELENMESİ	104-105
Gönül ERDEM NAS AĞIZ ÇALIŞMALARINDA SÖZ VARLIĞININ DERLENMESİNİN ÖNEMİ	106-107
Gönül ERDEM NAS BARTIN AĞIZLARINDA HAYVANLAR İÇİN KULLANILAN ADLANDIRMALAR	108
Bülent CENGİZ, Deniz KARAEMLAS KENTSEL BİYOÇEŞİTLİLİĞİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ	109-110
Mehmet Murat ASLAN , Tuna ULGER, Muhammet KARABULUT STRUCTURAL INVESTIGATION OF CONSTRUCTION DEFICIENCIES IN A RETAINING WALL PROJECT	111
Onur DÜNDAR, Muharrem ATALAR, Berna AKSOY, İsmail Hakkı ÖZÖLÇER FİLYOS HAVZASI AKARSU KÖPRÜLERİ RİSK ANALİZİNDE HİDROLİK ETKENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	112-114
Андрей ПОЛУБОК ОБОБЩЕНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННО-ПЛАСТИЧЕСКОГО ОБРАЗА КАК ОДИН ИЗ ОСНОВНЫХ ПРИЁМОВ СКУЛЬПТУРНОЙ ПЛАСТИКИ	115-116

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ BAZI DOĞAL KAYNAK SULARININ ELEMENTLERE DAYALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ: BÜTÜNLEŞİK BİR ÇKKV YAKLAŞIMI

Arş. Gör. Hilal SİNGER

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Bolu, Türkiye

Doç. Dr. Şükrü ÖZŞAHİN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Trabzon, Türkiye

ÖZET

Su, yaşamın her türlü biçimini destekleyen önemli bir maddedir. Suların ağır metallere kirlenmesi küresel bir sorundur ve insan sağlığına ve çevreye riskler getirmektedir. Sulardaki ağır metal birikimi, ağır metallere düşük hareket kabiliyeti ve parçalanamayan yapısı nedeniyle tehlikelidir. Öte yandan, bazı elementler vücut fonksiyonları için temeldir; ancak, çok yüksek konsantrasyonlarda tehlikeli hale gelebilmektedirler. Bu nedenle bu çalışmada, Türkiye'nin Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki bazı doğal kaynak sularını değerlendirmek için çok kistaslı karar verme (ÇKKV) modeli önerilmiştir. Bu model şu ana aşamalardan oluşmaktadır: (1) kriterlerin entropi yöntemi (EY) aracılığıyla önceliklendirilmesi, (2) alternatiflerin ViseKriterijumska Optimizacija I Kompromisno Resenje (VIKOR) vasıtasıyla önceliklendirilmesi ve (3) nihai sıralamanın belirlenmesi. Bu çalışmada kullanılan veriler literatürden (Doğal Afetler ve Çevre Dergisi, 3(1):28-38, 2017) elde edilmiştir. Artvin (Merkez, Şavşat, Hopa ve Arhavi), Rize (Ardeşen, Güneysu, Pazar ve Merkez), Trabzon (Akçaabat, Beşikdüzü, Çarşıbaşı, V. Kebir, Yomra, Maçka ve Of), Giresun (Görece, Merkez, Espiye, Bulancak ve Ş. Karahisar), Ordu (Ünye, Fatsa, İkizce, Gülyalı, Gököy ve Merkez), Gümüşhane (Kürtün, Torul, Kelkit, Kale, Y. Dere ve Merkez) ve Bayburt (Süly. Çeş., Narkazan, Maden ve Demirözü)'tan toplanan doğal kaynak su örnekleri bu çalışmanın alternatifleri olarak dikkate alınmıştır. Alternatifleri değerlendirmek için kullanılan elementler (kriterler) Na, Al, P, Cl, K, Ca, V, Mn, Fe, Ni, Cu ve Zn'dir. Kriterlerin önemini belirlemek için EY, Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki doğal kaynak sularını sıralamak için ise VIKOR kullanılmıştır. Sıralama sonuçlarına göre (Q_i değerleri) en iyi ve en kötü alternatifler sırasıyla V. kebir ve Beşikdüzü'dür. Gököy ikinci sıraya yerleşmiş iken, Pazar üçüncü sırada yer almaktadır. Beşikdüzü'nü çoğunlukla Fatsa, Torul, Kale ve Kelkit izlemektedir. Ayrıca, değerlendirme modeli sonuçlarını tartışmak için bir duyarlılık analizi gerçekleştirilmiştir. Duyarlılık analizi sonuçlarına dayanarak, doğal kaynak sularının sıralanmasında ağırlık değerlerinin önemli bir etkisi olduğu söylenebilir. Sonuç olarak, mevcut çalışmanın sonuçları değerlendirme modelinin doğal kaynak sularının sıralanmasında kullanışlı ve etkili bir araç olduğunu göstermiştir. Bu çalışma, doğal kaynak su örneklerini farklı elementlere göre değerlendirmek ve sıralamak için literatüre alternatif bir yaklaşım sunmuştur.

Anahtar kelimeler: Doğu Karadeniz Bölgesi, Element, Çok kistaslı karar verme, Doğal kaynak suyu

EVALUATION OF SOME NATURAL SPRING WATERS IN THE EASTERN BLACK SEA REGION BASED ON ELEMENTS: AN INTEGRATED MCDM APPROACH

ABSTRACT

Water is a significant substance supporting all forms of life. The contamination of waters with heavy metals is a global problem and has brought risks to the environment and human health. Heavy metal accumulation in waters is dangerous owing to the low mobility and non-degradable nature of heavy metals. On the other hand, some elements are essential for body functions; however, they can become dangerous at very high concentrations. Therefore, in this study, a multicriteria decision-making (MCDM) model was proposed to evaluate some natural spring waters in the Eastern Black Sea Region of Turkey. This model consists of the following main phases: (1) prioritization of criteria by the entropy method (EM), (2) prioritization of alternatives by the ViseKriterijumska Optimizacija I Kompromisno Resenje (VIKOR), and (3) determination of the final rank. The data used in this study were obtained from the literature (Journal of Natural Hazards and Environment, 3(1):28-38, 2017). The natural spring water samples collected from Artvin (Center, Şavşat, Hopa, and Arhavi), Rize (Ardeşen, Güneysu, Pazar, and Center), Trabzon (Akçaabat, Beşikdüzü, Çarşıbaşı, V. Kebir, Yomra, Maçka, and Of), Giresun (Görece, Center, Espiye, Bulancak, and Ş. Karahisar), Ordu (Ünye, Fatsa, İkizce, Gülyalı, Gököy, and Center), Gümüşhane (Kürtün, Torul, Kelkit, Kale, Y. Dere, and Center), and Bayburt (Süly. Çeş., Narkazan, Maden, and Demirözü) were considered as the alternatives of this study. The elements (criteria) used to evaluate the alternatives were Na, Al, P, Cl, K, Ca, V, Mn, Fe, Ni, Cu, and Zn. EM was used to determine the importance of the criteria, while VIKOR was employed to rank the natural spring waters in the Eastern Black Sea Region. According to the ranking results (Q_i values), the best and worst alternatives are V. kebir and Beşikdüzü, respectively. Gököy is positioned at the second rank, while Pazar is placed at the third rank. Beşikdüzü is commonly followed by Fatsa, Torul, Kale, and Kelkit. Furthermore, a sensitivity analysis was carried out to discuss the evaluation model results. Based on the sensitivity analysis results, it can be said that the weight values have a significant effect in the rank order of the natural spring waters. Consequently, the results of the current study showed that the evaluation model is a useful and effective tool for the ranking of the natural spring waters. This study has presented an alternative approach to the literature to evaluate and rank natural spring water samples according to different elements.

Keywords: Eastern Black Sea Region, Element, Multicriteria decision-making, Natural spring water

AHŞAP MALZEMELERİN İŞLENMESİNDE GÜRÜLTÜ SEVİYESİNİ TAHMİN ETMEK İÇİN ANFIS YAKLAŞIMININ KULLANILMASI

Arş. Gör. Hilal SİNGER

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Bolu, Türkiye

Doç. Dr. Şükrü ÖZŞAHİN

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, Trabzon, Türkiye

ÖZET

Gürültü, çevreye salınan hoş gitmeyen veya istenilmeyen ses olarak tanımlanabilir. Gürültüye sürekli maruz kalma olumsuz sağlık etkilerine neden olabilmektedir. Bu nedenle, istenmeyen olumsuz sonuçlardan kaçınmak için gürültü üzerine etki eden faktörlerin değerlendirilmesi önemlidir. Ancak, gürültüyü etkileyen birçok faktör vardır ve bu faktörler birbiriyle etkileşim içerisindedir. Bu yüzden, ahşap ve ahşap-esaslı malzemelerin işlenmesi sırasında gürültüyü etkileyen parametrelerin uygun kombinasyonlarının belirlenmesi zordur. Ancak, modelleme teknikleri çeşitli faktörlerin gürültü üzerine olan etkisini incelemek için kullanılabilir. Son zamanlarda, adaptif ağ tabanlı bulanık mantık çıkarım sistemi (ANFIS) yaklaşımı popüler hale gelmiştir. ANFIS, geleneksel istatistiksel tekniklerle çözülmesi zor olan karmaşık problemlerin üstesinden gelebilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, kara kavak (*Populus nigra* L.), doğu kayını (*Fagus orientalis* L.) ve orta yoğunluklu lif levha (MDF) malzemelerinin planyalanmasındaki gürültü seviyesini tahmin etmek için bir ANFIS modeli önerilmiştir. ANFIS analizinde kullanılan deneysel veriler literatürden elde edilmiştir. MATLAB, eğitim, test ve optimizasyon amaçları için kullanılmıştır. Malzeme türü, kesme genişliği, kesme derinliği ve bıçak sayısı model girdileri olarak dikkate alınırken, gürültü ANFIS modelinin çıktısıdır. Ölçülen ve tahmin edilen değerler arasındaki farkı minimize etmek için farklı ANFIS yapıları ve parametreleri denenmiştir. Deney sonuçlarına yakın değerleri sağlayan bir ANFIS modeli tahminlerde bulunmak üzere seçilmiştir. Model performansı, ortalama mutlak yüzde hata (MAPE), ortalama karesel hatanın karekökü (RMSE) ve determinasyon katsayısı (R^2) kullanılarak değerlendirilmiştir. Önerilen modelin kabul edilebilir sapmalarla tatmin edici sonuçlar sağladığı gözlemlenmiştir. ANFIS modelinin test periyodunun MAPE, RMSE ve R^2 değerleri sırasıyla %0,717, 0,789 ve 0,971 olarak bulunmuştur. Ayrıca, mevcut çalışma deneysel çalışmadan elde edilmeyen ara gürültü değerlerinin farklı kesme genişlikleri ve kesme derinlikleri için ANFIS modeli ile kolayca elde edilebileceğini göstermiştir. Sonuç olarak, ANFIS gürültü tahmin amaçları için kullanışlı ve güvenilir araçtır. Bir işleme prosesindeki gürültü seviyeleri kapsamlı deneysel çalışmalar gerçekleştirmek yerine ANFIS yaklaşımı aracılığıyla belirlenebilir. Çeşitli faktörlerin gürültü üzerine olan etkilerini araştırmak için ANFIS yaklaşımına güvenen uygulayıcılar zaman ve maliyet tasarrufu sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Gürültü, ANFIS, Malzeme işleme, Ahşap, Orta yoğunluklu lif levha

USING THE ANFIS APPROACH TO PREDICT THE NOISE LEVEL IN THE MACHINING OF WOOD MATERIALS

ABSTRACT

Noise can be defined as unpleasant or unwanted sound released into the environment. A continuous exposure to noise can cause adverse health effects. Therefore, the evaluation of effective factors on noise is important to avoid undesired negative results. However, there are many factors influencing noise and these factors interact with each other. Therefore, the determination of the suitable combinations of parameters influencing noise during the machining of wood and wood-based materials is difficult. However, modeling techniques can be used to investigate the effects of various factors on noise. In recent years, the adaptive-network-based fuzzy inference system (ANFIS) approach has become popular. ANFIS deals with complex problems which are difficult to solve by conventional statistical techniques. Therefore, in this study, an ANFIS model was proposed for predicting the noise level in the planing of Lombardy poplar (*Populus nigra* L.), Oriental beech (*Fagus orientalis* L.), and medium density fibreboard (MDF) materials. The experimental data used in the ANFIS analysis were obtained from the literature. MATLAB was used for training, testing, and optimization purposes. The material type, cutting width, cutting depth, and number of blades were considered as the model inputs, while the noise was the output of the ANFIS model. Different ANFIS structures and parameters were tried to minimize the difference between the measured and predicted values. An ANFIS model producing the nearest values to the experimental results was selected to make predictions. Model performance was evaluated using the mean absolute percentage error (MAPE), the root mean square error (RMSE), and the coefficient of determination (R^2). It was observed that the proposed model yielded very satisfactory results with acceptable deviations. The MAPE, RMSE, and R^2 values of the testing period of the ANFIS model were found as 0.717%, 0.789, and 0.971, respectively. Furthermore, the current study demonstrated that the intermediate noise values not obtained from the experimental study can be easily obtained by the ANFIS model for different cutting widths and cutting depths. Consequently, ANFIS is a useful and reliable tool for noise prediction purposes. Noise levels in a machining process can be determined by the ANFIS approach instead of carrying out comprehensive experimental studies. Practitioners relying on the ANFIS approach for investigating the effects of various factors on noise can save the time and cost.

Keywords: Noise, ANFIS, Material processing, Wood, Medium density fibreboard

ENERJİ SEKTÖRÜNDEKİ AİLE İŞLETMELERİNİN; ÖRGÜTSEL BENZEŞİMLERİ

Furkan Oğuzhan POLAT

Dr. Öğretim Üyesi Muzaffer AYDEMİR
Altınbaş Üniversitesi UBF

ÖZET

Enerji bireylerin olduğu kadar toplumların ve işletmelerin de vazgeçilmez girdilerinden birisidir. Enerjinin ekonomik boyutu ve yönetsel yansımaları günümüz yönetim çalışmalarının önemli bir konu olmuştur. Ülkemiz işletmelerinin önemli bir kısmı aile işletmelerinden oluşmaktadır. Son yıllarda enerji sektörü aile işletmeleri cazip hale gelmiştir. Aile işletmelerinin enerji sektörüne girişi sonucu şirketlerin yönetim yapılarında değişiklikler meydana gelmiştir. Enerji sektörünün daha teknik olması sektörün yönetim yapıları ile benzeşmesine neden olmaktadır. Karşılaşılan yönetsel sorunların üstesinden gelebilmek için aile işletmeleri yönetim ekiplerinde profesyonel yöneticilere yer vermeye başladılar. Yönetsel kuramlar içinde önemli bir yere sahip olan yeni kuramsal kuramın normatif izomorfizm işletmelerin zamanla farklı koşullara bağlı olarak benzeştiklerini belirtmektedir. Profesyonel yöneticilerden oluşan öncü konumdaki işletmeler zamanla diğer işletmeler tarafından örnek alınmakta ve örgütsel yapıları birbirine benzeşmektedir. Profesyonel yönetim esaslarının işletmeler tarafından önemsenmesi kurumsallaşma sürecinde aile işletmelerine ciddi yararlar sağlamaktadır. Bu benzeşmenin yapısal karşılığı örgütsel eş benzeşimdir. Aile işletmelerinin üye sayısının sınırlı olması yönetim yapılarının tamamında yer almalarına engel olmaktadır. Bu nedenle teknik alanlar yerine kendileri açısından önemli olan finans gibi alanlarla yer almakta, diğer alanlarda profesyonel yöneticilere yer vermeyi tercih etmektedirler. Aile üyelerinin eğitim tercihleri de bu alanlara yönelik olmaktadır. Finans konularında profesyonel bir yönetici gibi eğitim alan patron adayları; enerji sektöründeki aile işletmelerinin kontrolünü ve sürdürülebilirliğini sağlamayı hedeflemektedirler. Bunun yanında özellikle devlet tarafından enerji sektörüne yönelik yasal düzenlemeler de örgütsel yapılarda zorlayıcı izomorfizmi (eş biçimlilik) ortaya çıkarmaktadır.

Araştırmamız sonucunda iki önemli bulguya ulaşılmıştır. Birincisi; enerji sektöründeki aile işletmelerinin profesyonelleşme değerlerini benimseyerek normatif izomorfizm (eş biçimlilik) uygulamaktadırlar. Profesyonel yöneticiler; enerji alanında iş geliştirmeleri yapan, finansal ve mali konularda uzman, mühendislik üzerine eğitim almış, tecrübeli kişilerdir. Firmalar %93,3 oranında profesyonel yöneticileri kendi bünyelerinde bulundurmaktadır. Aile işletmeleri arasındaki bu benzeşim onları, normatif ilkeler unsurunda kendi aralarında eş biçimli hale getirmektedir. Elde edilen ikinci bulgu da; yasa koyucunun uygulamalarının sonuçlarına ilişkindir. Yasa koruyucunun getirmiş olduğu yasal düzenlemeler ve bunların sonuçları örgütsel yapılarda zorlayıcı izomorfizmi (eşbiçimlilik) ortaya çıkarmaktadır. Bağımsız yönetim kurulu üyesi bulundurmamak SPK tarafından getirilen bir zorunlu uygulamadır. 7 tane aile işletmesinde; 26 kişi bağımsız yönetim kurulu üyesidir. Hukuki düzenleme, yapısal olarak büyük aile şirketlerinde benzeşim yaratmaktadır. Aile şirketleri arasında zorlayıcı unsurlarla bir eş biçimlilik meydana gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile İşletmeleri, kurumsallaşma, eşbenzerlilik, enerji sektörü

ORGANIZATIONAL ISOMORPHISM OF FAMILY BUSINESS IN ENERGY SECTOR

ABSTRACT

Energy, as much as personal, also one of the indispensable input for societies and corporations. Economic dimension and managerial reflections of energy sector are important subject area for present management studies. An important part of our country's enterprises comprise of family businesses. In recent years, energy sector have become attractive for family enterprises. Family businesses entry to energy sector caused structural change in corporations management. Because of energy sector have more technical structure than other sectors; sector started to resemble with management structure. Family businesses started to give seat to professional managers for overcome encountered managerial problems. Institutionalization theory (normative isomorphism) which has important place in managerial theories, states that; In time, corporations resemble with each other according to their conditions. In time, corporations which has professional managers (also in leading role in the sector) have taken as example by other corporations and their organizational structure convergence with each other. As corporations attach importance to professional management principles, this gives important benefits to family enterprises. This affinity's structural return is organizational equal affinity. Family enterprises limited number of members prevents them from rank among all managerial structures. For this reason, instead of technical areas, they rank among places which important for themselves (like finance) and they give seats to professional managers in other managerial ranks. Family members education choices also oriented to this areas. Boss nominees who get education in finance related areas like professional managers; aims to control and sustainability for family enterprises in energy sector. Besides, especially regal regulation made by government to reorganize energy sector, causes forced isomorphism (equal-uniformity) in organizational structure.

As a result of our research, we reached two important findings. First, family enterprises in energy sector implements normative isomorphism by adopting professional values. Professional managers who do business enhancements in energy sector are experts at finance, have education on engineering, experienced people. Professional managers rate of work at firms is %93,3. This rate of convergence between family enterprises makes them equal-structured by normative principles's direction. Second finding of our research is about results of legislator practices. Legislator's energy sector intended legal regulations have forced isomorphism in organizational structure. Must to have one independent member in board of directors is mandatory application made by SPK. 26 person is member of board of directors in 7 family enterprises. Legal regulation creates structurally big family enterprises with compulsory factors, uniformity happens between family enterprises.

Key Words: Family businesses, institutionalization, isomorphism, energy sector

ADAPAZARI ZEMİNLERİNİN TBDY-2018 VE LİQSVs İLE SIVILAŞMA POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Pelin SAKIZ

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr., Zülküf KAYA

Erciyes Üniversitesi

ÖZET

Depremler gibi büyük ve ani dinamik etkiler sonucu meydana gelen kayma gerilmeleri, suya doymuş daneli zeminlerin oluşturduğu tabakaların dane yerleşimine etki ederek sıkışma ve yer değiştirmelere neden olmaktadır. Bu nedenle, zemin daneleri arasında bulunan boşluk suyu drene olamamakta ve dolayısıyla da ortamda boşluk suyu basıncı artarken efektif gerilme sıfır olmaktadır. Artan boşluk suyu basıncının etkisiyle zemin katı davranıştan akışkan hale geçmekte ve sonuç olarak zemin tabakasında sıvılaşma olarak tanımlanan zemin davranışı meydana gelmektedir. Sıvılaşma davranışı gösteren zemin tabakasının dayanımı azalmakta ve taşıma kapasitesi düşmektedir. Bu durum, zemin tabakası üzerindeki yapılarda oturma, çökme, yan yatma ve devrilme gibi yenilme türlerinin oluşmasına neden olmaktadır. Sıvılaşma davranışı, kohezyonsuz (kum ve düşük plastisiteli ya da plastik olmayan siltli (kumlu silt)) ve suya doymuş durumdaki zeminlerde oluşmaktadır.

Depremler sonucu oluşan en yıkıcı zemin davranışlarından biri olan zemin sıvılaşması, özellikle son yıllarda Geoteknik Mühendisliği'nin önemli bir ilgi alanı haline gelmiştir. Ülkemizde, 17 Ağustos 1999'da meydana gelen 7.4 şiddetindeki Marmara depremi sonrasında Adapazarı'nda oldukça yaygın olarak sıvılaşma olayı yaşanmış ve yüzeydeki yapılarda ciddi hasarlar meydana gelmiştir. Adapazarı'nda meydana gelen zemin sıvılaşması nedeniyle yaşanan can ve mal kayıpları, ülkemizde de konuya olan ilgiyi arttırmıştır.

Bu çalışmada, Sakarya'nın Adapazarı ilçesi zeminlerinin sıvılaşma potansiyeli incelenmiştir. Öncelikle, zeminlerde sıvılaşma kavramı üzerinde durulmuş ve çalışma alanının özellikleri özetlenmiştir. Sonra, zeminlerin sıvılaşma potansiyelinin belirlenmesi amacıyla standart penetrasyon deneyi (SPT) verilerini göz önünde bulunduran ve yeni Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği (TBDY-2018)'nde de yer alan sıvılaşma analiz yöntemine değinilmiştir. Daha sonra, zeminlerin sıvılaşma potansiyellerinin değerlendirilmesi için yeni TBDY-2018'de yer alan ampirik yaklaşımlar ve LiqSVs yazılım programı kullanılarak analizler gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, Adapazarı'nda gerçekleştirilen 6 adet sondajdan elde edilen SPT verileri kullanılmıştır. Yapılan analizlerde; LiqSVs programında, bölgesel olarak elde edilen ivme değerleri dikkate alınırken; TBDY-2018'nin önerdiği yaklaşıma göre AFAD tarafından hazırlanan, Türkiye Deprem Tehlike Haritaları'nda belirlenen kısa periyot tasarım spektral ivme değerleri kullanılmıştır. Böylece, farklı tekerrür aralıkları için dört farklı deprem düzeyine (DD-1, DD-2, DD-3 ve DD4) göre sıvılaşma analizleri gerçekleştirilmiştir. Son olarak, farklı ivme değerlerinde yapılan her iki analizden elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sıvılaşma, SPT, TBDY-2018, Adapazarı, LiqSVs

DETERMINATION OF LIQUEFACTION POTENTIAL OF SOILS BY TBDY-2018 AND LIQSVS IN ADAPAZARI**ABSTRACT**

Shear stresses caused by large and sudden dynamic effects such as earthquakes affect the grain placement of the layers formed by the grained soils in the water-saturated place and cause compression and displacement. Therefore, the pore water between the grains cannot be drained and therefore the effective stress is zero while the pore water pressure increases in the environment. Under the effect of increasing pore water pressure, the ground solids become fluid and the ground behavior is defined as liquefaction in the ground layer. This phenomenon which liquefaction behavior of the ground, is been reduction in the strength of soil and the bearing capacity failure. This causes the types of failure to occur in the structures on the ground layer such as subsidence and tilting. Liquefaction behavior occurs on cohesionless soils (sand and low plasticity or non-plastic silty (sandy silt)) having water-saturated conditions.

Soil liquefaction, which is one of the most destructive soil behaviors caused by earthquakes, has become an important area of interest in Geotechnical Engineering especially in recent years. After the Marmara earthquake of 7.4 on 17 August 1999, liquefaction behavior was widespread in Adapazari and serious damage to the surface structures occurred in our country. The casualties of lives and property due to soil liquefaction in Adapazari increased the interest in the subject in our country.

In this study, the liquefaction potential of the Adapazari district of Sakarya was investigated. Firstly, the concept of liquefaction in soils is emphasized and the characteristics of the study area are summarized. Then, standard penetration test (SPT) to determine the liquefaction of the ground which takes into account the data and the new Turkey Earthquake Building Regulations (TBDY) is located in the liquefaction analysis methods were also discussed. To determine the liquefaction of soils, liquefaction analyses of soils are carried out using standart penetration test (SPT) data based on Turkey Earthquake Building Code (TBDY-2018). For this purpose, SPT data obtained from 6 boreholes carried out in Adapazari were used. In the analyzes of LiqSVs program, acceleration values are taken in accoun. TBDY-2018 is prepared according to the approach suggested by AFAD Turkey Earthquake Hazard Maps in a short period determined in the design spectral acceleration values were used. Thus, liquefaction analyzes were performed for four different earthquake levels (DD-1, DD-2, DD-3 and DD4) for different repetition intervals. Finally, the results obtained from both analyzes at different acceleration values were compared.

Keywords: Liquefaction, SPT, TBDY-2018, Adapazari, LiqSVs

**DEE ADDITIVE EFFECT ON COMBUSTION AND EMISSION
CHARACTERISTICS IN A SINGLE CYLINDER DIESEL ENGINE FUELED WITH
PALM BIODIESEL-DIESEL BLEND**

Mustafa AYDIN
Karabük Üniversitesi

Samet USLU
Karabük Üniversitesi

ABSTRACT

An experimental investigation is carried out to study the performance and emission on direct injection, diesel engine fueled with Biodiesel (Palm oil), Diesel and DEE blended fuel taking pure Diesel as a baseline. The test fuels are D100 (pure Diesel), P30 (70% Diesel+30% Palm biodiesel in vol.) and P25D5 (70% Diesel + %25 Palm biodiesel +5% DEE in vol.). The experiments have been conducted at a fixed engine speed of 1500 rpm and varying load conditions. Engine tests have been conducted to get the comparative measures of Brake Specific Fuel Consumption (BSFC), Brake thermal efficiency (BTE) and emissions such as hydrocarbons (HC), carbon monoxide (CO), smoke and nitrogen oxides (NO_x) to evaluate the behavior of Diesel, palm biodiesel and DEE blends in varying proportions. A marked improvement in NO_x and smoke was achieved maintaining high thermal efficiency for each engine load. However, the NO_x emission increases remarkably with an increase of the biodiesel proportion at high load. Smoke concentration decreased significantly with the additive of DEE at all engine loads; smoke emission decreased remarkably with DEE addition. HC and CO emissions decreased with DEE additive in the fuel blends. As a result of the experimental study; It has been observed that the use of DEE additive in diesel/biodiesel blends can improve engine performance by reducing harmful emissions.

Keywords: palm oil, diesel/biodiesel blend, diethyl ether, diesel engine, combustion, emission.

**OPTIMIZATION AND PREDICTION OF A DIESEL ENGINE PARAMETERS
OPERATING WITH DEE/PALM OIL/DIESEL BLENDS BY RESPONSE SURFACE
METHODOLOGY (RSM)**

Samet USLU
Karabük Üniversitesi

Mustafa AYDIN
Karabük Üniversitesi

ABSTRACT

Research has focused on alternative fuels due to decreasing fossil fuel resources with increasing population and solid emission standards of countries all over the world. Tests are conducted to determine whether the fuel to be used as an alternative fuel or fuel additive is suitable for the engine. However, these tests are extremely time-consuming and costly. For this reason, alternative fuel researchers are turning to computer-based programs where they can achieve similar results with experimental results with fewer experiments. The response surface methodology (RSM) is a proven computer-based software used for optimization and prediction of internal combustion engines. In this study, the effect of fuel blends obtained by adding diethyl ether (DEE) and palm oil to diesel fuel with several proportion was investigated experimentally. The RSM model was developed with the results of the experiments and optimization was made to determine which engine operating parameters and blending ratio were the best with optimum emission values. DEE ratio, palm oil ratio and engine load were selected as input parameters while brake thermal efficiency (BTE), brake specific fuel consumption (BSFC) and engine emissions such as hydrocarbons (HC), carbon monoxide (CO), smoke and nitrogen oxides (NO_x) were selected output responses. Subsequently, the engine operating parameters were optimized so that the exhaust emissions and BSFC values were minimized and BTE values maximum. According to the RSM results, when the engine was run with an engine load of 913.3164 watt, using 54.9985% DEE ratio, and% palm oil ratio, responses were found as 18.54%, 680.86 g/kWh, 210.30 ppm, 2.70%, 228 ppm and 0.24% respectively for BTE, BSFC, NO_x, smoke, HC and CO. The results obtained from this study demonstrated that RSM is a useful method for optimization of diesel engine working with palm oil / DEE / diesel blends and it can be used for optimization of diesel engines.

Keywords: Response surface methodology, optimization, diethyl ether, palm oil, diesel engine.

SPT DEĞERLERİNİN MEKANSAL ANALİZ YÖNTEMİNE GÖRE İNCELENMESİ OYMAAĞAÇ (KAYSERİ) ÖRNEĞİ

Dilek KAYA
Gümüşhane Üniversitesi

Mehmet Cemal ACAR
Kayseri Üniversitesi

ÖZET

Standart Penetrasyon Deneyi dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de geoteknik incelemelerde yaygın şekilde kullanılan bir arazi deneyidir. Bu deney, hemen hemen her zemin inceleme programının ana parçalarından birini oluşturmaktadır. SPT-N değeri ile kumların ve kumlu siltlerin sıklığı, içsel sürtünme açısı, birim hacim ağırlığı tahmininde kullanılmaktadır. Diğer yandan SPT deneyi aynı zamanda drenajsız kesme deneyidir. Bu nedenle SPT-N değeri ile killerin kıvam limiti ve drenajsız kohezyonu arasında ampirik bağlantılar verilebilmektedir. Mekansal analiz için Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) yazılımı olan ArcMAP (V:10.4.1) programından Ters Mesafe Ağırlıklı Enterpolasyon yöntemi kullanılmıştır. Bilgisayar ortamında her türlü verinin birbirleri ve coğrafi konumları ile ilişkilendirilerek toplanması ve bu verilerin görselleştirilmesi için Coğrafi Bilgi Sistemine ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca zemin etüt çalışmalarında temel zemin özelliklerinin değişiminin ortaya çıkarılması, söz konusu alan için arazi kullanımına yönelik hızlı, ekonomik, güvenilir ve uygulanabilir kararların alınması bakımından ciddi kazanımlar sağlamaktadır. Coğrafi Bilgi Sistemi teknolojisindeki gelişmeler zaman ve emekten tasarruf sağlamakla birlikte coğrafi verilerin sayısal ortamda değerlendirilmesi ile hata oranlarını en aza indirmektedir. CBS analizi için derinliği 15 m ve 24.5 m aralığında toplamda 1071 m olan 60 adet sondaj noktası ele alınmıştır. Sondaj noktalarından 3 m derinlikten başlayarak her 1.5 m aralıklarla alınan düzeltilmiş SPT değerleri (N_{60}) ArcMap programı yardımıyla veri tabanı olarak kaydedilmiştir. Kayseri Oymaağaç Mahallesi sınırları içinde yapılan bu analizde nokta kaynaklı veriler raster verilere dönüştürülerek derinlik ve mekansal olarak zeminin sıklık, gevşeklik ve kıvam sınıflaması yapılmıştır. Ayrıca bu noktalarda (3 m, 4.5 m, 6 m, 7.5 m ve 9 m'de) Birleştirilmiş Zemin Sınıflama Sistemi'ne göre de sınıflandırma yapılmıştır. Bu sınıflandırmada Thiesen Poligon Yöntemi kullanılarak nokta çevresinde alan katmanı oluşturulmuştur. Böylelikle zemin sınıfları bu katmanla yüzeysel olarak modellenmiştir. Mekansal analiz sonucunda SPT değerlerine bağlı oluşturulan tematik haritalar incelenmiş ve arazinin büyük bir kısmında yüksek plastisiteli kil (CH) veya düşük plastisiteli kil (CL) tabakalarının mevcut olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca bu zeminler 'katı' ve 'orta katı' bir kıvamda olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kayseri, SPT, CBS, Ters Mesafe Ağırlık Yöntemi

INVESTIGATION OF SPT VALUES BY SPATIAL ANALYSIS METHOD OYMAAĞAÇ (KAYSERİ) EXAMPLE

ABSTRACT

Standard Penetration Test is a field test which is widely used in geotechnical investigations in our country as in many countries of the world. This test is one of the main parts of almost every soil inspection program. SPT-N value is used to estimate the density of sand and sandy silts, internal friction angle, unit volume weight. The SPT test, on the other hand, is also an undrained cut test. Therefore, empirical correlations can be given between SPT-N value and consistency limit and undrained cohesion of clays. For spatial analysis, the Inverse Distance Weighted Interpolation method was used from ArcMAP (V: 10.4.1) software which is Geographic Information System (GIS) software. Geographical Information System is needed to collect all kinds of data in computer environment by associating them with each other and their geographical locations and visualizing these data. In addition, uncovering the change of soil properties of foundation in soil surveys provides significant gains in terms of making fast, economical, reliable and feasible decisions for land use in the area in question. Advances in Geographic Information System technology saves time and effort, but minimizes error rates by evaluating geographical data in digital environment. For the GIS analysis, 60 drilling points with a total depth of 1071 m between 15 m and 24.5 m were discussed. The corrected SPT values (N₆₀) taken at every 1.5 m intervals starting from 3 m depth from the drilling points were recorded as a database with the help of ArcMap program. In this analysis carried out within the boundaries of Kayseri Oymaağaç Neighborhood, point source data were converted to raster data, and the depth and spatial classification of the soil was determined as tightness, slackness and consistency. Also at these points (3 m, 4.5 m, 6 m, 7.5 m and 9 m), classification was made according to the Unified Soil Classification System. In this classification, the area layer was created around the point by using Thiessen Polygon Method. Thus, soil classes are modeled superficially with this layer. As a result of spatial analysis, thematic maps based on SPT values were examined and it was concluded that high plasticity clay (CH) or low plasticity clay (CL) layers were present in most of the land. In addition, these soils were found to have a 'solid' and 'middle solid' consistency.

KeyWords: Kayseri, SPT, GIS, Inverse Distance Weighted

KANT'TA AHLAK ÖĞRETİMİ

Prof. Dr. Sedat YAZICI
Bartın Üniversitesi

Prof. Dr. Ashı YAZICI
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Kant, felsefe tarihinin en önemli ahlak filozoflarından biri olmasının yanı sıra birçok kitabında ahlak ve karakter eğitime özel önem vermiştir. Eğitime ilişkin yazılarında “ahlakın bir karakter sorunu” olduğunu ve ahlak eğitiminde ilk ve nihai amacın karakter oluşturmak olması gerektiğini açıkça ifade etmiştir. Bunun yanı sıra, *Ahlak Metafiziği* adlı eserinde ahlak öğretimini ayrı bir başlık altında ele alarak görüş ve yöntemini ortaya koymuştur. Bu bildirinin amacı Kant'ın bu yazısını tanıtarak ahlak öğretiminin özgünlüğünü ve bilişselci ahlak öğretimi yaklaşımına etkisini ve benzerliğini ortaya koymaktır.

Her şeyden önce Kant, erdem ve ahlak öğretimini sistematik bir disiplin alanı olarak görür. Bu sistematik yaklaşımda, ahlak eğitimi ilk başlarda taklitle ve otorite ile başlasa da daha sonraki aşamalarda bunun yerini soru-cevap yöntemiyle yürütülen ahlaki muhakeme yöntemi alır. Ancak, bu soru cevap yöntemi, Kant'ın ifadesiyle hem Sokratik yöntemden, hem de dogmatik yöntemden farklıdır. Sokratik yöntemden farklılığı epistemik bakımındandır, çünkü Sokrates'in aksine Kant erdemlerin doğuştan gelmediğini ve öğretilbilir olduklarını açıkça beyan eder. Dogmatik yöntemden farklılığı ise erdem öğretiminin öğretmenin tek yönlü anlatımı ile değil, öğrenci ile karşılıklı diyalog içinde onun ahlaki muhakeme geliştirmesine yönelik bir yöntem içermesindedir. Bu soru-cevaplı ahlak öğretiminde, her ödevin çözümlenmesinde örnek olay üzerinden çocukların kendilerine sunulan çetrefilli ahlaki durumları nasıl çözeceklerini söyleyerek kendi anlayışlarını test etmelerine izin verilmek suretiyle öğrencinin ahlaki gelişim göstermesi sağlanır. Bu yolla çocuk, Kant'a göre, elde ettiği yargıyı kendi uğraşısıyla kazandığı ve bilimsel hale getirdiği için onu sevmesi doğal olacaktır ve böylece ahlakla ilgilendiğini fark etmeden bu tür bir uygulama ile ahlaki açıdan işlenmiş olacaktır.

Anahtar kelimeler: Ahlak öğretimi, karakter ve erdem, Kant

ÇAĞDAŞ AHLAK FELSEFESİNDE KURAL TEMELLİ YAKLAŞIMLARIN ELEŞTİRİSİ

Prof. Dr. Sedat YAZICI
Bartın Üniversitesi

Prof. Dr. Aslı YAZICI
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Çağdaş ahlak felsefesinde kural temelli yaklaşımların eleştirisi ilkin Anscombe'un ünlü makalesi "Modern Ahlak Felsefesi" başlıklı çalışmasında savunulmuştur. Anscombe, bu çalışmasında Hume'un olgu-değer arasındaki ilişkide dile getirdiği felsefi sorundan hareketle, aydınlanma öncesinde ahlaki buyruklar ile ahlaki öznenin motivasyonu arasındaki var olan uyum ve birlikteliğin artık bozulmuş olduğunu, ahlaki buyrukların içi boş yükümlülükler haline geldiğini savunur. Bu uyumsuzluğun yarattığı boşlukta ahlaki buyruklar yaptırım gücünü kaybetmesine karşın ahlak dili varlığını sürdürmektedir. Anscombe bunu ceza yasası ve ceza mahkemeleri lağvedilmiş ve unutulmuş olmasına karşın "ceza" kavramının devam etmesi gibi bir şey olarak niteler. McIntyre da bilim tufanı metaforundan hareketle benzer bir eleştiriyi dile getirir. Ona göre, gelenekten kopma, bölük pörçük ya da fragmantari bir ahlak yapma ortamına yol açmış, çağdaş ahlak tartışmaları ana özellik itibariyle çözümlenemez ve sonlandırılmaz bir hal almıştır. Bu nedenledir ki parça parça felsefi analiz prosedürleri yetersiz kalmaktadır. Bunun bir sonucu olarak, çağdaş ahlak felsefecilerinin çağdaş ahlak krizlerine söyleyecek çok az şeylerinin olması şaşırtıcı değildir. Stoker ise çağdaş ahlak felsefesindeki uyumsuzluğu modern ahlak kuramlarının şizofrenisi olarak niteleyerek bunun sorumluluğunu aydınlanma dönemine yükler. Modern ahlak kuramlarındaki dışsallık ve kişisizlik problemi uyumsuzluk problemi ortaya çıkarmıştır.

Bu bildirinin amacı, bu üç düşünürün eleştirilerini analiz ederek eleştirilerinin arkaplanında yatan felsefi gelişmeleri ve dayanakları ortaya koymaktır. Bildirinin bir diğer amacı da, McIntyre aksini söylese de, kendi eleştirisinin esas itibariyle Anscombe'un eleştirisine dayandığını göstermek olacaktır.

Anahtar kelimeler: Ahlaki kurallar, Modern Ahlak Felsefesi, Anscombe, McIntyre ve Stoker

KÜTÜPHANECİLİK ETİK ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİ

Prof. Dr. Sedat YAZICI
Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Burcu Umut ZAN
Bartın Üniversitesi

Prof. Dr. Aslı YAZICI
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Kütüphane kullanıcıların etik algı ve davranışlarını ölçmeye yönelik geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış herhangi bir ulusal veya uluslararası ölçme aracı mevcut değildir. Bu çalışma böyle bir boşluğu doldurmak ve ulusal ve uluslararası literatürde kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Literatür taramasından, uzman görüşlerinden ve araştırma ekibince daha önce gerçekleştirilmiş nitel araştırma verilerinden elde edilen bilgi ve verilerden yararlanılarak ölçme aracının soru havuzu oluşturulmuştur. Daha sonra dil ve içerik açısından uzman görüşlerine başvurularak soru havuzu maddelerine son şekli verilmiştir. Madde havuzunda yer alan toplam 47 sorudan bazıları şunlardır: “Kütüphane materyalini hor kullanmak”, “Bir eserin tamamının fotokopisini çekmek”, “Ödünç aldığı bir kitabı zamanında iade etmemek”.

Elde edilen ölçme aracı beş farklı üniversitede 314’ü kadın, 207’si erkek olmak üzere toplam 522 kişiye uygulanmıştır. Katılımcıların 112’si öğretim üyesi, 70’i araştırma veya öğretim görevlisi, 22’si lisansüstü öğrenci, 317’si lisans öğrencisidir. Toplam 47 maddenin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Bu maddeler varimax döndürme yöntemiyle açıklayıcı faktör analizine tabi tutulduğunda on faktörlü bir yapının ortaya çıktığı görülmüştür. Bu on faktörün toplam varyansı açıklama oranı % 60.9 olarak tespit edilmiştir. I. Faktörün öz değerinin 13,593, II. Faktörün 4,414 olduğu ve sonraki faktörlerde öz değer açısından keskin bir düşüş olduğu görülmüştür. Bu iki faktörün toplam varyansı açıklama oranı % 38,3 bulunmuştur. Bu bulgular ölçeğin iki faktörlü bir yapı özelliğine sahip olduğunu göstermektedir. Scree Plotun da iki faktörlü bir yapı göstermesi ve faktör yüklerinin tamamının .40 kesme noktası üzerinde olması nedeniyle bu iki faktör yapısının kabul edilebilir psikometrik özellikler gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bunun için içerik analizi, korelasyon katsayıları, faktör yükleri ve uzman görüşleri esas alınarak ölçeğin iki faktörlü yapısıyla ilgili bulgular tespit edilmiştir. Madde çıkarma işlemlerine yönelik olarak ilkin korelasyon katsayısı en düşük olan maddeler ölçeğin madde havuzundan çıkarılmıştır. Bundan sonraki adımda ölçeğin iki faktörlü yapısında maddelerin ağırlıklı olarak hangi kütüphanecilik etik davranışının hangi kuramsal çerçevede yer aldığı tespit edilerek bu boyutlar adlandırılmıştır. Yapılan incelemede, birinci boyutun ağırlıklı olarak kütüphane içinde gerçekleşen genel kütüphane kural ve davranışlarıyla, ikinci boyutun ise telif haklarıyla ilgili maddelerden oluştuğu görülmüştür. Bu nedenle, ölçekte Genel Kütüphane Kuralları ve Telif Hakları olmak üzere iki boyut belirlenerek adlandırılmıştır. Bu iki boyutta yer alan toplam 22 maddenin psikometrik özellikleri incelendiğinde güvenilirlik katsayısının .88, alt boyutların ise .86 ve 84 olduğu; madde yük değerlerinin 870-451 arasında değiştiği görülmüştür. İki boyutun toplam varyansı açıklama yüzdesi 43,58, birinci boyutun 31,30, ikinci boyutun ise 12.26 olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kütüphanecilik etiği, akademik etik, güvenilirlik, geçerlik

DEVELOPMENT OF THE LIBRARY ETHICS SCALE AND ITS PSYCHOMETRIC PROPERTIES

ABSTRACT

There have no national or international measurement tool that have validity and reliability for measuring ethical perceptions and behaviors of library users. This study was conducted to fill this gap and to develop a valid and reliable measurement tool which can be used in national and international literature. Item pool of the measurement tool was formed by utilizing the information and data obtained from the literature review, expert opinions and qualitative research which was previously conducted by the research team. After the opinions of experts in terms of language and content were applied, question pool items were taken its final form. Some of the 47 questions which were situated in the item pool was like this: "Misusing the library material", "To photocopy an entire work", "Not returning a borrowed book on time".

The measurement tool was applied to 522 people which consists of 314 women and 207 men and data were derived from five different universities. 112 of the applicants were academic staff 112 of the participants are faculty members, 70 are research or teaching assistants, 22 are graduate students and 317 are undergraduate students. The Cronbach's alpha reliability coefficient of 47 items was found to be .93. When these items were subjected to explanatory factor analysis by varimax rotation method, a ten-factor structure was appeared. The total variance explanation rate of these ten factors was determined as 60.9%. The eigenvalue of Factor I was 13,593 and Factor II was 4,414 and subsequent factors showed a sharp decrease in eigenvalue. The total variance explanation ratio of these two factors was found to be 38.3%. These findings show that the scale has a two-factor structure. Since Scree Plot has a two-factor structure and all factor loadings are above .40 cut-off point, it was investigated whether these two-factor structure exhibits acceptable psychometric properties. For this purpose, based on content analysis, correlation coefficients, factor loads and expert opinions, findings related to the two-factor structure of the scale were determined. Madde çıkarma işlemlerine yönelik olarak ilkin korelasyon katsayısı en düşük olan maddeler ölçeğin madde havuzundan çıkarılmıştır. After this step, in the two factor structure of this scale, items were named after determining in which librarianship ethical behavior is predominantly within the theoretical framework. In the analysis, it was seen that the first dimension consisted mainly of general library rules and behaviors that took place in the library and the second dimension consisted of copyright related articles. For this reason, two dimension were determined and named which were General Library Rules and Copy Rights. When the psychometric properties of the 22 items in these two dimensions were examined, the reliability coefficient was .88 and the sub-dimensions were .86 and .84; item load values were found to vary between .870-.451. The total variance explanation percentage of the two dimensions was 43.58, the first dimension was 31.30 and the second dimension was 12.26.

Keywords: Library ethics, academic ethics, reliability, validity

İNGİLİZCE OKUMA BECERİSİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLARIN “JIGSAW READING” TEKNİĞİ İLE GİDERİLMESİ

Emine AKKAŞ BAYSAL
MEB, Afyon Fatih Anadolu Lisesi

Prof. Dr. Gürbüz OCAK
Afyon Kocatepe Üniversitesi

ÖZET

Yabancı dil olarak İngilizce öğrenme sürecinde yazma ve konuşma becerisi gibi üretkenlik gerektiren becerileri kapsamı ve anlamının ön koşulunu oluşturması sebebiyle okuma becerisinin geliştirilmesi son derece önemlidir. Okuma becerisini geliştirme sürecinde, öğrencilerin ilgi ve yetenekleri, bireysel farklılıkları önemli rol oynar. Bu sebeple okuma becerisinde sorun yaşayan öğrencilerin problemlerinin giderilmesi ve okuma becerisinin geliştirilmesi için bu bireysel farklılıkların, ilgilerin ve yeteneklerin dikkate alınması ve öğrenme ortamının çeşitli etkinliklerle zenginleştirilmesi önemlidir. Bu sebeple bu çalışmada İngilizce okuma becerisinde sorun yaşayan öğrencilerin problemlerinin ortadan kaldırılması ve okuma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda İngilizce öğreniminde kullanılan tekniklerden biri olan “Jigsaw Reading (Ayrılıp Birleşme)” tekniği kullanılmıştır. Bu tekniğin kullanılmasındaki en temel amaç iş birliğine dayalı bir öğrenme ortamı oluşturarak okuma becerisi problemlerini ortadan kaldırmak ve bu beceriyi geliştirmektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan eylem araştırması yöntemiyle ele alınmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar il merkezindeki bir lisede, 9-A sınıfında öğrenimlerine devam eden 34 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu, gözlem formu, araştırmacı-uygulayıcı ve öğrenci günlükleri ile toplanmıştır. Verilerin analizinde nitel veri toplama araçlarının doğasına uygun olarak betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma kapsamında öğrencilere “jigsaw reading (ayrılıp birleşme)” alıştırmalarının yer aldığı toplam altı farklı etkinlik gerçekleştirilmiş ve iki hafta boyunca çeşitli okuma parçalarını ve bu parçalara ait soruları bu teknik ile tamamlamaları beklenmiştir. Etkinliklerin tamamlanması sürecinde 3 farklı eylem planı tasarlanmıştır. Veriler uygulama sürecinde toplanmıştır. Görüşme ve gözlem formları ile günlüklerden elde edilen veriler, öğrencilerin bu etkinlikler sürecinde iş birliği içerisinde çalışarak okuma becerisine ait etkinlikleri başarılı bir şekilde tamamladıklarını göstermektedir. Öğrenciler okuma parçalarında anlamını bilmedikleri kelimeler ve cümle yapıları ile karşılaşırsalar bile sorumluluk duygusu ile vazgeçmemişler, dikkatlerini vererek okuma parçası etkinliklerine karşı güdülenmişlerdir. Öğrencilerin okuma etkinlikleri sürecinde karşılaştıkları sorunların kaynağını tespit ettikleri ve bu sorunları çözdükleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Jigsaw reading-ayrılıp birleşme tekniği, İngilizce, okuma becerisi

ELIMINATION OF PROBLEMS IN ENGLISH READING SKILLS WITH JIGSAW READING TECHNIQUE

ABSTRACT

In the process of learning English as a foreign language, it is very important to develop reading skills as it covers the productivity-requiring skills such as writing and speaking skills and constitutes a prerequisite for understanding. In the process of developing reading skills, students' interests and abilities, individual differences play an important role. For this reason, it is important to take these individual differences, interests and abilities into consideration and to enrich the learning environment with various activities in order to solve the problems of the students who have problems in reading skills and improve their reading skills. For this reason, the aim of this study is to eliminate the problems of students who have problems in English reading skills and to improve their reading skills. For this purpose, one of the techniques used in learning English, Jigsaw Reading technique was used. The main purpose of using this technique is to create a collaborative learning environment and to remove the problems of reading skills and to improve this skill. The research has been handled with the action research method which is one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 34 students attending 9-A class in a high school in Afyonkarahisar city center in 2018-2019 academic year. Research data were collected by semi-structured interview form, observation form, researcher-practitioner and student diaries developed by the researchers. Descriptive analysis was used in the analysis of the data in accordance with the nature of qualitative data collection tools. Within the scope of the research, a total of six different activities including jigsaw reading exercises were performed for the students and then they were expected to complete various reading pieces and questions related to these pieces with this technique for two weeks. During the completion of the activities, 3 different action plans were designed. Data were collected during the application process. Data obtained from interview and observation forms and diaries indicate that students have successfully completed activities related to reading skills by working in cooperation during these activities. Even though the students encounter words and sentence structures that they do not know the meaning of in the reading passages, they did not give up with a sense of responsibility and they were motivated against reading passive activities by paying attention. It was seen that the students identified the source of the problems they faced during the reading activities and solved these problems.

Keywords: Jigsaw reading, English, reading skill

**BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ
KAZANIMLARIN REVİZE EDİLMİŞ BLOOM TAKSONOMİSİNİN BİLİŞSEL
ALAN BASAMAKLARINA GÖRE İNCELENMESİ**

Prof. Dr. Gürbüz OCAK,
Afyon Kocatepe Üniversitesi

Öğr. Mustafa Enes TEPE
Milli Eğitim Bakanlığı

Öğr. Grv. Burak OLUR
Afyon Kocatepe Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programındaki kazanımların revize edilmiş Bloom taksonomisine göre değerlendirilmesidir. Bu amaçla 2018 yılında yürürlüğe giren bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programında yer alan 5. sınıf ve 6. sınıf düzeyindeki kazanımlar incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Anderson ve Krathwol (2002) tarafından hazırlanmış olan iki boyutlu analiz tablosu kullanılmıştır. Tabloda bilgi boyutu olgusal, kavramsal, işlemsel ve üst bilişsel olmak üzere dört bölümden, bilişsel süreç boyutu ise hatırlama, anlama, uygulama, analiz, değerlendirme ve yaratma olarak altı basamaktan oluşmaktadır. Veri işleme sürecinde kazanımlar eş gözlemci formları kullanılarak iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı analiz edilerek değerlendirilmiştir. Sınıflandırılan kazanımlar tablo ve grafikte gösterilerek frekans ve yüzde değerlerine yer verilmiştir. Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programında 5. Sınıf seviyesinde 75 kazanım, 6.sınıf seviyesinde 77 kazanım yer almaktadır. Gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre bilişim teknolojileri ve yazılım dersi programında yer alan kazanımların bilişsel süreç boyutunda en çok anlama daha sonra uygulama basamağında yer aldığı görülmektedir. Bilgi boyutunda ise kazanımların en fazla işlemsel bilgi daha sonra kavramsal bilgi boyutunda yer aldığı görülmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde kazanımların yaklaşık % 90'ının anlama düzeyi ve üst basamaklarda yer aldığı görülmektedir. Bilişim teknolojileri ve yazılım dersinde aktif düşünen, problem çözme ve bilgi-işlemsel düşünme becerilerine sahip, akıl yürütme sürecini takip edebilen ve değerlendirebilen, ürün tasarımı ve yönetimi konusunda çalışmalar yürütebilen, günlük hayatta karşılaşılan sorunlara çözüm üretebilen yenilikçi ve özgün projeler geliştiren bireyler yetiştirilmesinin amaçlandığı (MEB, 2018) düşünüldüğünde üst düzey bilişsel becerileri geliştirmeye yönelik kazanımların artırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca kazanımların bilgi boyutundaki genel dağılımı göz önüne alındığında yenilikçi ve özgün çalışmaları yapabilen öğrenciler yetiştirme adına öğretim programında iyileştirme çalışmaları yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Revize edilmiş Bloom taksonomisi, bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programı, kazanım

INVESTIGATION OF THE REVISED BLOOM TAXONOMY OF COMPARATIVE FIELDS IN THE INFORMATION TECHNOLOGY AND SOFTWARE CURRICULUM

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the gains in information technology and software course curriculum according to revised Bloom taxonomy. For this purpose, the 5 th and 6 th grade gains in the information technology and software course curriculum which came into force in 2018 were examined. In the study, document analysis technique which is one of the qualitative research methods was used. Two-dimensional analysis table prepared by Anderson and Krathwol (2002) was used. In the table, the information dimension consists of four parts: factual, conceptual, procedural and metacognitive, and the cognitive process dimension consists of six steps: remembering, understanding, applying, analyzing, evaluating and creating. In the data processing process, the gains were evaluated separately by two researchers by using co-observer forms. Classified gains are shown in tables and graphs and frequency and percentage values are given. There are 75 acquisitions at the 5th grade level and 77 acquisitions at the 6th grade level in the information technology and software course curriculum. According to the results of the analysis, it is seen that the gains in the information technologies and software course program have the most comprehension in the cognitive process dimension and then in the application step. In the information dimension, it is seen that the gains are mostly in the transactional information and then in the conceptual information dimension. When evaluated from this perspective, it is seen that approximately 90% of the gains take place in the level of understanding and upper levels. The aim of this course is to train individuals who are active thinkers, have problem solving and computational thinking skills, can follow and evaluate the reasoning process, carry out studies on product design and management, develop innovative and original projects that can produce solutions to the problems encountered in daily life. (2018), it is thought that it would be beneficial to increase the gains towards developing high level cognitive skills. In addition, considering the general distribution of the gains in the knowledge dimension, it is thought to be beneficial to improve the curriculum in the name of educating students who can perform innovative and original studies.

Keywords: Revised Bloom taxonomy, information technologies and software course curriculum, acquisition

FUAT SEZGİN'İN HAYATI VE BİLİMSEL ÇALIŞMALARINDAKİ FARKLI PRENSİPLER

Doç. Dr. Burcu Umut ZAN
Bartın Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ALTAY
Bartın Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Huriye ÇOLAKLAR
Bartın Üniversitesi

Arş. Gör. Nuri TAŞKIN
Bartın Üniversitesi

ÖZET

İslam Bilim Tarihi Araştırmacısı Prof. Dr. Fuat Sezgin'in, 30 Haziran 2018'de hayatını kaybetmesi üzerine Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla yayımlanan 2018/6 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde, 2019 yılının "Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı" olarak ilan edildiği beyan edilmiştir. Bu genelge ile birlikte İslam kültür ve medeniyetinin daha iyi anlaşılması ve gelecek nesillere aktarılmasının önemi ayrıca vurgulanmıştır. Bu araştırmada, yaşamını İslam Bilim Tarihine adayan ve bu alana eşsiz katkılar sağlayan Prof. Dr. Fuat Sezgin'in ailesi, eğitim gördüğü okullar Almanya'daki yılları ve ölümünden önceki son yıllarda İstanbul'da bilime büyük katkılar sağlayan çalışmaları, dil yeteneği, kitapları, çağdaşları, hocaları, ödülleri, sözleri, şahsi kütüphanesi ile bilimsel çalışmalarındaki farklı prensipleri ve ulaşılan kaynakların neredeyse tamamında yer alan benzer bilgiler dışındaki detaylar ile bilime adanan bir hayatın farklı kesitlerinden ders niteliğinde süreçler aktarılmıştır. İslam Bilim tarihi üzerine önemli ve pek çok eser bırakmış olan Prof. Dr. Fuat Sezgin'in ilgili alanlarda çalışma yapacak araştırmacılar için önemli bir otorite olduğu şüphesizdir. Eserlerini hazırlarken faydalandığı geniş bir konu yelpazesine sahip şahsi kütüphanesindeki kitapların bir bölümü 2017 yılında Almanya'dan, İstanbul Gülhane Parkı içerisindeki tarihi bir binaya getirilmiştir. Prof. Fuat Sezgin zengin kütüphanesinden yararlanırken, kütüphanede bulunan kitaplara daha verimli erişim sağlamak üzere kendine has bir tasnif sistemi geliştirmiştir. Geliştirmiş olduğu tasnif sistemi halen kitaplarının üzerinde bulunmaktadır. Resmî kurumların kütüphanelerinde ve uluslararası genel kullanımda uygulanan LC ve DEWEY gibi tasnif sistemlerinin dışında, şahıslar özel kütüphanelerindeki eserleri organize etmek için genelde herhangi bir sistematik yol izlemezler. Ancak Fuat Sezgin, kütüphanesindeki eserlerin, hem kendisi hem de bu kaynaklardan istifade etmek isteyen diğer bilim insanları için, erişimini kolaylaştırmak ve daha etkili bir şekilde kullanımına olanak sağlamak adına bir tasnif sistemi geliştirmiştir. Fuat Sezgin'in kendi alanına uygun geliştirdiği ve kullandığı tasnif sistemi Fuat Sezgin'in aynı zamanda bilgiyi organize eden yanını da göstermektedir. Bu tür tasnifler, koleksiyonu organize etmek için; benzer konu başlıklarını bir araya getirmeyi ve erişimi kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında Prof. Dr. Fuat Sezgin tarafından oluşturulan tasnif sistemi genel olarak anlatıldıktan sonra farklı konu başlıklarından örnek kitaplar ile karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Karşılaştırma yapılırken, profesyonel olarak kullanılan DEWEY ve LC sınıflama sistemlerindeki konu başlıkları kullanılmıştır. Ayrıca Prof.'ün kendi el yazısı ile oluşturduğu tasnif işlemleri görseller ile desteklenmiştir. Kaynaklardan edinilen bilgiye göre ömrünün son yıllarına kadar günde 17 saate yakın çalışan,

20 den fazla dil bilen bir ilim adamının hayatı ve bilimsel çalışmalarda imkanları daha verimli kullanma alışkanlığı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Prof. Dr. Mehmet Fuat Sezgin, Kütüphane, Sınıflama Sistemi, Biyografi

FUAT SEZGIN'S LIFE AND HIS DISTINGUISHED PRINCIPLES IN SCIENTIFIC STUDIES

Researcher of Islamic History of Science Prof. Fuat Sezgin, on the loss of life on June 30, 2018 in the Presidential Circular No. 2018/6 published by Turkey's President Recep Tayyip Erdogan signed the 2019 "Prof. Dr. Fuat Sezgin Year" was declared. With the declaration of this circular, the importance of better understanding and transferring of Islamic culture and civilization to future generations has also been highlighted. In this research, Professor who dedicated his life to the history of Islamic Science and made unique contributions to this field. Dr. Fuat Sezgin's family, the schools he studied, his years in Germany and his works that made great contributions to science in Istanbul in the last years before his death, his language skills, his books, his contemporaries, his teachers, his awards, his words, his personal library and the different principles of his scientific studies In addition to the similar information in almost all of the details, the course processes were transferred from different sections of a life devoted to science. He has left many important works on the history of Islamic science. There is no doubt that Fuat Sezgin is an important authority for the researchers who will work in related fields. In 2017, some of the books from his personal library, that includes a large number of subjects and which he used for the preparation of his scientific studies, were brought from Germany to a historical building in Gülhane Park in Istanbul. While Professor Fuat Sezgin was utilizing from his rich library, he developed a unique sorting system to provide more efficient access to the books in the library. The classification system he developed is still on his books. Apart from the classification systems such as LC and DEWEY, which were applied in the libraries of official institutions or any information centers related to public use, individuals generally do not follow systematic ways to organize the works in their private libraries. However, Fuat Sezgin developed a classification system in order to facilitate the access and use of the works in his library both for himself and other scientists who want to benefit from these resources. Fuat Sezgin's classification system, developed and used in accordance with his own field, also shows the side of Fuat Sezgin that organizes information. Such classifications are used to organize the collection; It aims to bring together similar topics and facilitate access. In the scope of this study, the classification system created by Fuat Sezgin has been explained in general terms and evaluated in comparison with sample books from different topics. In the comparison, DEWEY and LC classification systems were used, which were professionally used in large scale of libraries. In addition, his classification process were supported by visuals created by his own handwriting. According to the information obtained from the sources, the life of a scientist who worked for 17 hours a day until the last years of his life and who speaks more than 20 languages and the habit of using the opportunities more efficiently in scientific studies were evaluated.

Key words: Prof. Dr. Mehmet Fuat Sezgin, Library, Classification systems, Biography

MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİNDE KARADENİZ'DEN GEÇEN RUSLAR

Kezban ACAR

ÖZET

Bolşevik İhtilali'nden sonra başlayan Rus İç Savaşı sırasında ve sonunda yeni rejimi tehdit olarak algılayan veya eski rejim yanlısı olanlar, Rusya'yı terk ederek, Rusya'nın Karadeniz limanlarından Osmanlı Devleti'ne ve Avrupa ülkelerine iltica etmişlerdir. Hatta Avrupa'ya gidenlerin bile önemli bir kısmı ilk durak olarak İstanbul'a gelmişler ve burada farklı sürelerde kalarak, daha sonra Avrupa'nın değişik yerlerine göç etmişlerdir.

Fransa ve İngiltere'nin organize ettiği bu düzenli göçler dışında, bir de kendi çabalarıyla veya illegal yollarla Karadeniz şehir ve kasabalarından Anadolu'ya giriş yapan mülteciler bulunmaktadır.

Türkiye'de özellikle bu konu hakkında hemen hiç detaylı bir çalışma bulunmamaktadır. Bu bildiri, ağırlıklı olarak Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Arşivinde (ATASE) ve kısmen de Rus Askerî Tarih Arşivinden belgelere dayanarak, Rus mültecilerin Karadeniz'de Anadolu'ya yolculuklarını, Sovyet Rusya ve Ankara Hükümetinin bu mültecilere bakışı ve onlara yönelik politikalarını analiz etmeyi ve değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Rus mülteciler, Karadeniz, Kırım, Bolşevikler, Sovyet Rusya, Ankara Hükümeti

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ RUM ÇETELERİNİN FAALİYETLERİNE BİR ÖRNEK: ÇAĞŞUR KÖYÜ VAKASI**Kezban ACAR****Merve DOĞAN****ÖZET**

Karadeniz Bölgesi'nde Rum çetelerinin faaliyetleri I. Dünya Savaşı ve özellikle de Milli Mücadele döneminde çokça çalışılmıştır. Yapılan çalışmalara bakıldığında genellikle Rum çeteler ve buldukları şehirlerin incelendiği görülmektedir. Bu yerlerden Samsun 1914/1922 yılları arasında Rum çetelerin yoğun olarak görüldüğü yerlerden birisidir. Samsun ve buradaki Pontus çeteleriyle ilgili yapılan çalışmalarda Çağşur vakasına değinilmiş ancak özel olarak bu konuyu içeren bir çalışma henüz yayımlanmamıştır. Bu açıdan bildirinin bu alandaki çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çağşur Vakası veya Çağşur katliamı olarak tarihe geçen olay, Bafra'nın Çağşur köyünde (köyün şimdiki ismi Esençay) 15 Ekim 1917 günü gerçekleşmiştir. Bu bildiri, ATASE (Genelkurmay Başkanlığı Askri tarih Arşivi)'den elde edilen ve çoğu bölgedeki askeri yetkililerin kendi aralarında veya mülki amirlerle yaptıkları yazışmalardan oluşan belgelere dayanarak bu katliamın ayrıntıları hakkında bilgi vermektedir. Katliam, Osmanlı Devleti'nin Doğu Cephesinde zor durumda olduğu, Rus birliklerinin Karadeniz'e kadar ilerlediği bir dönemde, bölgede artan asayişsizlik sonucunda Rum çetelerinin amaçlarına ulaşabilmek için hem ne kadar ileri gidebileceklerini ve hem de ne boyutlarda tahriplere sebebiyet verebileceklerini göstermesi bakımından ve ayrıca 150 hanelik bu köyün tek bir hane kalmadan yakıldığı ilk kanlı olay olması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Çağşur, Çete, Rize, Pontus, Çete, Karadeniz, Birinci Dünya Savaşı.

ĞUR'ÂN'DA İKTİSÂDÎ ADÂLET VE DENGE ECONOMIC JUSTICE AND BALANCE IN THE QUR'AN

Dr. Ali SOYLU

Zonguldak Bülent Ecevit University

ÖZET

İslâm dini adâlet sorununa evrensel bir açıdan bakarak, insanı saran zulmü sâdece temel biyolojik ihtiyaçlarının engellenmesinden ibaret saymaz. Zulüm, bu ihtiyaçlardan da öte, katlanılması güç olan başka haksızlıkları da içine alır. Ğur'ân'a göre adâlet, birkaç özel insanı ya da zümreyi değil, tüm insanlığı kucaklamalıdır. Ğur'ân, Müslümanları adâleti yerine getirmek için sadece teşvik etmemiş, onları bu yola ısrarla sevk etmiştir. Ğur'ân'ın bu duyarlılığı hayatın bütün alanlarını içine almakta, dolayısıyla iktisâdî alanlarda da varlığını hissettirmektedir.

Denge olgusu da adâlet gibi her sahada arzu edilen bir durumdur. Çünkü iktisâdî, siyâsî, sosyal ve ferdî hayatta hatta insanın iç dünyasında ve hayâl âleminde bile bir takım dengelerden söz edilir. Nitekim ekonomi bozulduğu zaman iktisâdî dengelerin bozulduğundan bahsedilir ve arkasından bu olumsuzluklardan kurtuluş yolları bulmak için olağanüstü çabalar sarf edilir ve tedbirler alınır.

İslâm iktisat sisteminin üzerine bina edildiği ana kavram, imana dayalı kardeşliktir. Bu kardeşlik anlayışının bozulmadan devam etmesi, toplumun varlığı ve geleceği için önem arz etmektedir. Bütün bir sosyo-ekonomik sistem, işte bu kardeşlik kurumunun üzerine bina edilmiştir.

Ğur'ân'a göre mal ve servet, kişiyi ve toplumu daha iyi bir hayat standardına götürecek bir araçtır. Toplum, servet ve mülk üzerinde en azından bir zekât hakkına sahiptir. Daha ileri bir adım atarak, ortaya çıkan verme eylemi artarak devam etmeli ve malın sahibi artık ihtiyaç duymadığı şeyleri muhtaç insanlara dağıtabilmelidir. Böylece iktisâdî adâlet ve dengeye ulaşılmış olur.

Anahtar Kelimeler: Ğur'ân, Adâlet, Denge, Mal, Paylaşım

ABSTRACT

Islam views universally for the problem of justice, and the cruelty that surrounds humanity does not just consist in the prevention of basic biological needs. "*Cruelty*" ,beyond these needs, includes other injustices that are difficult to bear. According to the Qur'an, justice should embrace all humanity, not a few private people or groups. The Qur'an not only encouraged Muslims to do justice, but urged them to do so. This sensitivity of the Qur'an encompasses all spheres of life and thus makes its presence felt in economic fields.

Balance is a desirable condition at every stage like justice. Because in economic, political, social and individual life; even in a human's inner world and in the realm of imagination a set of balances is mentioned. As a matter of fact, when the economy deteriorates, it is mentioned that the economic balances are deteriorating and then extraordinary efforts are made to find ways of salvation from these negativities and measures are taken.

The main concept on which the Islamic economic system is built is faith-based brotherhood. The continuation of this understanding of brotherhood is important for the existence and

future of the society. The whole socio-economic system is built on this institution of brotherhood.

According to the Qur'an, goods and wealth are a means to bring people and society to a better life standard. Society has at least a right of zakat on wealth and property. By taking a further step, the results of giving action must continue to increase and the owner of the property must be able to distribute the people who are in need of things that they no longer need.

Keywords: Koran, Justice, Balance, Goods, Sharing

KUR'AN-I KERİM'E GÖRE İRK VE DİLLERİN MENŞEİNE BAKIŞ (Rum Suresi 22. Ayet Bağlamında)

Dr. Öğretim Üyesi Şemsettin IŞIK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET

Yüce Allah, yeryüzünü yaşanabilir bir hâle getirdikten sonra, orada bir insan yaratacağını haber vermiştir. Bunun üzerine melekler hoşnutsuzluklarını ifade etmişlerse de Hz. Âdem ve eşini, insanların ilk atası olarak yaratmıştır. Akabinde onları adeta bir hazırlık kampına alıp, karşılaşmaları muhtemel durumlara karşı gerekli bilgi ve becerilerle donatmış, duygu ve düşüncelerini açıklamaya vesile olacak dil gibi bir iletişim vasıtasıyla mücehhez kılmıştır. Bu hususiyetlere ilaveten, ilahî ve beşerî verileri yazılı ya da sözlü olarak paylaşma imkânını da bahşetmiştir.

Böylesi bir donanıma sahip olan Hz. Âdem ve eşi, daha sonra yeryüzüne gönderilmiş ve peyderpey insanların çoğalması için ilahî program çalışmaya başlamıştır. Bu sayede, küçük bir incir çekirdeğinden devasa bir ağacın meydana geldiği gibi uygun zaman ve zeminin vücut bulmasıyla teselsülen farklı ırk ve diller meydana gelmiştir. Bu olay, bir yönüyle insanlar arasında kaynaşma ve tanışmanın istenildiğine, diğer yönüyle de Yaraticının varlığının delillerinden birisi olduğuna işaret etmiştir.

Bu çalışmada ırkların ve dillerin oluşumu, Rum suresi 22. âyet bağlamında, Kur'an-ı Kerim'in tamamını da dikkate alan bir bakış çerçevesinde ele alınıp incelenmiştir. Bizi, bu çalışmaya bazı diller arasında benzer kelimelerin bulunması ve farklı renk ve ırkların aynı fitrat kanunu çerçevesinde kesintiye uğramadan eksiksiz bir şekilde seyretmesi sevk etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adem, Irklar, diller, Rum suresi 22. ayet, dillerde benzer kelimeler

“VIEW OF THE ORIGIN OF RACE AND LANGUAGES ACCORDING TO THE QUR'AN

(In The Context of 22nd Verse of Surah Rum) ”

Abstract

After Almighty Allah has made the earth livable, He has announced that He will create a human being there. Then the angels expressed their displeasure, but the Prophet. He created Adam and his wife as the first ancestor of men. Subsequently, they took them to a preparatory camp, equipped them with the necessary knowledge and skills for possible situations, and made them available through a language-like communication to express their feelings and thoughts. In addition to these features, it also granted the possibility to share the divine and human data in written or verbal form.

Hz. Adam and his wife were then sent to earth and the divine program began to work for the proliferation of prophets. In this way, different races and languages have emerged as the result of the incarnation of the appropriate time and ground, as a giant tree is formed from a small fig seed. This event pointed out that, on one side, it is desirable to meet and meet people and on the other, it is one of the proofs of the Creator's existence.

In this study, the formation of races and languages is examined and examined in the context of the 22nd verse of Surah Rum, within the framework of the whole view of the Holy Quran. We are encouraged by this study to have similar words among some languages and to follow the different colors and races in the same nature without interruption.

Keywords: Adam, Races, Languages, 22nd verse of Surah Rum, similar words in the Languages.

SENNUR SEZER’İN ŞİİRİNDE “ANNE” İZLEĞİ

Doç. Dr. Betül MUTLU

Merve ŞENER

ÖZET

Toplumcu gerçekçi sanat anlayışına sahip olan Sennur Sezer (1943-2015), şiirlerinde kadın, aşk, çocuk, yoksulluk, yaşam mücadelesi, göç, acı, özlem ve ölüm gibi pek çok bireysel ve sosyal izleğe yer vermiştir. Bu izlekler içinde kadına ilişkin yaşantılar ön plana çıkmaktadır. Kadının ergenlik ve gençlik yıllarındaki yaşantısını, ev içindeki eş ve anneliğini, ev dışındaki çalışma şartlarını şiirlerine konu edinen şair, “anne” izleği üzerinde yoğun bir şekilde durur. Onun şiirlerindeki anneler kırsalda, şehirde, cezaevinde, fabrikada ve tarlada çeşitli zorluklarla sürekli bir mücadele halindedir. Şair fabrikada çalışan işçi annelere, tarlada yoksullukla mücadele eden ırgat annelere, cezaevinin olumsuz koşullarında yaşamaya çalışan annelere, gurbetten çocuklarının dönüşünü bekleyen annelere ve onların duygu ve düşüncelerine şiirlerinde geniş ölçüde yer verir.

Bu şiirlerde çocuğuna daima derin sevgi besleyen şiir öznesi, ona karşı şefkatli, fedakâr, merhametli ve koruyucudur. Olumsuz ve zor şartlar altında sürdürmeye çalıştığı yaşam mücadelesi sadece çocuğu içindir; hayattaki önceliği daima çocuğudur. Sennur Sezer bunun yanı sıra kadının anneliğe ilişkin hamilelik, doğum, bebek bakımı gibi yaşantılarını da şiire taşımıştır. Çalışmada şairin *Gecekondu* (1964), *Yasak* (1966), *Direnç* (1977), *Sesimi Arıyorum*(1982), *Bu Resimde Kimler Var* (1986), *Afiş* (1991), *Kirlenmiş Kağıtlar* (1999), *Dilsiz Dengbej* (2001) ve *Akşam Haberleri* (2006) başlıklı şiir kitaplarında yer alan “anne” izleği incelenmektedir.

Anahtar sözcükler: Sennur Sezer, şiir, anne, çocuk

PREVENTING FRAUD IN AUTO INSURANCE FIELD**Corneliu Banarescu**

Technical University Gheorghe Asachi Iasi, Romania

Abstract

Currently, in the autoinsurance field, fraud has become a real phenomenon, and insurance companies are making efforts to identify and implement effective means of fraud prevention and detection. This article aims to present the data analysis and related tools, as a possible alternative to fraud, in the context of the current information society (I-society). In the literature, data analysis processes are presented as a highly effective means for the prevention and detection of fraud, but their implementation at both inter and intra-company levels is a difficult process, because it involves organizational transformations in which the decision should be based on knowledge. Although in Romania the institutional framework for fraud detection in the auto insurance field is created, the information processes that take advantage of the potential of intangible assets (data, information, knowledge, relationships, etc.) are not systematically exploited and are not integrated into decision-making (whether strategic or operational).

Keywords: fraud; IT Systems; data analytics; network analysis; geospatial analysis

THE PATHOGEN DEFENSE IN PLANTS**Yanko Dimitrov**

University of Forestry, Sofia, Bulgaira

Summary

Plants defend themselves against pathogen attack by activating a multicomponent defense response. In host defense, pathogen invasion is recognized by proteins encoded by plant disease resistance (R) genes that bind specific pathogen-derived avirulence (Avr) proteins. In nonhost resistance, specific pathogen or plant cell wall derived exogenous or endogenous elicitors are recognized. A complex signalling network, involving cytosolic Ca²⁺ and H⁺ ions, reactive oxygen intermediates, jasmonate, salicylic acid, ethylene, triggers the induction of the defense mechanisms. Defense genes encode pathogenesis-related proteins, such as glucanases, chitinases; enzymes involved in the biosynthesis of phytoalexins; the enzymes of oxidative stress protection, tissue repair, lignification, and others.

Key words: plant defense, systemic acquired resistance, salicylic acid, jasmonate, pathogenesis-related proteins

TÜRKMEN TÜRKÇESİNDE SAYI ADLARININ SÖZCÜK TÜRÜ OLARAK KULLANIMI

Tuna BEŞEN DELİCE
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Dilin temel söz varlığında önemli bir yeri olan sayı adları, Türkiye’de hazırlanan gramer çalışmalarında daha ziyade “sıfat” başlığı altında değerlendirilen sözcüklerdir. Türkmenistan ve diğer Türk devlet ve topluluklarında hazırlanan gramerlerde ise sayı adları, ayrı bir sözcük türü olarak incelenmektedir. Türkmen Türkçesinde *san* terimi ile karşılanan sayılar; *at* “ad”, *sıpat* “sıfat”, *çalışma* “zamir”, *hal* “zarf”, *işlik* “fiil”, *söz soñı kömekçileri ve kömekçi atlar* “edatlar ve edat olarak kullanılan isimler”, *baglaycı kömekçiler* “bağlaçlar”, *ovnuq bölekler* “parçacıklar/ enklitikler”, *modal sözler* “modallar”, *ses ve obraz aňladyan sözler* “yansıma sözcükler” ile birlikte sözcük türü olarak değerlendirilmektedir. *San* başlığı altında sayı adlarının zamir, sıfat, zarf ve hatta fiil olarak kullanımları, herhangi bir sınıflandırma olmaksızın verilmektedir. Bu bildirinin amacı, söz varlığı içindeki sayı adlarına veya sayı adlarından türetilmiş ya da genişletilmiş sözcüklerin durumlarına bakarak sözdizimsel yapıdaki sözcük türü görevini tespit etmektir. Bunun için sözlükte yer alan bütün basit sayı adları ve sayı adlarından türetilmiş ya da genişletilmiş madde başları tespit edilmiş, böylece sayı adları üzerine getirilebilen ekler belirlenmiştir. Basit ve türetilmiş yapıdaki bu sözcüklerin sözdizimsel yapıdaki durumu incelenerek hangi sözcük türü görevinde kullanıldığı belirlenecektir.

Anahtar Sözcükler: Türkmen Türkçesi, sayı adları, sözcük türü.

TÜRKİYE TÜRKÇESİ KONUŞURLARINA TÜRK LEHÇELERİ ÖĞRETİMİ -TÜRKMEN TÜRKÇESİ ÖRNEĞİ-

Tuna BEŞEN DELİCE
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Türkiye Türkçesi konuşurlarına tamamen başka bir dil ailesine mensup bir yabancı dili öğretmek ile Türk dilinin lehçelerinden birini -hatta Türkmen Türkçesi gibi yakın lehçelerden birini- öğretmek farklı yöntemler gerektirir. Bu öğretme ve öğrenme sürecinde aynı yöntem ve aynı süreçten söz etmek imkansızdır. Kendi diliyle çok benzer ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı özelliklerine sahip lehçeleri öğrenen bir Türkiye Türkçesi konuşurunun aynı sürede yabancı bir dili öğrenmesi mümkün değildir.

Dil öğrencisi, konuştuğu dilin akrabası olan hedef dili/ lehçeyi öğrenirken aslında kendi dilindeki bazı sesleri, ekleri, söyleyişleri değiştirerek yol almaktadır. Sürekli karşılaştırmalar yaparak hedef dili kullanma becerisini kazanmaktadır. Türk dilinin farklı lehçelerini öğrenmek bu nedenle kolay; ama, benzerliklerin karıştırılması ve hedef dildeki yapılar yerine kendi dilindeki yapıları kullanma eğiliminin ortaya çıkması bakımından bir o kadar da zordur.

Türk lehçelerinin öğretiminde bu benzerlikler ve farklılıklar önemli rol oynar. Dil/ lehçe öğretim yöntemi bunun üzerine oluşturulmalıdır. Bu bildiride Türk lehçelerinin Oğuz grubunda yer alan Türkmen Türkçesinin öğretiminde karşılaşılan temel problemler belirlenecek ve çözüm önerileri sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Türkmen Türkçesi, Türkiye Türkçesi, lehçe öğretimi.

PERIODIC SOLUTIONS OF SOME RATIONAL DIFFERENCE EQUATION SYSTEMS**Melih GÖCEN**

Bülent Ecevit University

Müjgan KURU

Bülent Ecevit University

Cansu GÜĞERÇİN

Bülent Ecevit University

ABSTRACT

Difference equations is a various field which influences nearly every branch of both pure and applied mathematics. Since lots of real-life phenomenon are modeled via difference equations, the studies related to this field gain high important. Recently there has been a lot of interest in studying the dynamics of the systems of difference equations. One of the reasons is that difference equations have many applications in biomathematics, bioengineering, population dynamics, ecology, genetics in biology, physics, psychology, sociology, economics, statistical problems, combinatorial analysis, electrical networks. The investigation of the qualitative analysis of difference equations and their systems is a fruitful research field and gainly attracts lots of mathematicians. Therefore, the behavior of positive solutions of the difference equations has been a great role in the theory of difference equations. Also, it is very interesting to investigate the behavior of solutions of a system of nonlinear difference equations and to discuss the local asymptotic stability of their equilibrium points. So a large number of papers dealing with such equations have been published. Although difference equations are very simple in form, it is extremely difficult to understand thoroughly the behaviors. We can see many papers and books concerning theory and applications of these difference equations. Results and applications which concerned with systems of difference equations of rational form are included in the papers.

Furthermore, periodic solutions of difference equations have been investigated by many researchers and various methods have been proposed for the existence and qualitative properties of the solutions.

In this work, the periodic solutions of some nonlinear rational difference equation systems are investigated. Furthermore, some numerical examples are given to support our theoretical results.

Keywords: Difference equations, periodicity, periodic solutions, systems of equations.

İLERİ BESLEMELİ SİNİR AĞI KULLANARAK KRONİK HEPATİT B HASTALIĞININ SINIFLANDIRILMASI

Ziynet PAMUK

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET

Kronik Hepatit B tanısını koyan uzman doktorları ile görüşmem sonucunda hasta olmayanların ayırımının çok basit olduğunu ancak hastalığın taşıyıcı ve aktif hasta olanların ayırımında sıkıntı yaşadıklarını ortaya çıkı. Bu çalışmanın amacı; Yapay Zeka'nın bir alt dalı olan Yapay Sinir Ağı kullanarak kronik hepatit B teşhisinde hastaların aktif hasta veya taşıyıcı olup olmadığı ayırımını yapacak bir sınıflandırıcı geliştirmektir. İşlemler eğitim ve test olarak ikiye ayrılmaktadır. Çalışmada taşıyıcı ve hasta olan toplam 331 kişiye ait kan tetkik verileri kullanılmaktadır. Verilerde hangi hastanın taşıyıcı hangi hastada B virüsünün aktif olduğu bilgisi uzman doktorlar tarafından belirlenmiştir. Bu verilerden eğitim için 180, test işlemi için 151 adet veri ayrılmıştır. Eğitim ve test işlemleri için Feed Forward Neural Network ağ tipi kullanılmıştır. Test işlemlerinden sonra ROC analizi yapılmıştır. Doğruluk, Hassasiyet ve Kesinlik değerleri sırasıyla %96,96 , 97,64 ve 98,65 olarak bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler:Sınıflandırma, Teşhis, Kronik Hepatit B, Yapay Sinir Ağı

ABSTRACT

In my interview with the specialists who diagnosed the chronic hepatitis B, it was very simple to differentiate the patients who were not diagnosed with chronic Hepatitis B. The aim of this study is; To develop a classifier to determine whether patients are active patients or carriers in the diagnosis of chronic hepatitis B by using the Artificial Neural Network which is a sub-branch of Artificial Intelligence. Operations are divided into training and testing. In this study, a total of 331 blood test data is used. In the data, the knowledge of which patient is the carrier and which patient B is active is determined by specialist doctors. From these data, 180 data were collected for the training and 151 for the test procedure. Feed Forward Neural Network type is used for training and testing. After testing, ROC analysis was performed. Accuracy, Precision and Precision values were 96.96%, 97.64% and 98.65%, respectively.

Keywords ; Classification, diagnosis, Chronic Hepatitis B, Artificial Neural Network

KALP SESİ VERİLERİ KULLANARAK MİTRAL DARLIK HASTALIĞININ TEŞHİS EDİLMESİ

Ziynet PAMUK

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET

Son zamanlarda kalp hastalığına yakalanan bireylerin sayısı gün geçtikçe artış göstermektedir. Mitral darlık kalp kapakçığı hastalığı da bunların başında gelmektedir. Bu hastalığın teşhisinde, stetoskolla kalp sesinin dinlenmesi, insan kulağının yeterince hassas olmaması sebebiyle yetersiz gelmektedir. Kesin teşhisin konmasında hastanın ekokardiyografisinin de çekilmesi gerekmektedir. Ekokardiyografi cihazı maliyeti yüksek bir cihaz olduğu için her hastanede bulunmamaktadır. Bu durum hem teşhis süresinin gecikmesine hem de doktor ve hasta için fazla iş yükü anlamına gelmektedir. Bu çalışmada elektronik stetoskop yardımıyla sağlıklı ve mitral darlık hastalığına sahip bireylerden elde edilen kalp sesi sinyallerinin bilgisayar ortamına aktarılıp sınıflandırılarak, biyomedikal temelli bir karar destek sisteminin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda kaydedilen ses sinyallerine, bilgisayar üzerinde Ayrık Dalgacık Dönüşümü ve Temel Bileşen Analizi uygulanmaktadır. İşlemlerden elde edilen çıktılar, yapay sinir ağlarında giriş verisi olarak alınıp sınıflandırma işlemi yapılmaktadır. Sınıflandırma sonuçları ROC Analizi ile incelendiğinde, programın hastalığın teşhisini koymakta %98.77 doğruluk sağladığı kanıtlanmıştır. Aynı zamanda erken teşhis konulmasına olanak tanımıştır.

Anahtar Sözcükler; Kalp hastalıkları, Elektronik stetoskop, Yapay Sinir Ağları, Mitral Darlık, Ayrık Dalgacık Dönüşümü

ABSTRACT

Recently, the number of individuals with heart disease is increasing day by day. Mitral stenosis heart valve disease is also the leading one. In the diagnosis of this disease, listening to the heart sound with a stethoscope is insufficient due to the fact the human ear is not sufficiently sensitive. Echocardiography should also be performed to set the subject of definite diagnosis. Since echocardiography device is a high cost device, it is not in every hospital. This means both the delay in diagnosis time and the excessive workload for the doctor and patient. In this study, it was aimed to develop a biomedical based decision support system by transferring the heart sound signals obtained from individuals with healthy and mitral stenosis to the computer environment. The audio signals recorded in this direction are performed on the computer with Discrete Wavelet Transform and Principal Component Analysis. The outputs obtained from the operations are taken as input data in the artificial neural networks and the classification process is performed. When the classification results are analyzed with ROC Analysis, the program proved to provide 98.77% accuracy in diagnosing the disease. It also allowed early diagnosis.

Keywords: Heart Diseases, Digital stethoscope, Artificial Neural Networks, Mitral Stenosis, Discrete Fourier Transform

BAZI AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN SAHİP OLDUĞU YETKİLER İLE TÜRKİYE'DEKİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN YETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Öğr.Gör.Dr. Güven DENİZ

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Prof. Dr. İsmail CERİTLİ

Antalya Bilim Üniversitesi

ÖZET

Hızlı kentleşme ve yoğun nüfus artışı ile bazı şehirler büyükşehir özelliği kazanmaya başlamışlardır. Tabii ki büyükşehir belediyeleri için kullanılan modeller ülkeden ülkeye değişen yapılarla karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda çalışmamızda Avrupa birliği üyeliği sürecinde yer alan Türkiye'nin büyükşehir belediye modelinin, Avrupa birliği üyesi bazı ülkelerin büyükşehir modelleri ile benzerlikleri ve farklılıkları noktasında bir karşılaştırma yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerel yönetimler, Büyükşehir, Büyükşehir belediye yönetimi

OWNED BY SOME EUROPEAN UNION MEMBER COUNTRIES OF THE MUNICIPALITY OF METROPOLITAN AUTHORITIES IN TURKEY WITH COMPARISON OF MUNICIPAL AUTHORITIES

ABSTRACT

With rapid urbanization and intense population growth, some cities have become metropolitan. Of course, models used for metropolitan municipalities come across with structures varying from country to country. In this context, our study is located in the European Union membership of Turkey in the process of metropolitan municipality model, some European Union member countries will be held in the metropolitan models of a comparison with the similarities and differences spot.

Keywords: Local Administrations, Metropolitan, Metropolitan municipal administration

Bu çalışma Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalında yürütülen ve yayımlanan doktora tezinden türetilmiştir.

Bu çalışma Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalında yürütülen ve yayımlanan doktora tezinden türetilmiştir.

MİKROKANALLARDA NANOAKIŞKAN KULLANIMININ DENEYSEL VE NÜMERİK İNCELENMESİ**Öğr.Gör. Uğur DEMİR**

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Adnan TOPUZ

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET

Farklı malzemelerle mikro boyutta üretilen kanalların kullanılması, daha iyi soğutmayı sağlamak adına mikro sistemler için geleneksel soğutucu akışkanlar (su, etilen glikol- vb.) yerine farklı soğutucu akışkan arayışına gidilmesine sebep olmuştur. Kanal boyutlarının küçülmesi sebebiyle soğutucu akışkanda ısı transferinin iyileştirilmesi adına baz akışkana yüksek ısıl iletkenliğe sahip metal nano tozların belirli oranlarda eklenmesiyle oluşan karışımlar nanoakışkan olarak adlandırılmıştır. Bu çalışmada Mikroboru Deney Seti kurularak, önce saf su sonrasında saf su bazlı akışkana % 0,5 hacimsel derişimde ZnO (çinko-oksit) nano partiküllerin ilavesiyle elde edilen nano akışkan kullanılmıştır. Deneyler 45 °C de akışkan giriş sıcaklık koşullarında sırasıyla 20-23-26-29-32-35-38-41-45-50 mL/dk değişen debilerde ve 10 °C sabit soğutma sıcaklığında gerçekleştirilmiştir. Deney için dış çapı 400 µm iç çapı 381µm ve 200 mm uzunluğunda paslanmaz çelik malzemedan yapılmış dairesel kesitli kanal kullanılmıştır. Paslanmaz çelik mikro kanal, polimer ısı değıştiricisi içine yerleştirilip buradaki sıcaklık soğutma banyosuyla 10 °C' de sabit tutulmuştur. Veri toplayıcı sistemle, deneylerden elde edilen giriş sıcaklığı, giriş basıncı ve çıkış sıcaklığı değerlerinden ısı transferi miktarı hesaplanıp literatür denklemleri ile karşılaştırılmıştır. Ayrıca, hesaplamalı akışkanlar dinamiği (HAD) ticari paket programı ile çalışılan mikro kanal geometrisi çizilip deney şartları simülize edilmiştir. Deneyden alınan değerler, paket programa girilerek pompa basınç düşüşü, sürtünme faktörü ve Nusselt sayıları hesaplanmıştır. HAD analizi ile deneysel değerler kıyaslanarak yakın sonuçlar tespit edilmiştir. Basınç düşüşü, sürtünme faktörü ve Nusselt değerlerinin daha önce yapılan çalışmalar ve üretilen kolerasyonlar ile uyumlu olduğu görülmüştür. Soğutucu akışkana % 0,5 hacimsel derişimde ZnO nano partikül ilavesinin laminer rejimde saf suya göre maksimum % 10 oranında ısı transferini iyileştirdiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Nanoakışkan, ZnO, ısı transferi, mikrokanal, HAD.

EXPERIMENTAL AND NUMERICAL INVESTIGATION OF THE NANOFLUIDS USAGE IN MICRO-CHANNELS

ABSTRACT

The use of ducts produced in micro-dimensions with different materials at certain geometries led to the search for different refrigerants in micro systems in order to provide better cooling instead of traditional coolant waters (-pure water, EG ex). Due to the reduction of the channel dimensions, in order to improve the heat transfer in the refrigerant, by throwing high conductivity metal nano powders in certain proportions and suspending them steadily with based fluid is called 'nanofluids'. Stainless steel circular tube mikro channel experiment set was established to compare 2 fluids (pure water and pure water based with % 0,5 ZnO nano particles) at 45 °C on changing 20-23-26-29-32-35-38-41-45-50 ml/min. flow rate under 10 °C cooling water heat exchanger. In this search, micro channel experimental set was established and experiments was started firstly pure water secondly % 0,5 volume concentration of ZnO nano particules adding into pure water. External diameter 400 µm internal diameter 381 µm stainless steel circular tube channel was set in polimer heat coolant and temperature seetled to 10 °C. The heat transfer amount was calculated by reading inlet temprature, inlet pressure and outlet temperature wich were taken from data collection system. Experimantal and CFD analysis program values compared with the literature equations. Pumping pressure drops, friction factörs and Nusselt numbers were determined with experimental and CFD analysis by drawing mikro channel geometries and simülazing under experimental conditions. These values compared and close results were determined with literatüre and declared colerations. It has been observed that the addition of ZnO nanoparticle at 0.5% volumetric concentration to the refrigerant improves the heat transfer up to 10% percentage instead of pure water in the laminar regime.

Keywords: nanofluids, ZnO, heat transfer, microchannel, CFD.

PROAKTİF HALKLA İLİŞKİLER FAALİYETİ OLARAK ÖNLEYİCİ KOLLUK HİZMETLERİ: TÜRKİYE'DE YENİDEN HAYATA GEÇİRİLEN BEKÇİLİK ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Kazım Özkan ERTÜRK
Düzce Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Şeyhmus DOĞAN
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ÖZET

Kamu yönetiminde halkla ilişkiler, yönetimle yönetilenler arasında karşılıklı anlayış, güven, iyi niyet ve hoşgörü ekseninde yürütülen iletişim faaliyetlerini içerir. Bu çerçevede yürütülen faaliyetler bir anlamda yönetimin yürütmüş olduğu faaliyetlerin yönetilenler tarafından açık bir biçimde anlaşılabilmesi ve bu sayede, söz konusu faaliyetlere halkın desteğini kazanmak açısından önemli bir yere sahiptir. Proaktif halkla ilişkiler faaliyetleri, herhangi bir yönetsel süreçte oluşabilecek bir krizin, alınan önlemler sayesinde henüz ortaya çıkmadan önlenmesi için sürece dâhil edilen iletişim politikalarının bir bütünüdür. Bu anlamda, kriz ortaya çıktıktan sonra yürütülmesi gereken faaliyetlerden farklı bir iletişim politikasının söz konusu olduğu görülmektedir.

Kamusal anlamda yönetimden beklenen en önemli sorumluluklardan birisi toplumsal huzur ve güven ortamının devamlılığının sağlanmasıdır. Türkiye'de İçişleri Bakanlığı'na bağlı bir birim olarak 'Bekçilik' uygulaması 1966 yılında hayata geçmiş, 1991 yılında ise mevcut bekçilerin yardımcı hizmete çekilmesiyle birlikte fiilen sona ermiştir. 2017 yılında yeniden başlayan bekçilik uygulaması, bu çalışmada kamusal anlamda proaktif halkla ilişkiler faaliyeti olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kamu Yönetimi, Halkla ilişkiler, Proaktif Halkla İlişkiler, Bekçilik.

YAZ TATİLİ KONULU TELEVİZYON REKLAMLARININ MASLOW'UN İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ ÖNERMELERİ ÖRNEĞİNDE GÖSTERGEBİLİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Kazım Özkan ERTÜRK
Düzce Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Şeyhmus DOĞAN
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ÖZET

Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi, toplumun bir parçası olarak insanın çeşitli ihtiyaçlarının psikolojik, sosyolojik ve sosyal psikolojik boyutlarının neler olduğunu, sebeplerini, sonuçlarını içeren önermeleri ile insan ihtiyaçlarını anlama noktasında önemli ipuçlarını barındırmaktadır. Bu nedenle, insan istek, beklenti ve ihtiyaçlarını anlamak ve öngörebilmenin önemli olduğu reklam ve pazarlama alanında çalışanlar açısından Maslow'un 'ihtiyaçlar Hiyerarşisi'nin önemli bir yeri olduğunu kabul etmek gerekir. Buradan hareketle bu çalışmada, Maslow'un ortaya koymuş olduğu İhtiyaçlar Hiyerarşisi önermeleri çerçevesinde televizyonda yer alan ve sektörde başat konumda olan iki tatil sitesinin reklamları, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi önermeleri kapsamında incelenmektedir. Çalışmada, her iki firmanın da televizyon reklamlarında, hedef kitlenin kişisel, sosyal, toplumsal hangi ihtiyacına yönelik mesajlar verildiğine, göstergebilimsel bir analiz yardımıyla ulaşılmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Reklam, Yaz Tatili Reklamları, Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi.

HOFSTEDE’NİN KÜLTÜR BOYUTLARININ KARADENİZ BÖLGESİ TURİZM ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Halime GÖKTAŞ KULUALP
Karabük Üniversitesi

Doğan KARADAĞ
Karabük Üniversitesi, Safranbolu Turizm Fakültesi

ÖZET

Toplumlar din, dil, ırk, yaşam biçimi gibi faktörlerden oluşan ve toplumları birbirinden ayıran bir kültür bulunmaktadır. Toplumların sahip olduğu kültür yaşam biçimlerini, davranışlarını ve insanlar ile olan ilişkilerini etkilemektedir. Bir toplumun sahip olduğu genel kültürün yanında yine dil, din, ırk gibi faktörler ile ayrılan alt (bölgesel) kültürlerde bulunmaktadır. Bundan dolayı toplumun sahip olduğu genel kültür alt kültürleri temsil etmede yeterli olamayabilir. Toplum içindeki bireylerin sahip olduğu kültürleri sosyal yaşamda olduğu gibi çalışma yaşamında da önemli ve ayırt edici bir özelliktir.

Farklı kültürlerden gelen bireylerin direk etkileşim halinde olduğu turizm sektöründe kültürün önemli bir yeri vardır. Çünkü farklı kültürlerin karşılaşmasından meydana gelecek kültür çatışmaları istenmeyen olumsuz sonuçlara yol açabilir. Bir hizmet sektörü olan turizmde müşteri memnuniyetinin sağlanması, sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından önemlidir. Bir bölgede sağlanan turizm hizmetinin büyük bölümünü bölge halkından sağlandığı için bölge kültürünün belirlenmesi zaruri bir ihtiyaç haline gelmektedir.

Kültür yapısının belirlenmesinde literatürde en çok kullanılan ölçeklerden biri olan Hofstede’nin kültür boyutları kullanılmıştır. Hofstede, yapmış olduğu ampirik çalışmaları ve bu çalışmalardaki analizleri sonucunda her toplumun karşılaştığı temel sorunlara dayanarak kültürün, Bireysellik-Kolektivizm (IDV), Güç Mesafesi (PDI), Erillik-Dişillik (MAS), Belirsizlikten Kaçınma (UAI) ve Uzun Dönem Oryantasyonu (LTO) olarak tanımlanan beş boyutunu belirlemiştir. Minkov (2010) ise 2010 yılında bu beş boyuta Hoşgörü-Kısıtlılık (IVR) boyutunu eklemiştir.

Çalışmada Karadeniz bölgesinde bulunan turizm çalışanların örgüt içerisindeki kültür yapılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kültür yapısının belirlenmesi amacıyla Geert Hofstede tarafından geliştirilen VSM 2013 Değerler Modülü kullanılarak bir anket çalışması yapılmıştır ve 413 adet anket formu analizlere dahil edilmiştir. Yapılan analizler neticesinde; Güç mesafesinin ortalamasının altında olduğu, bireyselliğin biraz daha ön planda olduğu, eril davranışların ortalamasının çok az üstünde olduğu, kısa dönemli oryantasyona yatkın olan çalışanların yüksek belirsizlikten kaçınma davranışı gösterdikleri görülmüştür. Son olarak turizm çalışanlarının kısıtlamadan uzak daha hoşgörülü bir davranışa yatkın oldukları belirlenmiştir. Çalışma kapsamında ayrıca elde edilen kültür skorları ile Türkiye genel kültür skorları karşılaştırılarak aradaki farklar belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hofstede Kültür Boyutları, Karadeniz, Turizm Çalışanları

INVESTIGATION OF HOFSTEDE'S CULTURAL DIMENSIONS ON TOURISM WORKERS IN THE BLACK SEA REGION

ABSTRACT

In societies, there is a culture that consists of factors such as religion, language, race and lifestyle and separates societies from each other. The culture of societies affects their lifestyles, behaviors and relationships with people. In addition to the general culture of a society, it is also found in subcultures that are separated by factors such as language, religion and race. Therefore, the general culture of society may not be sufficient to represent subcultures. The culture of individuals in society is an important and distinctive feature in working life as well as in social life.

In addition to environmental and physical factors, the cultural structure of the employees is also Culture has an important place in the tourism sector where individuals from different cultures interact directly. Because cultural conflicts that may arise from the encounter of different cultures can lead to undesirable negative consequences. Achieving customer satisfaction in tourism, which is a service sector, is important in terms of ensuring its sustainability. Since most of the tourism services provided in a region are provided by the people of the region, determination of the culture of the region becomes a necessity.

The cultural dimensions of Hofstede, one of the most widely used scales in the literature, were used to determine the cultural structure. As a result of his empirical studies and analysis, Hofstede, based on the fundamental problems faced by each society, individuality-collectivism (IDV), power distance (PDI), masculinity-femininity (MAS), avoidance of uncertainty (UAI) and long term orientation (LTO)) identified as the five dimensions. Minkov (2010) added Tolerance-Restriction (IVR) to these five dimensions in 2010.

The aim of this study is to determine the cultural structure of tourism workers in the Black Sea region. In order to determine this cultural structure, a questionnaire was developed using VSM 2013 Values Module developed by Geert Hofstede and 413 questionnaire forms were included in the analysis. As a result of the analysis; It was seen that power distance was below average, individuality was slightly more prominent, masculine behaviors were slightly above average, and employees who were prone to short-term orientation showed high uncertainty avoidance behavior. Finally, it was determined that tourism employees are more prone to tolerant behavior without restriction. Turkey scores general culture with the cultures obtained scores are also under study are determined by comparing the difference.

Keywords: Hofstede Culture Dimensions, Black Sea, Tourism Workers

**THE POTENTIAL EFFECTS OF THE BRI PROJECT ON MARITIME TRADE IN
THE BLACK SEA REGION****Mahmut MOLLAOĞLU**

Zonguldak Bulent Ecevit University

Res. Asst. Umur BUCAK

Zonguldak Bulent Ecevit University

Asst. Prof. Hakan DEMİREL

Zonguldak Bulent Ecevit University

ABSTRACT

The philosophy of global trade which gained considerable momentum especially after the entrance of China to the World Trade Organization, has influenced many countries in the last 20 years. This expansion in world trade that was reached with globalization, has started to become insufficient in recent years. So, the new system is needed in which more countries will be included in the global trade as an actor for the efficient use of scarce resources. At this point, Belt and Road Initiative (BRI) comes into prominence with its high recognition and wide range of global project partner. BRI presents a new system that plans to address the shortcomings needed as a transport infrastructure project to establish trade and investment links between Asian and European countries. Thus, China plans to reach the Continental Europe who is the biggest customer of the world trade, faster and at lower cost by making optimal routes. In addition, more countries will be included in the global trade network. With this project, both road transport (Belt) and maritime transport (Road) will be used more effectively and especially the road transport side is expected to have a remarkable impact on the improvement of regional trade among the countries that border the Black Sea. In this study, the scope of the BRI project was explained and the expected influence of this project on the trade volume of coastal countries at the Black Sea was evaluated. As a result of these evaluations, raising awareness about cargo flow in the ports, Black Sea marine traffic and Hinterland accessibility was aimed.

Keywords: Black Sea Region, Maritime Transport, BRI Project, World Trade.

KENTLERDE MAHALLE YÖNETİMİNİN ÖNEMİ VE KADIN TEMSİLİ: ZONGULDAK İLİNDE BİR DURUM ANALİZİ

Öğr. Gör. Onur DURUKAL
Adnan Menderes Üniversitesi

Öğr. Gör. Seda TAPDIK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET

Kadınların kent yönetiminde eksik temsil edilmesi verilen hizmetler noktasında kentin, kadınların ihtiyaç ve beklentilerinden uzak bir anlayışla yönetilmesiyle sonuçlanmaktadır. Kent yönetimlerinde kadınların eksik temsilinin, kadınların yönetime katılmasına da olumsuz etki ettiği düşünülmektedir. Mahalle örgütlenmeleri ise halka en yakın birimler olması sebebiyle halk katılımının en etkin sağlanabileceği yönetim birimleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeple kent yönetimi içerisinde mahalle örgütlenmeleri ve yönetimleri özel bir öneme sahiptir. Mahallelerden başlayarak sağlanabilecek bir katılımcı yönetim anlayışı, diğer yerel yönetim birimlerinin yönetsel başarılarına katkı sağlayabileceği gibi demokratik bir yönetim anlayışı için de hayati bir önem taşımaktadır. Bu çalışmada Zonguldak ilinde mahalle yöneticileri içerisinde kadın temsiline tespit edilmesi ve kentteki kadın muhtarlarla yapılacak yüz yüze görüşmeler ile eksik temsilin nedenlerine dair bir durum analizi yapılması amaçlanmıştır. Mahalle yönetimlerinin kent yönetimi içerisindeki yerinin ve değerinin her geçen gün daha fazla fark edilmesi ve konunun literatürde henüz kendine gerekli yeri edinmemiş olması göz önünde bulundurulduğunda konuyla ilgili yapılacak çalışmaların önemi de ortaya çıkmış olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Yerel Yönetimler, Kadın, Temsil, Zonguldak.

IMPORTANCE OF NEIGHBORHOOD ADMINISTRATION IN URBANS AND WOMEN REPRESENTATION: A SITUATION ANALYSIS IN ZONGULDAK

ABSTRACT

Under-representation of women in urban administration results in the administration of the urban with an understanding far from the needs and expectations of women in terms of services provided. It is thought that under-representation of women in urban administrations has a negative effect on women's participation in management. As the neighborhood organizations are the closest units to the public, they are the administrative units in which public participation can be provided most effectively. For this reason, neighborhood organizations and administrations have a special importance within the local government. A participatory management approach starting from the neighborhoods can contribute to the administrative success of other local government units and is also vital for a democratic administration approach. In this study, it is aimed to determine women's representation among neighborhood managers in Zonguldak province and face to face interviews with female reeves in the urban and to make a situation analysis about the reasons of under representation. Considering that the place and value of neighborhood administrations within the urban administration is becoming more noticeable and the subject has not yet gained the

necessary place in the literature, the importance of the studies to be carried out on the subject is also revealed.

Key Words: Urban, Local Government, Woman, Representation, Zonguldak.

KARADENİZ EREĞLİ MÜZESİNDE BULUNAN DOKUMALAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Arş. Gör. Dr. Gözde UZGİDİM

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Sanat ve Tasarım Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü

ÖZET

Dokumaların insanların günlük yaşamda kullanımı oldukça yaygındır. Giyim ürünlerinden ev kullanım eşyalarına kadar oldukça geniş bir yelpazede kullanımı söz konusudur. Eski uygarlıkların özellikle Orta Asya bölgesinde bulunmuş olanların ihtiyaca yönelik üretmiş oldukları dokumaları, kendi zevklerine göre süsledikleri görülmüştür. İnsanlar sadece fonksiyonel özelliğinden yararlanmak için değil; aynı zamanda kullanılan renk ve desenler ile içinde bulunduğu durumu, duygu, düşünce ve inanışlarını dokumalar ile göstermişlerdir. Dolayısıyla dokumaların kültürümüzde ki yeri, önemi ve anlamı oldukça fazladır. Anadolu'da her bölgenin kendine özgü dokumaları bulunmaktadır. Kullanılan renkler, motifler, kompozisyon ve teknikler farklılık gösterebilmektedir. Özellikle etrafta bulunan nesnelere, bitkiler ve yaşam biçimi dokumalara yansımaktadır. Bitkilerden elde edilen renkler ve motiflerin dokunuş tarzı yöreye özgü özellikler kazandırmaktadır. Ortak dile sahip olan motifler, yörelere göre farklı isimler ve anlamlara sahip olabilmektedir.

Anadolu, dokumaların çeşitliliği açısından oldukça zengin bir bölgedir. Karadeniz bölgesi boyunca, bölgeye has farklı dokuma çeşitleri bulunmaktadır. Yer yaygısı ürünler, halı, seccade, heybe, yatak ve yastık örtüleri, kumaşlar vb. çok çeşitli ürünler yer almaktadır. Araştırma kapsamında Karadeniz kültürünün de dokumalara nasıl yansıdığını incelemek açısından Zonguldak'ta bulunan Karadeniz Ereğli Müzesi araştırma evreni olarak seçilmiştir. Müze yetkilileri ile yapılan görüşmeler sonucu gerekli izinler alınmıştır. Müzenin bulunduğu bina tarihi bir öneme sahip olduğundan dolayı ayrıca dikkat çekicidir. Müze, Hali Paşa Konağı olarak bilinen bir binada bulunmaktadır. 3 katlı olan konağın, her katı ve bahçesinde eserler sergilenmektedir. Araştırma konusu müzenin üçüncü katında bulunan günlük odadan seçilmiştir. Günlük odada teşhirde bulunan bir adet heybe, bir adet yün torba ve yastık grubu araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Belirtilen dokumaların çeşit, renk, desen, kompozisyon, teknik özellikleri ve mevcut durumları incelenmiştir. Dokumaların genel ve detay fotoğrafları çekilerek kayıt altına alınmıştır. Yastık grubunun motif ve kompozisyon özellikleri aynıdır ancak eserler yıpranmış ve tozlu durumdadır. Yer yer irili ufaklı lekeler ve yırtılmalar görülmektedir. Heybe ve torba ise farklı motif ve kompozisyon özelliklerine sahip olduğu ve daha iyi korunmuş olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ereğli, Müze, Dokuma

ABSTRACT

The use of weaves is quite common in people's daily life. It is used in a wide range from clothing products to household goods. It was seen that the ancient civilizations, especially those found in the Central Asian region, they produced weaving for the needs and they were decorated according to their own tastes. People not only to take advantage of the functional features; but also with the colors and patterns used in the situation, feelings, thoughts and beliefs have shown with the weaving. Therefore, the place, importance and meaning of weaving in our culture is quite high. Each region in Anatolia has its own weavings. The colors, motifs, composition and techniques may differ. Especially the objects, plants and way of life found around them are reflected in the weavings. The colours obtained from the plants and patterns give special features to the region. Patterns which with common language may have different names and meanings according to regions.

Anatolia is a rich region in terms of variety of weavings. There are different types of weaving throughout the Black Sea region. Floor covering products, carpets, prayer rugs, saddlebags, bed and pillow covers, fabrics, etc. a wide variety of products are included. Within the scope of the research, the Karadeniz Ereğli Museum in Zonguldak was chosen as the research universe in order to examine how the Black Sea culture is reflected in the weavings. The necessary permits were obtained as a result of negotiations with museum officials. The building where the museum is located is also notable because of its historical significance. The museum is located in a building known as Hali Pasha Mansion. The mansion has three floors and artifacts are exhibited in each floor and garden. The research subject was selected from the daily room on the third floor of the museum. One saddle bag, one wool bag and pillow group in the daily room were the sample of the study. Variety, color, pattern, composition, technical characteristics and current conditions of the mentioned weavings were examined. General and detail photographs of the weavings were taken and recorded. The pattern and composition characteristics of the pillow group are the same, but the artifacts are worn and dusty. Large and small spots and lacerations are observed. Saddlebags and bags have different pattern and composition characteristics and are better preserved.

Key words: Ereğli, Museum, Weaving

ZONGULDAK'TA KENT YÖNETİMİNDE KADIN TEMSİLİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

Öğr. Gör. Seda TAPDIK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Öğr. Gör. Onur DURUKAL
Adnan Menderes Üniversitesi

ÖZET

Demokratik ve katılımcı bir yönetim anlayışı halkın tüm kesimlerinin katılımını gerektirmektedir. Kadınların yeterli katılım göstermediği bir kent yönetiminde ise toplumun yarısının kent kararlarına katılmadığı ortaya çıkmış olmaktadır. Bunun yanı sıra katılımcı anlayıştan uzak bir kent yönetiminde halkın ihtiyaç ve beklentilerinin tespit edilmesi ise oldukça güçtür. Bu sebeple kentlerde özellikle katılımcı mekanizmaların etkinliğinin artırılması önemlidir. Ayrıca katılım mekanizmalarında halkın tüm kesiminin yer alması demokratik bir yerel yönetim anlayışı için büyük öneme sahiptir. Bu noktada kent yönetiminde halkın en rahat katılım göstereceği mekanizmalardan biri de kuşkusuz ki yerel aktörlerdir. Halkın yaşadığı kentte yaşam süresi ya da kendini kente ait hissetmesi ve nihayetinde de kenti sahiplenmesi katılım göstermesi için oldukça etkili faktörlerdir. Bu çalışmada Zonguldak ilinde yapılan bir alan araştırması ile yerel aktörlere katılım gösterenler içinde kadın temsili ve kent yönetimine katılım gösteren kadınların kentte geçirdikleri yaşam süreleri, kenti sahiplenme durumları ve demografik özellikleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Yerel Yönetimler, Kadın, Katılım, Zonguldak.

ON WOMEN REPRESENTATION IN URBAN ADMINISTRATION IN ZONGULDAK AN ANALYSIS

ABSTRACT

A democratic and participatory understanding of governance requires the participation of all segments of the public. In a urban administration where women do not participate sufficiently, it is revealed that half of the society does not participate in urban decisions. It is quite difficult to determine the needs and expectations of the people in a city that is far from participatory understanding. For this reason, it is important to increase the effectiveness of participatory mechanisms in urbans. In addition, the participation of all segments of the people in the participation mechanisms is of great importance for a democratic understanding of local government. At this point, one of the mechanisms in which the people will participate in the urban administration is undoubtedly local actors. Life expectancy in the city where the people live or feel of belonging to the city and ultimately ownership of the city are very effective factors for participation. In this study, a field research conducted in Zonguldak province aimed to determine the life span, ownership and demographic characteristics of women who participated in local actors and women representation and urban administration.

Key Words: Urban, Local Government, Woman, Participation, Zonguldak.

ZONGULDAK'TAKİ ENGELLİ BİREYLERİN ALDIĞI YEREL HİZMET BOYUTLARININ BELİRLENMESİ VE BOYUTLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER

Doç. Dr. Mehmet PEKKAYA
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi,

Doç. Dr. Gökhan DÖKMEN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Elif KIRIKOĞLU
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi,

Günümüzde, engelli bireylerin diğer tüm insanlar gibi mesleki eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve siyasal haklardan tam ve eşit şekilde yararlanabildiği ve toplumsal yaşam alanındaki tüm hizmetlere kolaylıkla ulaşabildiği bir zeminin yaratılması gerekmektedir. Öte yandan engellilerin yaşamlarına dokunabilen yerel idarelerin engelli bireylere yönelik izlediği kamusal politikaların ne kadar etkin olduğu söz konusu zeminin dayanıklılığı bakımından büyük önem arz etmektedir. Ülkemizde engellilere yönelik kamusal politikaların uygulanmasında merkezi aktörlerin önemli bir ağırlığı bulunmaktadır. Özellikle farklı bakanlıkların ve merkezi kamu kuruluşlarının istihdam, sağlık, eğitim, sosyal destek ve bakım, sosyal güvenlik, vergi gibi alanlarda uyguladığı kamusal politikalar dikkat çekmektedir. Öte yandan merkezi idarelerin yanı sıra yerel idarelerin engellilere yönelik kamusal politikadaki önemi giderek artmaktadır.

Çalışmamızda, engellilerin belediye hizmetlerinden memnuniyetini (BHM) belirleyen boyutların ve boyutlar arasındaki ilişkinin belirlenmesi, ölçülmesi ile değerlendirmesini amaçlamaktadır. Ayrıca çalışmamız, boyutlar hakkındaki görüşlerin engellilerin bireysel özelliklerine farklılaşıp farklılaşmadığı ve elde edilen bulgu/sonuçların yönetici/karar vericilere sunulmasını da amaçlamaktadır. Bu anlamda Karadeniz şehri olan Zonguldak Merkez ve komşu belediyelerinden hizmet alan 320 engelliden anket ile görüşleri alınmıştır. Anket içeriğinde 7'li Likert ölçeğinde dolaylı olarak BHM ölçüldüğü 30 konu üzerinden faktör analiziyle ana boyutların belirlenmesi ve ölçülmesi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 5'li Likert ölçeğindeki 4 hizmet kalitesi ana boyutu ile 10'lu eşit aralığında ölçülen doğrudan BHM ölçüldüğü 5 kavram ile demografik sorular anket içeriğini oluşturmaktadır. Faktör analiziyle 30 konuyu temsilen BHM temelinde beş boyut tespit edilmiş, bunlardan "Otobüs ve yol/kaldırım" ile "Engelli sosyal yaşamını düzenlemesi" boyutlarında olumsuz ve kısmen de kararsız eğilimli görüşler beyan ederlerken, "Hizmetlerin/projelerin zamanında ve tam yerine getirilmesi", "Engelli ihtiyaçlarına yönelik hizmet sunumu" ile "E-belediyecilik ve yetenek/beceri gelişimi" olarak isimlendirilen boyutlarda olumsuz görüş beyan edildiği gözlenmiştir. Analizde ayrıca, belirlenen boyutlar arasındaki ilişkiler ve bireysel özelliklere ait alt gruplar açısından boyutlara ait görüşlerdeki farklılıklar istatistiksel testlerle incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Yerel Hizmet Sunumu, Yerel Yönetimler

DETERMINATION OF LOCAL SERVICE DIMENSIONS FOR DISABLED PERSONS IN ZONGULDAK AND RELATIONSHIPS BETWEEN DIMENSIONS

Today, it is necessary to create a ground where disabled people can enjoy full and equal enjoyment of vocational education, health, social security and political rights like all other people and have easy access to all services in the field of social life. On the other hand, the effectiveness of the public policies pursued by the local administrations that can touch the lives of people with disabilities is of great importance in terms of their resilience. In our country, central actors play an important role in the implementation of public policies for the disabled. Particularly, public policies implemented by different ministries and central public institutions in areas such as employment, health, education, social support and care, social security and tax are noteworthy. On the other hand, the importance of local administrations as well as central administrations in the public policies towards disabled people is increasing.

In this study, it is aimed to determine, measure and evaluate the dimensions of disabled people satisfaction from municipal services, and the relationship between them. In addition, our study aims testing whether the disabled's views differentiates according to the individual characteristics, and presenting the finding to the managers/ decision makers. In this sense, the views of 320 disabled people, receiving service from central region of Zonguldak, a Black Sea city and neighboring three municipalities of Zonguldak were obtained by questionnaire. In the content of the questionnaire, the main dimensions were determined and measured via factor analysis on 7-point Likert scaled 30 items on which indirectly measuring the satisfaction of municipal services. In addition, demographic questions constitute the content of the survey with 5-Likert scaled 5 concepts in which the satisfaction of directly measuring the municipal services, and the main dimension of 10-point-equal scaled directly measuring 4 service quality dimensions. Factor analysis identified five dimensions from 30 items, on the basis of disabled satisfaction. The views on dimensions named "Bus and road/ pavement" and "life regulations of disability social life" are categorized as moderately negative and tend to neutral, while the views on dimensions named "Timely and complete implementation of services /projects", "Provision of services for disabled needs", "E-municipality and talent development" are observed in the negative category. In addition, the differentiations in the views on dimensions in terms of the individual characteristic subgroups, and the relationships between the determined dimensions were analyzed.

Keywords: Disabled, Local Service Delivery dimensions, Local Administrations, Factor analysis

ENGELLİ BİREYLER AÇISINDAN YEREL KAMU HİZMETLERİNE AİT KONULAR: ZONGULDAK ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Gökhan DÖKMEN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet PEKKAYA
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Elif KIRIKOĞLU
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Türkiye’de engelli bireylere yönelik sunulan kamusal hizmetler ile bu hizmetlerin sosyal alanda uygulanabilirliği konusunda farklı sorunlar yaşanmaktadır. Gerek merkezi gerekse de yerel idareler engelli bireylerin sosyal hayata katılımlarını amaç edinmeyen kamusal politikalar yürütmüştür. Bununla birlikte günümüzde engellilere yönelik kamusal politikaların etkin bir şekilde yürütülmesi büyük önem arz etmektedir. Başka bir anlatımla engelli bireylerin diğer tüm insanlar gibi mesleki eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve siyasal haklardan tam ve eşit şekilde yararlanabildiği ve toplumsal yaşam alanındaki tüm hizmetlere kolaylıkla ulaşabildiği bir ortamın oluşturulması gerekmektedir. Türkiye’de engellilerle ilgili son yıllarda yapılmış hukuki düzenlemeler dikkate alındığında, engellilere yönelik fırsat eşitliği sağlamak adına kamu idarelerine birçok yasal yükümlülüğün getirildiği görülmektedir. Birçok hukuki düzenlemeye karşın engellilerin yaşadığı sorunların devam ediyor olması, bu sorunların sadece düzenleme boyutundaki eksiklikten kaynaklanmadığını göstermektedir. Bu itibarla engellilere yönelik kamusal politika düzenlemelerinin sosyal hayatta kararlılıkla uygulanması bu politikaların etkinliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Diğer taraftan engellilere yönelik kamusal hizmet yükümlülüğü noktasında sadece merkezi yönetim değil yerel yönetimler özellikle de belediyeler de oldukça önemli rol üstlenmektedir. Bu çalışma, engellilerin belediye hizmetlerine ait konular üzerindeki görüşlerini ölçmeyi /değerlendirmeyi ve sonuçlarının yöneticiler ile karar vericilere bilgi sunmasını amaçlamaktadır. Bu çerçevede Karadeniz kıyısı olan Zonguldak şehri Merkez belediyesi ile Zonguldak Merkeze yakın Kozlu, Kilimli ile Çaycuma belediye sınırlarında yaşayan ve bu belediyelerden hizmet alan bireylere anket uygulaması yapılarak Haziran 2019 döneminde 320 engelli bireyin konular hakkındaki görüşlerini içermektedir. Anket sorularında demografik sorular haricinde, ağırlıklı olarak engellilerin belediye hizmetlerinden memnuniyet algısını ölçme temelinde 7’li Likert ölçeğinde 30 konu üzerinden görüşler alınmıştır. Temel istatistiksel hipotez testleri aracılığıyla, belediyenin engelli vatandaşlara yaklaşımı ve sunduğu hizmetlerine ait bulgulara ulaşılmış ve değerlendirilmiştir. Bireyler Belediye çalışmalarından haberdar oldukları konusunda en yüksek katılımı gösterirken, spor alanlarının uygunluğu, otobüs indirimi, kayıt tutma işlemlerine güven konularında kararsızlık eğiliminde olup, engelliler hakkındaki diğer 26 konuda net olarak olumsuz görüş veya olumsuz eğilimli görüş beyan etmişlerdir. Bu anlamda, engelli bireylerin kendileri düşünme çerçevesinde sunulan belediye hizmetlerinden genel olarak memnun olmadığı, bahsi geçen konularda belediyenin daha titiz-planlı hizmetlerin sunulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Etkinlik, Belediye, İstatistiksel Hipotez Testi, Kamusal Hizmet

SUBJECTS ON LOCAL PUBLIC SERVICES FOR DISABLED PEOPLE: THE CASE OF ZONGULDAK

There are various problems in providing public services for disabled individuals and applicability of these services in social area. Both of central and local administrations have run public services which not aiming participation of disabled individuals to social life. However it is essential to execute public services effectively for disabled individuals today. In other words, it is necessary to create an atmosphere that enables disabled individuals to benefit equally from technical training, health, social security and politics rights, and to access easily to all services in social life just like other people. Considering the legal regulations regarding disabled individuals in recent years, it is seen that various legal liabilities have been imposed to public administrations so as to provide equality of opportunity in Turkey. Despite of various legal regulations, the fact that disabled individuals still suffer from problems shows that these problems do not only stem from legal deficiencies. For this reason, determined application of public policy regulations for disabled individuals in social life is of vital importance for efficiency of these policies.

On the other hand, not only central government but also local governments play an important role in the public service obligation towards the disabled. This study aims to measure / evaluate the views of people with disabilities on issues related to municipal services and to provide information to managers and decision makers. In this context, the city of Zonguldak, which is on the Black Sea coast, includes the views of 320 disabled individuals about the subjects in June 2019 by conducting a survey to the individuals who live in the borders of Zonguldak Center along with its close municipalities, Kozlu, Kilimli and Çaycuma. In addition to demographic questions, the views were taken via 7-point Likert scaled 30 items/subjects on the basis of measuring the perception of satisfaction of people with disabilities from municipal services. Through the basic statistical hypothesis tests, the findings of the approach of the municipality to disabled citizens and the services provided were obtained and evaluated. While individuals showed the highest participation in being aware of municipal activities, they tend to be neutral (midpoint) about the suitability of sports fields, bus discount, record-keeping procedures and expressed negative view or tend to negative view about the other 26 subjects on their condition. In this sense, it is concluded that disabled people are generally not satisfied with the municipal services provided within the framework of their thinking, and that the municipality should provide more studiously planned services on these issues.

Keywords: Disabled, Efficiency, Municipality, Statistical Hypothesis Testing, Public Service

Y KUŞAĞININ TEKNOLOJİ ÜRÜNLERİNİ İNTERNET ÜZERİNDEN SATIN ALMA NİYETİ VE DAVRANIŞININ GENİŞLETİLMİŞ ONLİNE ALIŞVERİŞ MODELİYLE İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Dr. Esmâ DURUKAL
Adnan Menderes Üniversitesi

ÖZET

Bilişim teknolojileri alışveriş faaliyetlerinde daha esnek bir mekansal ve zamansal başarıya olanak sağlayan kullanımda kalıcı bir artış yaşamıştır. Geleneksel mağazadan online alışverişe geçişin hızla devam etmesi, işletmelerin pazar paylarını artırmakla birlikte müşteriler için giderek daha önemli hale gelmiştir. Son yıllarda online internet alışverişi küresel ölçekte artmakta, daha fazla kullanıcı bu konuya aşina olmakta ve online alışveriş yapmayı benimsemektedir. Online alışverişin kolaylığı, tüketiciler arasında, özellikle Y kuşağı kullanıcılarında ortaya çıkan bir trend haline gelmektedir. Bu araştırmanın amacı Y kuşağı online kullanıcılarının internet üzerinden teknoloji ürünlerini satın alma niyeti ve davranışının belirlenmesidir. Araştırmada genişletilmiş online alışveriş modeli kullanılarak anket tasarımı; algılanan kullanılabilirlik, algılanan kullanım kolaylığı, algılanan haz, algılanan tutum, algılanan bilgi kalitesi, algılanan servis kalitesi, algılanan sistem kalitesi, algılanan güven, e-alışveriş niyeti ve online satın alma davranışı faktörleri yer almaktadır. Araştırma modelinin analizinde veriler, kolayda örneklem yöntemiyle belirlenmiş, örneklemde Aydın ilinde 350 online kullanıcıdan anket soru formu aracılığıyla veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t-testi, regresyon analizi ve faktör analizi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Online Alışveriş, Y Kuşağı, Teknoloji Ürünleri, Genişletilmiş Online Alışveriş Modeli.

INVESTIGATION GENERATION Y OF INTENTION AND BEHAVIOR PURCHASING TECHNOLOGY PRODUCTS OVER THE INTERNET BY USING EXTENDED ONLINE SHOPPING MODEL

ABSTRACT

Information technologies have experienced a permanent increase in the use of shopping activities, enabling more flexible spatial and temporal success. The rapid transition from traditional stores to online shopping has increased the market share of businesses, but has become increasingly important for customers. In recent years, online internet shopping has been increasing on a global scale, more and more users are familiar with this issue and have adopted online shopping. The convenience of online shopping is becoming a trend among consumers, especially among users of Generation Y. The aim of this study is to determine the intention and behavior of generation Y online users to purchase technology products over the internet. In the survey design by using extended online shopping model; perceived usability, perceived ease of use, perceived pleasure, perceived attitude, perceived information quality, perceived service quality, perceived system quality, perceived trust, e-shopping intention, and online buying behavior. In the analysis of the research model, the data were easily determined by sampling method and the data were collected from a sample of 350 online users in the

province of Aydın via a questionnaire. Descriptive statistics, t-test, regression analysis and factor analysis were used in the analysis of the obtained data.

Key Words: Online Shopping, Y Generation, Technology Products, Extended Online Shopping Model.

BATI KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ FİLYOS VADİSİ PROJESİNE İLİŞKİN STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRMELER VE PLANLAMA ÖNERİLERİ

Prof.Dr. Selma ÇELİKAY
Bartın Üniversitesi

Arş.Gör. Rukiye Gizem ÖZTAŞ
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Batı Karadeniz Bölgesinde Endüstri Bölgesi ilan edilen Filyos Vadisi Projesinin (FVP) hayata geçirilmesi ile Zonguldak'ın Karadeniz bölgesinin merkezi haline geleceği ifade edilmekte ve projeden yüksek oranda ekonomik fayda beklenmektedir. Proje kapsamında tersaneler, demir çelik fabrikaları, enerji santralleri, liman, çimento ve mobilya fabrikaları gibi tesislerin kurulması öngörülmekte, yaklaşık 20 bin kişiye istihdam sağlanması planlanmaktadır. Artan göç nedeniyle nüfusun her yıl azaldığı Zonguldak'ta kent halkının da umut kapısı haline gelen Filyos Vadisi projesine, ülkesel ölçekteki 10. Kalkınma Planında belirlenmiş ve tanımlanmış olan bölgesel kalkınma strateji ve hedefleri arasında da yer verilmiştir.

Ekonomik açıdan getireceği kâr ve yararlar üzerine kurgulanan büyük ölçekli projelerin mutlaka ekolojik yarar/zarar açısından da irdelenmesi gerekmekte olup, böylelikle ekonomi-ekoloji ilişkisi kurularak, sürdürülebilir kalkınma açısından da gerek projelerin, gerekse projeler ile planlanan yatırımların uzun vadede yaşam ortamları üzerinde yaratacağı etkilerin değerlendirilmesi önemli bir husustur. Bölgesel ölçekte, Zonguldak ili dışında, Bartın ve Karabük illerinin hinterlandını da gerek ekonomik gerekse ekolojik olarak etkileyecek olan Filyos Vadisi Projesinin ekolojik ve stratejik planlama ilkelerine göre irdelenmesi, ileride olası olan ekolojik zararların önlenmesi açısından ve projenin sürdürülebilir çevre yaratma olanaklarını yok etmemesi açısından ve ayrıca projeye ekolojik boyut kazandırmak açısından çok önem taşımaktadır.

Bölgesel ölçekte hinterlandını da etkileyecek olan böylesi kapsamlı bir proje ile ileride gerçekleşecek sektörel yatırımlarla birlikte arazi kullanım taleplerinin de artacağı bölgede ekolojik analizlerin yapılması, yerleşim alanlarının ve gelişme yönlerinin de buna göre belirlenmesi gerekmektedir. Planlanan faaliyetlerin sonrasında yapılan çevresel değerlendirmeler yerine, planlama ve faaliyet öncesi yapılan stratejik çevresel değerlendirmeler (StÇED) çok önem taşımakta, stratejik planlamanın da en önemli boyutunu oluşturmaktadır.

Bu bildiri sunulan araştırmada, yukarıda genel çerçevesi özetlenen Filyos Vadisi Projesi kapsamında planlanan faaliyetlerin olası çevresel etkilerine ilişkin stratejik değerlendirmeler yapılmış, Filyos Vadisi Projesinin ekolojik maliyet-yararı irdelenmiştir. Bu kapsamda, ekolojik analiz ve değerlendirmeler ile Filyos Vadisi bölgesinde önlem alınması gereken ekolojik açıdan duyarlı alanlar ve ekolojik planlama stratejileri belirlenmiştir. Çevre ve Kalkınma Bakanlıklarının da stratejik hedefleri arasında yer alan "sürdürülebilir çevre" "yaşanılır şehirler" ve "sürdürülebilir kentler" teması çerçevesinde Filyos Vadisi bölgesine ilişkin stratejik planlama önerileri sunulmuş, akıllı/ekolojik ve yeşil bölge oluşturmayı sağlayacak olan uygulama araçları vurgulanmıştır.

Bu bildiri, Bartın Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen (Proje No: 2018-FEN-A-004) kapsamlı araştırma projesi sonuç raporunda yer alan stratejik çevresel değerlendirmeler ve stratejik planlama önerileri kısmından derlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Filyos Vadisi, Stratejik çevresel değerlendirme, Stratejik planlama, Ekolojik risk analizi.

STRATEGIC ENVIRONMENTAL ASSESSMENTS AND PLANNING PROPOSALS ON FILYOS VALLEY PROJECT IN WESTERN BLACK SEA REGION, TURKEY

ABSTRACT

It has been stated that Zonguldak city will be the center of Black Sea Region by means of the realization of Filyos Valley Project (FVP), which was declared as industrial region, and high percentage of economic benefit has been hoped. In the context of FVP, buildings of iron-steel factories, energy plants, port, cement and furniture factories etc. establishments have been predicted and providing employment opportunity for 20.000 persons has been planned. In Zonguldak city, due to increasing migration, population has been decreased. Therefore FVP has a promising future for local community. FVP has also been placed among determined and defined regional development strategies and targets in 10th Development Plan at country scale. Large-scale projects based on economic benefits and profits should be examined in terms of ecological benefit / loss. Thus, by establishing the economic-ecology relationship, it is important to evaluate the long-term effects of both projects and planned investments on the living environment in terms of sustainable development. At the regional scale, that the Filyos Valley Project will have the economic and ecological impact on the hinterland of Bartın and Karabük provinces in addition to Zonguldak province. Therefore, the Filyos Valley Project should be examined in accordance with the principles of ecological and strategic planning, in order to prevent possible ecological damages in the future and to provide the possibilities of creating sustainable environment of the project and to gain ecological dimension.

According to such a comprehensive project, which will also affect its regional hinterland, ecological analyzes should be carried out in the region where land use demands will increase along with the sectoral investments to be realized in the future. Instead of the environmental assessments made after the planned activities, the strategic environmental assessments made before planning and the pre-activity are very important and constitute the most important dimension of the strategic planning.

In the research presented in this paper, strategic evaluations were made regarding the possible environmental impacts of the activities planned within the scope of the Filyos Valley Project, whose general framework was summarized above, and the ecological cost-benefit of the Filyos Valley Project was examined. In this context, ecological analyzes and evaluations and ecologically sensitive areas and ecological planning strategies in Filyos Valley region have been determined. Within the framework of the theme of "sustainable environment" "liveable cities" and "sustainable cities", which are among the strategic objectives of the Ministries of Environment and Development, strategic planning proposals for the Filyos Valley region have been presented and implementation tools that will create smart / ecological and green regions have been emphasized.

This paper is compiled from the strategic environmental assessments and strategic planning recommendations in the comprehensive research project final report supported by the Bartın University Scientific Research Projects Coordination Unit (Project No: 2018-FEN-A-004).

Keywords: Filyos Valley, Strategic environmental assessment, Strategic planning, Ecological risk analysis.

KIYI KAMUSAL ALANLARININ TASARIMINDA DİSİPLİNERARASI BİR YAKLAŞIM: ZONGULDAK'TA BİR ÖRNEK ÇALIŞMA

Selma ÇELİKİYAY
Bartın Üniversitesi

Rabia ŞAHİN
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Kıyı kanununda da yer aldığı üzere, deniz, tabii ve suni göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinin doğal ve kültürel özelliklerini gözeterek koruma ve toplum yararlanmasına açık, kamu yararına kullanma olanaklarının sunulması gerekmektedir. Kıyıların kamu yararına kullanma olanakları ve şartlarına yönelik esaslar Kıyı Kanununda belirlenmiştir. Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan kıyıları, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır. Bu bağlamda, yasal olarak tüm vatandaşların eşit olarak kullanım hakkına sahip olduğu kıyıların buna olanak tanıyacak şekilde planlanması, tasarlanması ve nihayetinde planlamaya ve tasarım projelerine uygun olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Öncelikle kamu yararı gözetilerek düzenlenmesi gereken kıyı alanlarını kavramak ve tanımlamak için; kıyı çizgisi, kıyı kenar çizgisi, kıyı, sahil şeridi deyimlerine ilişkin tanımların bilinmesi gerekir. Kıyıda ve sahil şeridinde planlama ve uygulama yapılabilmesi için kıyı kenar çizgisinin tespiti zorunludur.

Kıyıların kamu yararı gözeterek düzenlenebilmesinin birinci koşulu bu amacın planlama çalışmalarında fiziki mekâna yansıtılmasıdır. Dolayısıyla şehir plancılarının çalışmaları ile başlayan kamusal mekân organizasyonu kent tasarımcıları ve peyzaj mimarlarının tasarım ölçeğindeki çalışmaları ile üçüncü boyut kazanmaktadır. Plan kararlarının uygulamaya aktarılmasını sağlayan en önemli araç kentsel tasarım çalışmalarıdır.

Kentsel tasarım, toplumlar için güvenli, işlevsel, ergonomik ve estetik kamusal alanlar yaratmayı amaçlayan üç boyutlu bir yaklaşımdır. Kent planlama, peyzaj mimarlığı ve mimarlığın ara kesiti olan kentsel tasarım bu üç disiplinle de ilişkili olarak, herkes tarafından görülebilir ve duyulabilir nitelikte olan kamusal alanların, ulaşım sistemlerinin, hizmetlerin ve olanakların düzenlenmesini ve tasarlanmasını içerir. Kentsel tasarım insanlar için mekân ve yerleri tasarlama, yönetme sanatı ve sürecidir.

Daha yaşanabilir bir kentsel çevrenin oluşumunu kurgulayan kentsel tasarım sürecine ilişkin vurgulanması gereken önemli bir husus, “sürecin disiplinler arası niteliğidir”. Bu anlamda, başarılı kentsel çevreler ve kamusal alanlar farklı uzmanlık alanlarının bir araya getirildiği ve sürecin planlama, tasarım, mimarlık ve kentsel peyzaj boyutlarının birlikte ele alındığı bir işbirliği ile gerçekleşebilmektedir. Kentsel tasarım; planlama, peyzaj mimarlığı ve mimarlık disiplinlerinin buluşma noktasını ve ortak paydasını oluşturmakta, yaşanılır kentsel çevreler yaratmada ortak sorumluluk yüklemektedir.

Bu bildiriye, yukarıda özeti verilen çerçevede, kıyı alanları, kamusal alanlar, kentsel tasarım konularında kuramsal bilgi verilerek, Batı Karadeniz’in kıyı şehirlerinden biri olan Zonguldak kıyı kamusal alanlarına ilişkin kentsel tasarım önermesi bağlamında, disiplinlerarası yaklaşımla bir örnek çalışma sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Kıyı şeridi, Kamusal alanlar, Kentsel Tasarım, Batı Karadeniz, Zonguldak.

INTERDISCIPLINARY APPROACH TO DESIGN OF COASTAL PUBLIC SPACES: A CASE STUDY IN ZONGULDAK

ABSTRACT

As it is stated in the coastal law, the natural and cultural features of the sea, natural and artificial lakes and streams and the coastal lanes which are under the influence and continuation of these places need to be provided for the protection of the public and for the benefit of the public. The principles regarding the possibilities and conditions of use of the coasts in the public interest are defined in the Coastal Law. The coasts, which are under the rule and disposition of the state, are open to equal and free use by all. In this context, the coasts to which all citizens are legally entitled to use equally should be planned, designed and ultimately arranged in accordance with planning and design projects.

In order to comprehend and define the coastal areas which should be regulated primarily with the public interest; the definition of coast and coastline terms in coastal law should be known. For planning and implementation on the shore and coastline, the determination of the shoreline is mandatory.

The first condition that the coasts can be arranged with public interest is to reflect this aim to the physical space in the planning studies. Therefore, the public space organization, which started with the work of city planners, gains a third dimension with the design scale works of urban designers and landscape architects and with the building scale design works of architects. The most important tool that enables the implementation of the plan decisions is the urban design studies.

Urban design is a three-dimensional approach that aims to create safe, functional, ergonomic and aesthetic public spaces for communities. Urban design, as an interface of planning, landscape architecture and architecture, includes in relation to these three disciplines the regulation and design of public spaces, transport systems, services and facilities that are visible and audible to all. Urban design is the art and process of designing and managing spaces and places for people.

An important issue that needs to be emphasized regarding the urban design process that constitutes the formation of a more livable urban environment is “the interdisciplinary nature of the process”. In this sense, successful urban environments and public spaces can be realized through a collaboration in which different areas of expertise are brought together and the planning, design, architecture and urban landscape dimensions of the process are handled together. Urban design; It constitutes the meeting point and common denominator of planning, landscape architecture and architecture disciplines and imposes common responsibility in creating livable urban environments.

In this paper, by providing theoretical information on coastal areas, public spaces and urban design, a case study will be presented with an interdisciplinary approach in the context of the urban design proposal for coastal public areas of Zonguldak, one of the coastal cities of the Western Black Sea.

Keywords: Coastline, Public spaces, Urban design, Western Black Sea, Zonguldak.

DO YOU KNOW THAT NEFERTITI WAS BORN NEAR ZONGULDAK?**Dr. Natela B. POPKHADZE**

Scholarly Information Center at Academy Phassis in Tbilisi//Tiflis

ABSTRACT

I started to read scholarly books about the ancient history of Egypt because it had certain cultural links with the ancient history of the area where the Republic where I live called nowadays Sakartvelo//Gurcistan//Georgia is situated. The basic ancient names of the territory of my republic and some adjacent areas are: Aia, Kolkheti, Kardu//Kartu. Aia, Kolkheti and Kardu are names documented in the cuneiform ancient script since at least 2000-s BCE. I had to study historical documentary literature written in the cuneiform script and in the ancient Kimeti kingdom's Egyptian Hieroglyphic writings. Kimeti was the name of the kingdom situated in the Nile valley where Egypt nowadays is. Scholars of several countries have made enormous efforts to decipher ancient texts, to translate them into modern languages. Those persons deserve the great gratitude of modern readers. They revealed that Nefertiti was not an African woman. She was born and raised in the kingdom called Mitanni in 1350-ies BCE. Her father was Tushratta – king of Mitanni. Tushratta ruled the area that included the lands situated near Zonguldak in the modern Republik of Turkey. I shall talk about letters written in the cuneiform script by Tushratta in his palace and sent to Nefertiti's husband in Kimeti//Egypt. He mentions his daughter by the name Tatu, Tatu-hepa. She was 14 years old when she was sent to Kimeti kingdom to become the wife of the acting pharaoh. She was accompanied by her uncle called Aia and by 350 persons from Mitanni, including her wet-mother. Aia was the younger brother of Tushratta king of Mitanni. Tatu became Nefertiti due to the habit of giving a new name to the political leaders, pharaohs and their distinguished wives. The habit is still observed in our times. An example is that the Kartveli//Gurci//Georgian man born near Tbilisi//Tiflis Ioseb Besarionis-dze Jughashvili, when promoted in the government of the USSR in the 20-th century, was given a new official name//surname - Stalin by Vladimir Ulyanov and is known by that name. Many books are dedicated to his personal activities by scholars of many countries of the world. The latter – Vladimir Ulyanov - is also known by the new – political name //surname Lenin. My small input, addition to the research of the theme outlined in the title of this abstract is my supposition and my guess that Tatu that became later Nefertiti, her father Tushratta and her uncle Aia that was head of the army of his brother Tushratta against the army of Kimeti before the peace truce was made between the two kingdoms – Mittani and Kimeti, were persons that influenced the introduction of the Sun goddess Athena into Kimeti. The husband of Tatu-Nefertiti changed his own name from Akhen –Amon to Akhen- Athen, established a different capital and called it Akhet-Athen. Much later the Hellens//the Greeks adopted the religion praising the goddess Athena. This goddess still has some influence. Her large statue was made in 1990-s by modern sculptors and placed in the town called Nashville in the USA. Half of the money was given by Robert Julliani's government in Nashville when he was the governor of that area, the other half was gathered by the population of the area. It is a large, gilded, beautiful statue and can be viewed on the Internet website. I repeat my main message

in this abstract that Nefertiti was not born in Africa. She was born and raised in what is nowadays the Republic of Turkey, in the town situated not very far from modern Zonguldak. I suggest that a touristic rout 'Nefertiti's travel' be established for travelers on foot, by bicycle, by horses, by camels, by cars and buses. Travelling by foot and by horse karts seems to me most attractive, because Tatu travelled in that manner to Kimeti in XIV century BCE. Her real body is preserved to these days thanks to the activity of ancient pharmacists present in the town where she died and where she was mummified. It is a miraculous fact. The BBC has made a documentary film about that fact and I have seen it several times in Tbilisi on the local TV. I shall present photos concerning this theme at the session.

TOPLUMSAL HAFIZAYI İNŞA EDEN VE TARİHİ CANLANDIRAN MÜZELER: ULUSAL UKRAYNA DEKORATİF HALK SANATI MÜZESİ

Öğr. Gör Gamze URAY
Aksaray Üniversitesi

ÖZET

Kültür; mitoloji, efsane gibi söylenceler, hikâye, destan ve masal gibi yazılı belgelerin yanı sıra bireyin içinde yaşadığı mekân, günlük veya özel günlerde kullandığı eşyalardan oluşur. İnsanoğlu var oluşundan itibaren çevresinde olup biten her olayın sebebini merak ederek araştırma yoluna gitmiştir. Merak; anlamak ve öğrenmeye karşı duyulan istektir. Araştırma ise bilimin önderliğinde sanatla birlikte yapılan yöntemli çalışmaların bütünüdür. Günümüz dünyasında araştırma ve merakın önemi gitgide artmaktadır. Araştırma ve merak duygusu, çağdaş ve ileri bir toplumun temelinde yatan ve o toplumun gelecekte var olmasına yardımcı olan iki temel ögedir. Günümüzde bir araştırma yapılmak istendiği zaman o kurumlardan ilk akla gelen ise müzelerdir. Müzeler, sadece paha biçilmez eserlerin sergilendiği mekânlar değil, aksine bir toplumun tarihinin yeniden yazıldığı ve milli kimliklerinin yeniden oluşturulduğu mekânlardır. Bu nedenle özellikle güzel sanatlar ve sosyal bilimcilerin ilk başvurdukları alan müzeler olmuştur.

Araştırma konumuz, Ukrayna'nın başkenti Kiev'de bulunan Ulusal Ukrayna Dekoratif Halk Sanatı Müzesi'dir. Kiev-Pechersk Lavra arazisinde yer alan Ukrayna'nın en büyük sanat merkezlerinden biri olan müze, ilk koleksiyonunu 1988 yılında oluşturmaya başlamıştır. Müzede halk ve profesyonel sanatçılara ait yaklaşık 75.000 üzerinde eser sergilenmektedir. 1500 metrekaarelik bir alana sahip olan müzede; halı dokuma, baskı, nakış, ahşap oyma, seramik, deri işi, metal, porselen gibi Ukrayna halk sanatını temsil eden her türlü ürün sergilenmektedir.

Müzeler sadece tarihi ve sanat eserlerinin sergilendiği bir yer değil, bir milletin tarihini, milli değerlerini, kültürünü bir çatı altında toplayan ve toplumsal hafızayı yeniden inşa eden mekanlardır. Bu bağlamda Ukrayna'nın başkenti Kiev'de bulunan Ulusal Ukrayna Dekoratif Halk Sanatı Müzesi'nden hareketle, Ukrayna halkının milli benliğini günümüze kadar canlı tutan, kültür, tarih, inanç ve geleneklerini kuşaktan kuşağa aktararak bir köprü vazifesi gören Ulusal Ukrayna Dekoratif Halk Sanatı Müzesi'ni hem kurumsal hem de sembolik açıdan incelemektir.

Çalışmamızın iskeletini örneklem olarak seçtiğimiz Ukrayna'nın başkenti Kiev'de yaptığımız alan araştırması sonucunda elde ettiğimiz veriler oluşturmaktadır. Çalışmada tarama (survey) modeli uygulanmıştır. Konuyla ilgili literatür taraması yapılarak konunun teorik yapısı oluşturulduktan sonra araştırmanın amacı doğrultusunda saha çalışması yapılmıştır. Saha çalışmasında gözlem ve görüşme teknikleri uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ukrayna, Kiev, müze, Dekoratif Halk Sanatları Müzesi, sanat.

**MUSEUMS THAT BUILD SOCIAL MEMORY AND REVIVE HISTORY:
NATIONAL UKRAINIAN DECORATIVE FOLK ART MUSEUM****ABSTRACT**

Culture; mythology, legend such as myths, stories, epics and fairy tales, as well as written documents in which the individual lives, daily or special days consists of items used. Mankind has been on the path of research by wondering the reason of every event that has happened around it since its existence. Wonder; is the desire to understand and learn. The research is the whole of the methodical studies conducted with science under the leadership of science. In today's world, the importance of research and curiosity is increasing. The sense of research and curiosity are the two main elements that underlie a contemporary and advanced society and help that society to exist in the future. Today, museums are the first thing that comes to mind when you want to do research. Museums are not only places where priceless works are exhibited, but also places where the history of a society is rewritten and national identities are re-created. For this reason, museums were the first field of application of fine arts and social scientists.

Our research topic is the National Ukrainian Decorative Folk Art Museum in Kiev, the capital of Ukraine. The museum, which is one of the largest art centers of Ukraine, located on the territory of Kiev-Pechersk Lavra, started to create its first collection in 1988. In the museum, more than 75.000 works of folk and professional artists are exhibited. The museum has an area of 1500 square meters; All kinds of products representing Ukrainian folk art such as carpet weaving, printing, embroidery, wood carving, ceramic, leather work, metal, porcelain are exhibited.

Museums are not only a place where historical and art works are exhibited, but also places that gather the history, national values and culture of a nation under one roof and rebuild social memory. In this context, the National Ukrainian Decorative Folk Art Museum, which keeps the national identity of the Ukrainian people alive to the present day, serves as a bridge by transferring the culture, history, beliefs and traditions from generation to generation, starting from the National Ukrainian Decorative Folk Art Museum in Kiev, the capital of Ukraine. and symbolically.

The data obtained as a result of the field research we conducted in Kiev, the capital of Ukraine, which we selected as the sample of our study, constitute the skeleton of our study. In this study, survey model was applied. After the literature review on the subject has been established, the theoretical structure of the subject has been established and a field study has been conducted in line with the aim of the research. Observation and interview techniques were applied in the field study.

Key Words: Ukraine, Kiev, museum, National Decorative Folk Art Museum, art.

SANAYİSİZLEŞME SÜRECİNDE KENTLEŞME, KENTSEL DÖNÜŞÜM VE MEKÂNSAL PLANLAMA SORUNLARI: ZONGULDAK İLİ ÖRNEĞİ**Prof. Dr. Özcan SEZER**

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İİBF Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

ÖZET

Devletin ekonomik alanda önemli rol oynadığı süreçte ağır sanayi üretiminin gerçekleştirildiği kentler hem ülkenin hem de kendi mekânsal, ekonomik ve toplumsal gelişmelerinin itici gücü olmuştur. Ancak, 20. Yüzyılın ortalarında ağır sanayinin ortaya çıkardığı sosyo-ekonomik sorunlar ve yeniden yapılanma süreçleri ortaya çıkmıştır. 21. Yüzyıla girildiğinde ise, ağır sanayinin kentlerde yarattığı sorunlar ve sanayi sonrası toplumda dönüşüm süreçleri ve bu doğrultuda ortaya çıkan küresel değişimler tartışılmaya başlanmıştır. Dünya genelinde sanayi sektörünün yerini zamanla hizmetler sektörü almıştır. Sanayi sektörünün gerilemesi karşısında özellikle tek sektöre bağlı kentlerde oluşan boşluğun nasıl değerlendirileceği konusu önemli hale gelmiştir. Ağır sanayinin yer aldığı kentlerde gerilemeye başlayan sektörün yerine kurgulanan hizmetler sektörü ve alternatif yeniden yapılanma süreçleri bazı kentlerde başarılı sonuçlar verirken; Türkiye’de Zonguldak örneğinde olduğu gibi sadece madencilik sektörüne dayalı bir gelişim göstermiş kentlerde ise kent merkezlerinden geri çekilen sanayi fonksiyonun boşalttığı alanlara yönelik bir ikame olmaması mekânsal planlama, kentsel dönüşüm, çevre sorunları, iç göç, kamusal hizmetlerde etkinsizlik ve verimsizlik gibi birçok soruna yol açmıştır.

Bu çalışmada sanayisizleşme sonrası ortaya çıkan ekonomik, sosyal ve yönetsel anlamdaki sorunlar irdelenerek, özellikle Zonguldak ili örneğinde sanayisizleşme sonrası yaşanan kentsel sorunlardan kentsel dönüşüm ve mekânsal planlama sorunlarının yarattığı etkiler analiz edilmeye çalışılacaktır. Zonguldak ilinde madencilik sektörü dışında alternatif sektörlerin oluşturulamamasının yarattığı kentsel sorunlar, kentsel çelişkiler ve yerel hizmet sunumunda yaşanan sorunlar da ele alınmaya çalışılacaktır. Ayrıca çalışmada sanayisizleşme süreci sonrası oluşturulabilecek kentsel politikalara ilişkin önerilere de yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanayisizleşme, Kentsel dönüşüm, Mekânsal planlama, Madencilik, Zonguldak

**URBANIZATION, URBAN TRANSFORMATION AND SPATIAL PLANNING
PROBLEMS IN THE PROCESS OF DE-INDUSTRIALIZATION****ABSTRACT**

During the period in which the state played an important role in the economic field, the cities where heavy industrial production was realized were the driving force of both the country and its own spatial, economic and social developments. However, in the middle of the 20th century, the socio-economic problems and restructuring processes of heavy industry emerged. At the beginning of the 21st century, the problems created by heavy industry in cities and transformation processes in the post-industrial society and the global changes emerging in this direction have started to be discussed. Over time, the industry sector has replaced the services sector. In the face of the recession of the industrial sector, the issue of how to evaluate the gap created especially in cities connected to one sector has become important. While the services sector and alternative restructuring processes, which were established instead of the sector which started to decline in the cities where heavy industry is taking place, yielded successful results in some cities; As in Zonguldak, for example, in Turkey only if the city showed an improvement based on the mining sector to be a substitute for the space vacated by the retreating industry functions from urban centers spatial planning, urban renewal, environmental problems, internal migration has led to many problems such as inefficiency, and inefficiency in public services .

In this study, the economic, social and managerial problems arising after deindustrialization will be examined and the effects of urban transformation and spatial planning problems will be analyzed, especially in the case of Zonguldak. Urban problems, urban contradictions and problems in local service provision caused by the lack of alternative sectors other than mining sector in Zonguldak province will also be tried to be addressed. In addition to this, the suggestions about urban policies that can be formed after deindustrialization process will be included.

Key Words: Deindustrialization, Urban transformation, Spatial planning, Mining, Zonguldak.

**BELEDİYELERDE STRATEJİK PLANLAMANIN PERFORMANS DENETİMİ
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ZONGULDAK BELEDİYESİ ÖRNEĞİ****Prof. Dr. Özcan SEZER**

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,

Ayşenur KIRNAPÇI

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, SBE, Siyaset bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

ÖZET

Yerel kamusal hizmetlerin sunumunda en önemli aktör olarak belediyelerin yetki ve işlevleri giderek genişlemektedir. Kentsel altyapıdan, ekonomi ve ticaretin geliştirilmesine; sosyal ve kültürel hizmetlerden çevrenin korunması ve geliştirilmesine kadar pek çok hizmet günümüzde belediyeler tarafından gerçekleştirilmektedir. Kentsel hizmet türlerinin ve sayısının çoğalması ile birlikte kamusal kaynak kullanımının da artışı söz konusudur. Yeni kamu yönetimi anlayışı ile birlikte kaynak kullanımında etkinlik ve verimlilik gündeme gelmiş ve hesap verebilirlik olgusu güçlenmiştir. Dolayısıyla klasik denetim yöntemleri belediyelerin denetiminde artık fazla etkili olamamaktadır.

Denetimin etkinliğini sağlamak için son yıllarda özel sektörde yaygın olarak kullanılan stratejik planlama ve performans denetimi kavramları benimsenmeye başlamıştır. Popülaritesi artan bu kavramların; hizmetlerin etkin, verimli, kaliteli ve ekonomik sunumunu sağlamada yararlı olması beklenmektedir. Türkiye’de belediyelerin bahsi geçen sürece ayak uydurabilmesi için mevzuatta değişiklikler yapılmıştır. Bu durum belediyelerin stratejik planlama yapmasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Yerel yönetimlerde etkin, verimli ve kaliteli hizmet sunumunun gerçekleştirileceği inancının performans yönetiminin önemli bir unsurunu oluşturan performans denetimi ile ulaşılabilecek yönündeki beklentileri artırmıştır. Stratejik planlama ve performans denetimi ile istenilen hedeflere ne ölçüde ulaşıldığı bir yönüyle belediyelerin denetlenme sürecini de ortaya koymaktadır. Performans denetimi Türkiye’de kamu kurumlarında henüz uygulama güçlükleri ile karşılaşsa da gelecekte denetim türleri arasında önemli bir yere sahip olacaktır. Bu çalışmada stratejik planlama ile performans denetimi arasındaki ilişkiye dikkat çekilmekte Zonguldak Belediyesi Stratejik planları üzerinden bir değerlendirme yapılmaktadır. Bu bağlamda 2010-2014 ve 2015-2019 stratejik planları stratejik amaçlar, hedefler ve performans göstergeleri açısından karşılaştırılmakta ayrıca bütçe gerçekleştirmeleri faaliyet raporları ve Sayıştay Raporları üzerinden değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Planlama, Performans Denetimi, Belediyeler, Yerel Yönetim

EVALUATION OF STRATEGIC PLANNING IN TERMS OF PERFORMANCE AUDIT IN MUNICIPALITIES: THE CASE OF ZONGULDAK MUNICIPALITY

ABSTRACT

As the most important actor in the provision of local public services, the powers and functions of municipalities are gradually expanding. From urban infrastructure to the development of economy and trade; From the social and cultural services to the protection and development of the environment, municipalities are currently providing many services. There is an increase in the number and types of urban services and the increase in the use of public resources. With the new understanding of public administration, efficiency and effectiveness in resource use have been brought to the agenda and accountability has been strengthened. Consequently, the classical audit methods are no longer effective in the supervision of municipalities.

In order to ensure the effectiveness of audit, strategic planning and performance audit concepts, which are widely used in the private sector in recent years, have been adopted. It is expected that these concepts whose popularity have increased would be of benefit in ensuring effective, efficient, In order to keep pace with the above mentioned process, alterations have been made in the legislation. This has made it inevitable for municipalities to make strategic planning. The belief that effective, efficient and high quality service will be provided in local governments has increased the expectations that it will be achieved through performance auditing, which is an important element of performance management. The strategic planning and performance audit and the extent to which the desired targets are achieved also reveal the process of auditing the municipalities. Even though performance audit faces difficulty of application in the public institutions in Turkey, in the future it will have an important place among control types. This study draws attention to the relationship between strategic planning and performance auditing. An evaluation is made through the strategic plans of Zonguldak Municipality. In this context, 2010-2014 and 2015-2019 strategic plans are compared in terms of strategic objectives, targets and performance indicators, and budget realizations are evaluated through annual reports and the Court of Accounts Reports.

Kew Words: Strategic Planning, Performance Audit, Municipalities, Audit, Local Government

KAZIMALI- AKITMALI UKRAYNA SERAMİKLERİ

Öğr. Gör. Gamze URAY
Aksaray Üniversitesi

ÖZET

Seramik en genel tanımıyla; topraktan yapılan çanak, çömlek, vazo, testi gibi nesnelerin yüksek ısıda pişirildikten sonra kullanıma hazır hale gelen ürün olarak tanımlanabilir. Seramiğin ana malzemesi kildir ve kilin insanoğlunun hayatına girmesi yerleşik hayata geçmeden önce başlamıştır. Kil ilk olarak mağara duvarlarını süslemede doğal boya olarak kullanılmış, daha sonra kap-kacak yapımı için elverişli bir malzeme olduğu keşfedilmiştir. İhtiyaçları karşılayan seramik kap-kacaklar zaman içerisinde kişinin estetik beğenisiyle birleşip birer sanat eseri olarak karşımıza çıkmıştır. Toprak altında bozulmadan yüzyıllardır kalabilen seramik eşyalar bulunduğu coğrafyanın kültürü, dini, inancı, gelenekleri ve görenekleri hakkında kesin bilgiler vermektedir. Sanatsal seramiklerde ise kişinin duygu ve düşünce dünyasını, estetik anlayışını, güzellik ölçütleri gibi daha birçok konuda somut veriler elde edilmektedir.

Araştırma konusunun temelini seramik sanatında kazımalı-akıtmalı seramikler olarak bilinen astar-kazıma ve oksit boyamanın bir araya gelmesiyle üretilen Ukrayna seramikleri oluşturmaktadır. Sırlı seramik grubuna dahil edilen kazımalı-akıtmalı seramikler kurşunlu sır ile kaplanmaktadır. Ukrayna kazımalı-akıtmalı seramikleri geleneklerin yaşatılması ve aktarılmasında önemli bir rol oynamıştır. Kazımalı-akıtmalı Ukrayna seramikleri; sanatçısının süsleme tarzı, kazıma ve boyama şekli, motif ve biçim özellikleri açısından incelenmiştir.

Araştırmanın amacı; 2018 yılında Ukrayna'nın başkenti Kiev'e yapmış olduğumuz gezi sırasında inceleme fırsatı bulduğumuz kazımalı-akıtmalı seramiklerin tarihi hakkında bilgi vermek, bulunduğu coğrafyaya ait özelliklerini açıklamak, teknik ve sanatsal niteliklerini ortaya koymaktır.

Çalışmamızın iskeletini örneklem olarak seçtiğimiz Ukrayna'nın başkenti Kiev'de yaptığımız alan araştırması sonucunda elde ettiğimiz veriler oluşturmaktadır. Çalışmada tarama (survey) modeli uygulanmıştır. Konuyla ilgili literatür taraması yapılarak konunun teorik yapısı oluşturulduktan sonra araştırmanın amacı doğrultusunda saha çalışması yapılmıştır. Saha çalışmasında gözlem tekniği uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ukrayna, Kiev, kazımalı-akıtmalı seramik, Selçuklu Devleti, sanat.

INCISED-SPLASHED CERAMICS IN UKRAINE

ABSTRACT

The most general definition of ceramics; It can be defined as the product which is made ready for use after baking at high temperature of objects such as earthenware pots, pots, vases and jugs. Clay is the main material of ceramics, and clay's entry into human life began before the settled life. Clay was first used as a natural paint for decorating the cave walls, and later it was discovered that it was a suitable material for the construction of pots and pans. Ceramic pots and pans that meet the needs were later combined with the aesthetic taste of the person and appeared as works of art. Ceramics, which can remain under the soil for centuries without spoiling, give precise information about the culture, religion, belief, traditions and customs of the geography. In artistic ceramics, concrete data are obtained on many subjects such as one's world of emotion and thought, aesthetic understanding, and beauty criteria.

The basis of this research is the Ukraine ceramics produced by the combination of primer-scraping and oxide dyeing, which are known as scraping-pouring ceramics in ceramic art. Incised-splashed ceramics included in the glazed ceramic group are covered with leaded glaze. Ukraine engraved ceramics played an important role in preserving and transmitting traditions. Incised-splashed ceramics in Ukraine; artist's ornamentation style, scraping and painting style, motif and shape features were examined.

The aim of our research; During our trip to Kiev, the capital city of Ukraine in 2018, the aim of this course is to give information about the history of engraved-flowing ceramics, to explain the characteristics of the geography where it is located and to reveal its technical and artistic qualities.

The data obtained as a result of the field research we conducted in Kiev, the capital of Ukraine, which we selected as the sample of our study, constitute the skeleton of our study. In this study, survey model was applied. After the literature review on the subject has been established, the theoretical structure of the subject has been established and a field study has been conducted in line with the aim of the research. Observation technique was applied in the field study.

Keywords: Ukraine, Kiev, incised-splashed ceramic, Seljuk State, art.

NİKSAR (TOKAT) AYVAZ KENT PARKI PEYZAJ TASARIM PROJESİ**Doç. Dr. Nurhan KOÇAN**

Bartın Üniversitesi Mühendislik Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Arş. Gör. Dr. Gizem CENGİZ GÖKÇE

Bartın Üniversitesi Mühendislik Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü

ÖZET

Kent parkları; bireyleri kentin yoğun ve stresli ortamından uzaklaştırıp çeşitli aktif ve pasif rekreasyon olanakları sunmaktadır. Her yaş grubuna hitap eden, bireylerin tek başına ya da grup olarak etkinlikler düzenlemesine fırsat sağlayan ve bitki materyalleri ile bir bütünlük arz eden kent parkları; tasarlanmış yeşil alanlardır. Tokat ili Niksar ilçesinde bulunan Ayvaz Parkı, kentlinin yıllardır kullandığı Ayvaz doğal mineral su kaynağının da yer aldığı bir alandır. Park güncel durumuyla; alana eklenen ve çıkarılan kullanımlar, eski ve yetersiz donatılar nedeniyle bakımsız durumdadır. Peyzaj tasarım çalışmaları yaparak Ayvaz Parkı'nı eski önem ve kullanım düzeyine ulaştırmak bu çalışmanın ana hedefidir. Bu kapsamda çalışmada öncelikle 1/1000 ölçekli imar planı üzerinden alana ait proje altlığı çıkarılmıştır. Daha sonra sörvey çalışmaları kapsamında; yerinde gözlem çalışmaları ve Google Earth görüntülerinden yararlanılarak alanın mevcut durumu ortaya konulmuştur. Çalışmada alanın olumlu ve olumsuz yönleri GZFT analizi ile değerlendirilmiştir. ArcMap 10.2 yazılımıyla alanın eğim, bakı ve yükseklik analizleri yapılmıştır. Bu analizler yapıların alan içindeki konumları ile bitki seçiminde yararlı olmuştur. Belediye yetkilileri ve yerel halktan oluşan 100 kişilik bir gruba anket uygulanmıştır. Yerel yönetim temsilcileri ve halkla yapılan tüm görüşmelerle ihtiyaç programı belirlenmiştir. Çalışmada projenin ana teması "Enerji" olarak seçilmiştir. Konsept, projenin yapısal ve bitkisel bütün detaylarında dikkate alınmıştır. Eskiz çalışmalarıyla, tasarımların genel hatları ortaya çıkarılmıştır. Projelerin çizimi ve görselleştirmesinde ise AutoCad 2017, Photoshop CS5, Sketch Up ve Lumion yazılımları kullanılmıştır. Projenin sonuçları bitkisel uygulama projesi, yapısal uygulama projesi, kesit-detay çizimleri ve üç boyutlu modellemeler şeklinde sunulmuştur. Uygulamaya geçmesi durumunda, maliyet/bütçe hakkında fikir vermesi amacıyla projenin keşif ve metraji çıkarılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kent parkı, peyzaj tasarımı, bitkisel uygulama projesi, yapısal uygulama projesi, Niksar, Tokat

THE LANDSCAPE DESIGN PROJECT OF NIKSAR (TOKAT) AYVAZ CITY PARK**ABSTRACT**

City parks; away from the people busy and stressful environment of the city and offers various active and passive recreation opportunities. City parks are designed green areas integrate with plant materials that cater to all age groups, allow individuals to organize activities individually or as a group. Ayvaz Park, which is located in Niksar district of Tokat province, is an area where Ayvaz natural mineral water source, which has been used by the citizen for years. With the current state of the park is old and neglected due to insufficient equipment such as additions to and removed from the area. The main objective of this study is to bring Ayvaz Park to its old importance and usage level by performing landscape design studies. In this context, first of all, the project base of the area was extracted through a 1/1000 scale development plan. Then,

within the scope of survey studies; the current situation of the area has been revealed by using on - site observations and Google Earth images. In this study, positive and negative aspects of the area were evaluated by SWOT analysis. With the ArcMap 10.2 software, were used for slope, aspect and elevation analyzes of the area. These analyzes were useful in plant selection and location of structures in the area. A questionnaire was applied to 100 people consisting of municipal authorities and local people. The program for needs was determined through all interviews with local government representatives and the public. The main theme of the project was selected as “Energy”. The concept has been considered in all structural and plant details of the project. With the sketch studies, the general outlines of the designs have been revealed. AutoCad 2017, Photoshop CS5, Sketch Up and Lumion software were used for drawing and visualizing of the projects. The results of the project are presented in the form of plant application project, structural application project, cross-section drawings and three-dimensional modelling. The meter account and quantity have been prepared in order to give an idea about the cost / budget in case of implementation of the project's.

Keywords: Urban Park, landscape design, plant application project, structural application project, Niksar, Tokat

NİKSAR (TOKAT) SULUGÖL REKREASYON ALANI PEYZAJ TASARIM PROJESİ**Doç. Dr. Nurhan KOÇAN**

Bartın Üniversitesi Mühendislik Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Arş. Gör. Dr. Gizem CENGİZ GÖKÇE

Bartın Üniversitesi Mühendislik Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü

ÖZET

Bireylerin serbest zamanlarında fiziksel ve ruhsal olarak yenilenme amacıyla yaptıkları rekreasyon etkinlikleri son yıllarda daha fazla önem kazanmıştır. Bu etkinliklerin gerçekleştirilebileceği alanların oluşturulması fikri, tüm yönetimlerin başlıca hedefleri arasında yer almıştır. Özellikle günümüzde serbest zaman değerlendirme anlayışının gelişmesiyle; maddi olanakların artmasına, ulaşım kolaylığına, zaman yeterliliğine, sosyal medyanın yaygınlığı ve bilişimin artmasına bağlı olarak rekreasyon alanlarına olan talep artmıştır. Bu durum, mevcut rekreasyon alanlarının yenilenmesini/iyileştirilmesini veya alternatif yeni alanların üretilmesini beraberinde getirmiştir. Tokat ili Niksar ilçesinde bulunan Sulugöl ve çevresi, kentin içme ve kullanma suyunun depolandığı bir alandır. Alan kent merkezinden 6 km uzakta olması nedeniyle bireylerde seyahat etme hissi uyandırmaktadır. Aynı zamanda kentin olumsuz etkilerinden uzak kalarak da, bireylere doğal ortam içinde dinlenme olanağı sunmaktadır. Bu alanın peyzaj tasarımının yapılmasıyla kente yeni bir rekreasyon alanı kazandırılması çalışmanın ana hedefidir. Aynı zamanda, alanda bulunan ve kontrolsüz kullanımlarla zarar görme riski bulunan suyun ve ormanlık alanın korunması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda çalışmada öncelikle 1/1000 ölçekli imar planı kullanılarak alana ait tasarım altlığı çıkarılmıştır. Daha sonra yerinde gözlem çalışmaları ve Google Earth görüntüleri kullanılarak alanın mevcut durumu belirlenmiştir. Sörvey çalışmaları ile toplanan veriler ışığında alanın olumlu ve olumsuz yönleri GZFT analizi ile ortaya konulmuştur. Belediye yetkilileri ve yerel halktan oluşan 100 kişiyle anket çalışması yapılmıştır. Uygulanan anketlerle elde edilen veriler ve arazide yapılan görüşmeler sonucunda, yapılacak tasarıma ilişkin ihtiyaç programı hazırlanmıştır. Çalışmada peyzaj tasarımının oluşturulması, projelerin çizimi ve görselleştirmesinde AutoCad 2017, Photoshop CS5, Sketch Up ve Lumion yazılımları kullanılmıştır. Projenin sonuçları; bitkisel uygulama projesi, yapısal uygulama projesi, kesit-detay çizimleri ve üç boyutlu modellemeler şeklinde sunulmuştur. Projenin uygulamaya geçmesi durumunda, kent için alternatif bir rekreasyon alanı kazanımı sağlanmış olacak ve halkın beklentileri karşılanmış olacaktır.

Anahtar Sözcükler: Rekreasyon, rekreasyon alanı, peyzaj tasarımı, bitkisel uygulama projesi, yapısal uygulama projesi, Niksar (Tokat)

THE LANDSCAPE DESIGN PROJECT OF NİKSAR (TOKAT) SULUGÖL RECREATION AREA**ABSTRACT**

Recreation activities carried out by individuals for physical and mental regeneration in their free time have gained more importance in recent years. The idea of creating areas where these activities can take place was among the main objectives of all administrations. Especially with the development of free time evaluation approach; The demand for recreation areas has increased due to the increase in financial opportunities, ease of transportation, time adequacy,

the prevalence of social media and informatics. This has led to the renewal / improvement of existing recreation areas or the creation of alternative new areas. Sulugöl and its surroundings, located in Niksar district of Tokat province, is an area where drinking and potable water of the city is stored. Since the area is 6 km away from the city center, it gives individuals a sense of traveling. At the same time, by staying away from the negative effects of the city, it offers individuals the opportunity to rest in a natural environment. The main objective of this study is to provide the city with a new recreation area through the landscape design. At the same time, it is aimed to protect the water and forest areas that are at risk of being damaged by uncontrolled use. In this context, first of all, design base of the area was extracted by using 1/1000 scale development plan. The current state of the area was determined using on-site observation and Google Earth images. With the data collected by the survey studies, the positive and negative aspects of the area were revealed by SWOT analysis. A questionnaire was conducted with 100 people consisting of municipal authorities and local people. As a result of the data obtained from the surveys and interviews conducted in the area, a program was prepared for the design. In the study, AutoCad 2017, Photoshop CS5, Sketch Up and Lumion software were used for the creation of landscape design, drawing and visualization of projects. The results of the project were presented as plant application project, structural application project, cross-section drawings and three-dimensional modeling. In case of the project is implemented, an alternative recreation area will be provided for the city and the expectations of the public will be met.

Keywords: Recreation, recreation area, landscape design, plant application project, structural application project, Niksar (Tokat)

A PROPOSAL AGAINST EXTINCTION OF PLANT SPECIES BY HUMAN INFLUENCE: THE SPECIMEN OF *TRACHYSTEMON ORIENTALIS***Dr. Ayşe YAZLIK**

Düzce University, Faculty of Agriculture and Natural Sciences

Plants are one of the most important sources in human nutrition. However information about the plants, which are among the most important living groups in the world', is still very limited. For this reason, continuity of studies on regional and sub-regional scale are necessary for studying the biology of plant species, their conservation status, their ability to settle in an area and their positive and negative impacts on ecosystem services.

Considering this importance, ethnobotanical uses of wild plant species were emphasized in this study. This situation is explained by the specimen of *Trachystemon orientalis* (L.) D. Don (local names: kaldirik, ıspıt) from Boraginaceae, a high ethnobotanical use as vegetable in the Western Black Sea Region, and measures to be taken for the sustainability of wild plant species have been proposed. Finally, this work evaluated the awareness activities conducted on ethnobotanical studies in Turkey. Based on this assessment, the results showed that the ethnobotanical use of plants have some important threats. The biggest threats are the excessive collection of plants, as well as no formation on propagation parts (e.g.; seed / rhizome / bulb / tuber ... etc.), and no new planting instead of collected plants. Although there have been some local activities for awareness in recent years, especially in the Aegean, Black Sea, Marmara and Mediterranean regions of Turkey, there are very limited restrictions to prevent excessive use of plants.

For all these reasons, many plant species may be at risk of extinction. In particular, the extinction of plant species such as *T. orientalis* in their native ranges can lead to significant losses for biodiversity. Therefore, precautionary studies should be carried out for the use of species, awareness-raising activities for species collection and extinction risks. Moreover, the legal restrictions against excessive and untimely collection of species should be established in a wider sense.

Keywords: ethnobotany, sustainability, *Trachystemon orientalis*, the Western Black Sea Region

**RIVA NEIGHBOURHOOD EXAMPLE WITHIN THE SCOPE OF THE
SUSTAINABILITY OF NATURAL AND CULTURAL VALUES****Res. Asst. Pelin KEÇECİOĞLU DAĞLI**Bartın University, Faculty of Engineering Architecture and Design, Department of Landscape
Architecture**Assoc. Prof. Canan CENGİZ**Bartın University, Faculty of Engineering Architecture and Design, Department of Landscape
Architecture**ABSTRACT**

Socio-cultural and ecological environmental factors are effective in the shaping of the elements that make up landscape areas and the landscape, and the changes that occur over time also have an impact on the urban and rural landscape thereby changing it. The establishment of the preservation-improvement balance is important within the ecological and socio-cultural framework for ensuring the improvement of sustainable urban areas. In this scope, Riva Neighbourhood was selected as the study area since it faces the risk of being subject to transformation under the pressure of urbanization. The Riva Neighbourhood that is part of the Beykoz District of Istanbul is one of the important semi-urban areas located on the Black Sea coast of Istanbul the status of which was changed from a village to a quarter with the Metropolitan Municipality Law numbered 6360. The natural landscape characteristics of the area are put forth by the facts that it has a Black Sea coastline of 13,78 km, its natural beaches, the fact that it is located inside the northern forests, that it has a natural park, many different habitats and protection areas as well as the fact that it has lands at different elevations due to its topographic formation. It is possible for Riva to be protected well and to serve tourism at the same time with good planning. The decisions that will be taken to preserve and improve its unique landscape characteristics should be in accordance with an objective aiming to take into consideration the characteristics and identities of the settlements from the local to the regional scale. In this scope, the purpose of the study was to determine the factors related with the sustainment of the natural and cultural landscape characteristics of Riva. A major part of the study is comprised of putting forth the natural and cultural landscape characteristics of the study area. For this purpose, suggestions for the protection and improvement of the natural and cultural environment have been developed.

Keywords: Urban landscape, sustainable landscape planning and design, Riva, Istanbul**DOĞAL VE KÜLTÜREL DEĞERLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ KAPSAMINDA
RİVA MAHALLESİ ÖRNEĞİ****ÖZET**

Sosyo-kültürel ve ekolojik çevre faktörleri kentsel ve kırsal peyzaj alanlarının ve peyzajı oluşturan öğelerin biçimlenmesinde etkili olmaktadır ve zaman içerisinde meydana gelen değişiklikler kentsel ve kırsal peyzaj alanlarını etkilemekte ve değiştirmektedir. Sürdürülebilir kentsel alanların gelişiminin sağlanmasına yönelik ekolojik ve sosyo-kültürel çerçevede mekanın koruma-gelişme dengesinin kurulması önemlidir. Bu kapsamda, kentleşme baskısı altında dönüşüme uğrama riski altında olması sebebiyle çalışma alanı Riva Mahallesi olarak

seçilmiştir. İstanbul'un Beykoz İlçesi'ne bağlı olan Riva Mahallesi, 6360 sayılı Büyükşehir Belediyesi yasası ile köy tüzel kişiliğinden mahalle statüsüne geçen ve bir metropol kenti olan İstanbul'un Karadeniz'e bakan kıyısında yer alan önemli yarı-kentsel alanlardan biridir. Alanın Karadeniz'e 13,78km'lik kıyı şeridinde sahip olması, doğal plajlarının olması, kuzey ormanları içerisinde kalması, tabiat parkına sahip olması, birçok habitata içerisinde barındırması, sit alanlarına sahip olması, topoğrafik oluşumu itibariyle farklı yüksekliklere sahip alanları bulundurması doğal peyzaj özelliklerini ortaya koymaktadır. Riva'nın iyi bir planlama ile hem korunması ve hem de turizme hizmet etmesi mümkündür. Özgün peyzaj özelliklerinin korunması ve geliştirilmesi adına alınacak kararlar, yerleşimlerin özelliklerini ve kimliklerini yerel ölçekten, bölgesel ölçüğe kadar dikkate alınacak şekilde yapılmasını sağlayan bir amaç içermelidir. Bu kapsamda, araştırmada, Riva'nın doğal ve kültürel peyzaj özelliklerinin sürdürülebilirliğine yönelik unsurların belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın önemli bir bölümünü araştırma alanının doğal ve kültürel peyzaj özelliklerinin ortaya konması oluşturmaktadır. Bu amaçla, doğal ve kültürel çevrenin korunması ve geliştirilmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kentsel peyzaj, sürdürülebilir peyzaj planlama ve tasarımı, Riva, İstanbul

**THE ROLE OF MEMORY SPACES IN URBAN SUSTAINABILITY: BARTIN
EXAMPLE****Assoc. Prof. Canan CENGİZ**Bartın University, Faculty of Engineering, Architecture and Design, Department of Landscape
Architecture**Res. Asst. Pelin KEÇECİOĞLU DAĞLI**Bartın University, Faculty of Engineering, Architecture and Design, Department of Landscape
Architecture**ABSTRACT**

Each component of the city includes the city itself as well as its memory. These spaces and architectural structures formed by people combine urban memory in parts by way of social relations. These parts are transferred through the years via social relations thereby enabling the establishment of bonds with the past. It serves to form the structures and spaces that carry the spirit and meaning of the past to today. In this scope, urban public spaces that establish bonds between the past and today are spaces that form the identity of cities. The continuity relationship with space established by memory has been examined in the city of Bartın example. In this scope, the city of Bartın located in Western Black Sea region of Turkey has been selected as the study area due to its significant cultural assets. Structures (fountains, bridges, civil architecture examples, wooden structures etc.) and spaces (cemeteries, penitentiaries, Tersane Square, Cumhuriyet Square etc.) that display different characteristics in the city of Bartın with their cultural values and that have a unique identity and history have been examined within the concept of urban memory. In the present study, the following procedures have been carried out on the selected structures and spaces with regard to the sustainable landscape design approach: i) putting forth the aesthetic, educational and recreational functions of the selected structures and spaces together with their cultural importance, ii) assessment of the sustainability of the current situation with regard to urban memory, iii) discussing the aesthetic, educational and recreational contributions of the study areas to the city of Bartın within the scope of the analyses and assessments carried out. The study is important since it will improve the acquisitions within the context of the sustainability of urban memory. As a result, evaluations have been made for the protection, improvement and development within the context of cultural sustainability for the use of the selected structures and spaces in the city of Bartın with regard to their aesthetic, educational and recreational functions.

Keywords: Collective memory, memory spaces, cultural landscape, sustainable landscape design, Bartın

**KENTSEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTE HAFIZA MEKANLARININ ROLÜ: BARTIN
ÖRNEĞİ****ÖZET**

Kentin her bir bileşeni kentin kendisini ve belleğini de içerisinde barındırmaktadır. İnsanlar tarafından oluşturulan mekanlar ve mimari yapılar, sosyal ilişkiler üzerinden kentsel hafızayı parçalar halinde bütünleştirmektedir. Bu parçalar oluşturulan sosyal ilişkiler sayesinde yıllar

içerisinde aktarılmakta ve geçmişle bağlar kurulmasını mümkün kılmaktadır. Geçmişin ruhunu ve anlamını bugüne taşıyan yapı ve mekanların oluşmasını sağlamaktadır. Bu kapsamda, geçmişle günümüz arasında bağ kuran kentsel kamusal mekanlar kentlerin kimliğini oluşturan mekanlardır. Belleğin mekanla kurduğu süreklilik ilişkisi Bartın Kenti örneğinde incelenmiştir. Bu kapsamda, sahip olduğu önemli kültürel değerler açısından Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölümü'nde yer alan ve Karadeniz'e 59 km'lik kıyısı olan Bartın Kenti çalışma alanı olarak seçilmiştir. Bartın Kenti içerisinde kültürel değerleri ile farklı özellikler sergileyen, kendine özgü bir kimliğe ve tarihe sahip olan yapı (çeşmeler, köprüler, sivil mimari örnekleri, ahşap yapılar vb.) ve mekanlar (mezarlıklar, hapishaneler, Tersane Meydanı, Cumhuriyet Meydanı vb.) birer kentsel bellek olarak incelenmiştir. Çalışmada, sürdürülebilir ve ekolojik peyzaj tasarımı yaklaşımı doğrultusunda seçilen yapı ve mekanların i) sahip olduğu kültürel önemlerinin estetik, eğitsel ve rekreatif fonksiyonları ile birlikte ortaya konulması, ii) mevcut durumun kentsel bellek açısından sürdürülebilirliğinin değerlendirilmesi, iii) yapılan değerlendirmeler doğrultusunda araştırma alanlarının Bartın Kenti'ne estetik, eğitsel ve rekreatif katkıları tartışılmıştır. Yapılan çalışma kentsel belleğin sürdürülebilirliği bağlamında da kazanımlarının artırılması açısından önem taşımaktadır. Sonuçta, Bartın Kenti içerisinde seçilen yapı ve mekanların estetik, eğitsel ve rekreatif fonksiyonları açısından kullanımının kültürel sürdürülebilirliği bağlamında korunması, iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kolektif bellek, bellek mekanları, kültürel peyzaj, sürdürülebilir peyzaj tasarımı, Bartın

TARIMSAL FAALİYETLER VE GEÇİM KAYNAKLARININ DÖNÜŞÜMÜ (BARTIN KÖYLERİ ÖRNEĞİ)

Dr. Öğr. Üyesi. Fethi NAS
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Türkiye’de tarımsal faaliyetler, dünyanın bir çok yerinde olduğu gibi ulusal ve uluslar arası politikalarından kaynaklanan sorunlar ile teknolojik alanlarda yaşanan değişmelerin yol açtığı etkilere açık bir yapıya sahiptir. Bu bakımdan tarımsal faaliyetlerle uğraşan çiftçi veya hane halklarının yaşam biçimi ve geçim kaynaklarında çeşitlilik artmıştır. Sadece tarımsal faaliyetlerle uğraşmak suretiyle gelir edip geçimini sağlayan hanelerin sayısı son yıllarda azalmıştır. Kırsal alanlarda yaşamasına rağmen bir çok hane, sadece kendi ihtiyacını karşılayabilecek ölçüde tarımsal faaliyetlerle uğraşır hale gelmiştir. Tarımsal faaliyetler yerini, ücretli veya mevsimlik işlere veya ticari faaliyetlere bırakmıştır. Bu konu ile ilgili olarak Bartın ilinde kırsal alan olarak bilinen köylerde yaşayan hane halklarının tarımsal faaliyetleri ve geçim kaynakları araştırılmıştır.

Bartın ve yöresi, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebileceği uygun bir yerdir. Öteden beri Bartın’a yakın bir mesafede bulunan Zonguldak, Ereğli ve Karabük gibi yerlerde madencilik ve sanayi yatırımlarının yoğunlaşmış olması, Bartın’ın tarım ticaretinde önemli bir konum elde etmesinde etkili olmuştur. Fakat uluslar arası kuruluşlarla imzalanan kredi anlaşmaları doğrultusunda 1980’li yıllardan itibaren tarım alanında uygulanmaya başlanan politikalarından ötürü tarımsal üretim faaliyetlerine devletin desteği azaltılmıştır. Devletin tarım desteklerini kaldırması, girdi maliyetleri ve nüfus artışı gibi etkenlerden ötürü hane halkları geçimini tarımsal faaliyetlerden temin edememeye başlamış ve Bartın’dan, büyük kentlere yoğun bir göç hareketi yaşanmıştır.

Araştırma, 2017-2019 yılları arasında Bartın ilçe merkezine bağlı 9 köyde (**Çamaltı, Dalıca, Çakırkadı, Gürgenpınarı, Karasu, Kutlubey Demirci, Muratbey, Okçular ve Kutlubey Yazıcılar**) gerçekleştirilmiştir. Bu köylerde yaşamını sürdüren 10 hane belirlenmiş, bu haneler ile mülakatlar yapılmış, hanelerin ekonomik faaliyetleri ve geçim kaynaklarının dönüşümü araştırılmıştır. Böylece 9 köyde toplamda 90 hanenin yaşantısını sürdürmek için ne gibi ekonomik faaliyetler icra ettiği araştırılmıştır. Bu süreç içerisinde köy ve kırsal yaşama dair gözlemler yapılmıştır. Hane halkları ile yapılan görüşmelerde zaman içinde tarımsal faaliyetler alanında yaşanan değişmeler, geçim kaynaklarının dönüşümü, tarımsal üretimde karşılaşılan sorunlar ve sahip olunan tarımsal alanların büyüklüğü gibi konular ele alınmıştır. Özellikle tarım ve hayvancılığın yörede başlıca bir geçim kaynağı olma özelliğini kaybetmesinden sonra, hane halklarının yaşantılarının nasıl sürdürdükleri ile ilgili stratejiler araştırılmıştır. Buradan hareketle çalışmada, kırsal alanda tarımsal faaliyetlerin neden terk edildiği, tarımsal üretimde ne tür sorunların yaşandığı ve hane halklarının geçim kaynaklarının neler olduğu gibi soruların cevabı araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ulusal Politikalar, Uluslar arası Kuruluşlar, Tarımsal Faaliyetler, Geçim Kaynakları.

AGRICULTURAL ACTIVITIES AND TRANSFORMATION OF LIVELIHOOD RESOURCES (CASE OF BARTIN VILLAGES)**ABSTRACT**

Due to information and technological advances, natural environment-ecology, economic activities, political trends, thought patterns, psychological structures and lifestyles around the world are undergoing a rapid transformation. The transformation in any area of life naturally affects changes in other areas and sometimes causes deformation and sometimes an adaptation. Communication and transportation opportunities have developed around the world. Knowledge transfer and different thoughts can be reached quickly and effectively different parts of the world. New developments have emerged in working conditions and health services. As rapid changes and transformations are concentrated in urban areas in general, large migration movements are experienced in cities and population density decreases in rural areas. So living conditions and livelihood of people living in rural areas are diversified world wide. This study was carried out in order to determine what kind of changes rural households have undergone in their agricultural production and livelihoods depending on the changing conditions.

Keywords: National and International Policies, Agricultural Activities, Livelihood Resources.

YAŞAM KOŞULLARI BAKIMINDAN TR81 BÖLGESİ (ZONGULDAK, BARTIN ve KARABÜK) İLLERİNİN SOSYOLOJİK ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi. Fethi NAS
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Son yıllarda refah seviyesi ve yaşam kalitesi konuları sosyal bilimlerin ilgisini yoğun biçimde çekmeye başlamıştır. Birey ve kurumların karşılıklı ilişkileri ve etkileşimlerinin bir yansıması olarak refah seviyesi ve yaşam kalitesi gibi kavramlar, siyasetten ekonomiye, sosyolojiden psikolojiye kadar geniş bir ilgi alanını işgal etmektedir. Refah seviyesinin ve yaşam kalitesinin yüksekliği, gelişmişlik seviyesini gösteren bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bundan dolayı dünya genelinde devlet kurumları ve hükümetler, refah seviyesi ve yaşam kalitesi konularına daha fazla önem vermeye başlamışlardır. Çünkü bu her iki kavramın yüksek olarak gözlemlendiği yerler, birer cazibe merkezi haline dönüşmekte ve farklı sektörlerin ilgi odağı haline gelmektedir. Ters durumlar da yani söz konusu kavramların gelişmediği yerler, insanlar için itici faktörleri ön plana çıkarmakta ve nihayetinde göçlere yol açmaktadır.

Uzun yıllar boyunca ekonomik bir gösterge olan kişi başına düşen gayri safi milli gelir seviyesi ülkelerin, bölgelerin ve kentleri gelişmişlik seviyesini belirlemede kullanılmıştır. Oysa son yıllarda bu göstergenin tek başına insanların yaşam koşullarının belirlenmesinde yeterli olmadığı ve yeni bir takım göstergelere gereksinim olduğu düşüncesi ortaya atılmıştır. Nobel Ekonomi Ödülü sahibi Joseph Stiglitz ve çalışma arkadaşları, bu konu ile ilgili çeşitli araştırmalar yapmış ve araştırmalarının sonucunda bir rapor hazırlamışlardır. Raporda ülkelerin veya yerleşim yerlerinin refah seviyesini ve yaşam kalitesini belirleyen etkenlerin sadece ekonomik göstergelerden yola çıkarak belirlenmesinin yeterli olmadığı, ekonomik özelliklerin yanı sıra bireylerin yaşama dair algılarının ve beklentilerinin de göz önünde bulundurulması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Bu doğrultuda uluslararası alanda kullanılabilecek bir endeksin geliştirilmesine gereksinim olduğunu belirtmişlerdir. Bu endeks, yaşamı bir bütün olarak ele alıp inceleyen, insanların yaşam koşullarının da göz önünde bulunduran yeni bir takım kriterler içermelidir. OECD bu öneriler doğrultusunda “Daha İyi Yaşam Endeksi” (Better Life Index)’ni geliştirmiştir. Buna paralel olarak TÜİK OECD tarafından geliştirilen bu endeksi uyarlayarak “İllerde Yaşam Endeksi Gösterge Değerleri”ni uygulamıştır.

Endeks, Türkiye’nin bütün illerini kapsayan 11 farklı başlık taşımaktadır. Bu başlıklar konut, çalışma hayatı, gelir ve servet, sağlık, eğitim, çevre, güvenlik, sivil katılım, alt yapı hizmetleri, sosyal yaşam ve son olarak yaşam memnuniyeti konularını içermektedir. Endekste Türkiye’nin bütün illerine ait gösterge değerleri yer almaktadır.

Çalışma, TR81 olarak bilinen ve Batı Karadeniz bulunan Zonguldak, Bartın ve Karabük illerine ait “Daha İyi Yaşam Endeksi” gösterge değerleri incelenmiştir. Buna göre söz konusu illerin refah seviyesi ve yaşam kalitesinin olumlu ve olumsuz yönleri tespit edilmiş ve bu çerçevede farklı açıklamalar yapılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Refah Seviyesi, Yaşam Koşulları, Yaşam Endeksi, Objektif ve Sübjektif Değişkenler.

**SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF TR81 PROVINCES (ZONGULDAK,
BARTIN and KARABÜK) IN TERMS OF LIFE CONDITIONS****ABSTRACT**

Welfare and quality of life intensively began to attract the interests of governments and individuals around the world. Only the economic data and the per capita income level of the countries, are no longer adequate to determine the image of states in an international and public opinion. The relationship between states, individuals and state have been carried out within the framework of the mutually determined expectations and certain criteria. Therefore, the degree of relationship and interaction between countries and societies is considered on the basis of welfare and living conditions. Various indices have been developed to determine these conditions. But these indices have long determined the size of the relationships and interactions based only on economic data. In recent years, more comprehensive and new standardised indices have been introduced. These indices are defined by a new set of criteria that consider the life as a whole and consider the living conditions of people. These criteria are associated with various evaluations reflecting on the subjective realities of people, as well as descriptions based on numerical data. In this study, a sociological analysis includes Bartın, Karabük and Zonguldak provinces as a part of a section in "İllerde Yaşam Endeksi Gösterge Değerleri" (Life Index Indicator Values of Provinces) adapted by TÜİK according to OECD as Better Life Indices is carried out.

The indicator contains values of all provinces in Turkey. The data in the index are formed by gathering the statistical data collected from the public institutions and organizations operating in the provinces. The values included in the index were limited to Bartın, Karabük and Zonguldak provinces by the researcher in order to produce data suitable for the subject and purpose of the study. Three cities different values were combined together under 11 different subject and compared to Turkey's average.

Key Words: Welfare Level, Living Conditions, Life Index, Objective and Subjective Variables.

GÜMÜŞHANE İLİNDE MADENCİLİK SEKTÖRÜNÜN EKONOMİK BOYUTU VE İSTİHDAMA ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Kurtuluş MERDAN
Gümüşhane Üniversitesi

ÖZET

Gümüşhane ili, Doğu Anadolu Bölgesi'ni Karadeniz Bölgesi'ne bağlayan tarihi ipek yolu üzerinde bulunmaktadır. Adıyla da özdeşleşmiş gümüşün yanı sıra, altın, bakır, çinko, demir, manganez, kurşun, linyit kömürü, barit, kil, krom, mermer, kaolon, feldspat, uranyum ve kireç taşı gibi önemli maden yataklarına sahiptir. İlin engebeli yer yapısı içerisinde beş adet maden araştırma sahası bulunmaktadır. Bu sahalardan ikisi özel sektör eliyle işletilmektedir.

Bu çalışmayla Gümüşhane ilinde madencilik sektörünün ekonomik boyutu ve istihdam üzerindeki etkileri elde edilen veriler ışığında ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın bilimsel çerçevesinin oluşturulmasında, Maden Teknik Arama Müdürlüğü'nden, Gümüşhane Valiliği'nden, maden işletmelerinden, yazılı ve görsel basında yayınlanmış makale, bildiri ve söyleşilerden yararlanılmıştır. Bu çalışma kapsamında, Gümüşhane il genelinde MTA ve özel sektör eliyle 22 adet metalik maden, 18 adet endüstriyel hammadde ve 4 adet enerji sahasının bulunduğu ve metalik maden yataklarından 11 adetinin ekonomik değer taşıdığı tespit edilmiştir. Bu bulgular ekseninde şuan için maden sahaları içerisinde 2019 yılı rakamlarına göre Gümüştaş'ta 230, Yıldız Bakır'da 350 ve Koza Masta Altın işletmelerinde 360 kişinin istihdam edildiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Maden Teknik Arama, Altın, Gümüşhane

TÜKETİCİLERİN SATINALMA EĞİLİMLERİNDE BAL REKLAMLARININ NALTMAN METAFOR ÇIKARIM TEKNİĞİ ARACILIĞIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Kurtuluş MERDAN
Gümüşhane Üniversitesi

ÖZET

Uluslararası pazar ağının gelişmesiyle birlikte tüketiciler dünyanın farklı yerlerindeki ürünlere kolayca ulaşabilme ve haberdar olabilme imkanı bulabilmektedir. Bu durum tüketici profilinde önemli değişikliklere neden olmaktadır. Son zamanlarda görsel ve işitsel basında bal markalarına yönelik kampanyalar sürekli artmakta, bu durum bireylerin tüketim kalıplarını ve alışveriş eğilimlerini de etkilemektedir. Tüketicileri etkilemeye yönelik yapılan çalışmalar internette yer alan sosyal ağ siteleri, birer iletişim ve reklam aracı olarak kullanılmaktadır. Bu yaklaşım bağlamında firmalar görselliği yüksek ve daha çok tüketicileri etkileyici temalara ağırlık vermektedirler.

Bu çalışmada tüketicilerin bal reklamlarına yönelik algıları tat, besin değeri, çiçek, doğa, hayvan ve renk metaforları aracılığıyla incelenmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda bireylere bal reklamlarıyla ilgili yöneltilen soruları tamamlamaları istenmiştir. Bu kapsamda elde edilen veriler frekans, yüzde ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Elde edilen veriler analiz edildiğinde tüketicilerin bal reklamlarını sıkıcı, aldatıcı ve rant kapısı olarak algıladıklarını ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra tüketicilerin her bir kategori içerisinde en yaygın kullandığı metaforlar ise “şeker, protein, kestane, üçgül, sinek ve beyaz”dır.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Tüketici, Bal Reklamları

USAGE OF WEKA SOFTWARE PACKAGE TO DIAGNOSE OF BREAST CANCER**Dr. Öğr. Üyesi Hande ERKAYMAZ****Rukiye UZUN ARSLAN****İrem ŞENYER YAPICI**

Zonguldak Bulent Ecevit University

Nowadays, breast cancer is one of the most common types of cancer and its rate gradually increases among women. In our country, it is thought that one out of every eight women, generally, are at risk of developing breast cancer and this risk increases more rapidly as compared with other countries. Therefore, women should have breast cancer screening at certain intervals. Breast cancer screening is great of importance as it increases the likelihood of having a good outcome in early diagnosis and successful treatment. In this study, the performance of different machine learning algorithms in the computer-aided diagnosis of breast cancer have been investigated with respected to the data obtained from routine consultation and blood tests. The data that is used in the study can be freely available from UCI databases. For this purpose, it is tried to be predicted which artificial neural network classifier algorithm is more successful in diagnosing the breast cancer. These algorithms are run on WEKA software using data sets that are freely available from UCI databases. The inputs of the classifiers are selected as age, body mass index, glucose, insulin, homa, leptin, adiponectin, resistin and mcp_1 which are obtained from blood analysis. The output performances of the classifiers are evaluated whether the classifier is diagnosed properly the disease or not. Besides, the classifier performances have been investigated by decreasing the number of input on SPSS package program. As a result, the highest classification performance have been achieved in the multi-layer artificial neural network (70.69%). Also, it has been observed that the classifier performance is increased by decreasing the number of inputs (72.41%). It is thought that the obtain results would be helpful for specialists to diagnose the breast cancer. In the following studies, it is aimed to try different artificial neural network classifier models available in the literature and to achieve higher classifier performance by selecting feature.

Keywords: Weka, Breast Cancer, Multilayer Perceptron.

MİKRODENETLEYİCİ TABANLI AKILLI GERİ DÖNÜŞÜM KUTUSU

Dr. Öğr. Üyesi Rukiye UZUN

Arş. Gör. İrem ŞENYER YAPICI
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Atık, genel anlamda bireylerin sosyal ve ekonomik faaliyetlerinin sonucunda kullanımı mümkün olmayan, bu nedenle yaşanan ortamdan uzaklaştırılması gereken her türlü madde veya materyal olarak tanımlanmaktadır. Teknoloji ve sanayi alanındaki gelişmeler, artan nüfus, tüketim alışkanlıklarının kişiye ve zamana göre değişkenlik sergilemesi gibi birçok nedenden dolayı insanoğlunun çevre ve doğa üzerindeki olumsuz etkileri giderek artmaktadır. Artan nüfus beraberinde tüketime bağlı oluşan atık miktarının da artmasına, dolayısıyla doğal kaynaklarda deformasyona ve çevre kirliliğine neden olmaktadır. Atıklar genel olarak kaynağına, bileşimine ve özelliklerine göre farklı şekillerde sınıflandırılmaktadırlar. Bu sınıflandırmalara göre atık çeşidinin birden fazla olması ve her birinin farklı özelliğinin bulunması nedeniyle atıkların çevresel, fiziksel, ekonomik ve biyolojik etkilerinin doğru bir şekilde belirlenmesi ve yönetilmesi gerekmektedir. Atıkların çevreye, insan sağlığına fiziksel, kimyasal ve biyolojik yönlerden verdiği olumsuz etkiler göz önüne alındığında; atık yönetiminin sistemli bir şekilde uygulanması gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle atık yönetiminin sistemsel boyutta ele almak gerekmektedir. Yani atıklar; sadece oluşumu, toplanması, işlenmesi ve taşınması gibi ana unsurlar açısından değil; enerji, çevre koruma, doğal kaynakların korunması, verimlilik artışı, istihdam, ekonomik kalkınmasının sağlanması gibi birçok farklı açıdan bir bütün olarak değerlendirilmelidir. Atıklarının sınıflandırılmasının ülkelerin kalkınmasında da olumlu katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle birçok gelişmiş ülkede atıkların sınıflandırılması zorunluluk haline getirilmiştir. Bu bağlamda yapılan bu çalışmada atıkların sınıflandırılmasına yönelik bir akıllı geri dönüşüm kutusu uygulaması geliştirilmiştir. Geliştirilen uygulamada atıkların cinslerine göre belirlenmiş farklı renklerdeki çöp torbalarına ayrıştırılmıştır. Projede evsel atık, geri dönüşümlü atık, tehlikeli atık, tıbbi atık vb. gibi farklı içerikli atıkların; çöp torbalarının renklerine göre algılanıp ayrıştırılarak doğru haznede depolanması sağlanmıştır. Bunun için öncelikle projenin tasarımı SolidWorks programı kullanılarak yapılmıştır. Bu tasarıma göre gerekli malzemeler tedarik edilerek, malzemelerin elektriksel ve fiziksel bağlantıları yapılmış ve son olarak Arduino Mega mikro denetleyicisinin projenin amacına uygun olarak programlanması gerçekleştirilmiştir. Böylelikle maliyeti düşük, yer tasarrufu sağlayan, atıkların ayrıştırılması aşamasında iş gücünü azaltan bir akıllı çöp kutusunun tasarımı gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın ilerleyen aşamalarında doluluk oranını ölçen ve bir ağ sistemiyle bütün akıllı çöp kutularının birbiriyle ve bir merkezle haberleşmesinin sağlanması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Atık, Akıllı Geri Dönüşüm, Arduino.

MICROCONTROLLER BASED SMART RECYCLING BOX

Waste is generally defined as any substance or material that cannot be used as a result of individuals' social and economic activities and therefore must be removed from the living environment. Adverse effects of human beings on environment and nature are increasing due

to many reasons such as technological and industrial developments, increasing population, consumption habits vary according to person and time. The increasing population causes an increase in the amount of waste generated due to consumption and thus deformation in natural resources and environmental pollution. Wastes are generally classified in different ways according to their source, composition and properties. According to these classifications; the environmental, physical, economic and biological impacts of wastes must be accurately identified and managed, because the waste type is more than one and each has different characteristics. Considering the negative effects of wastes on the environment, human health with regards to physical, chemical and biological aspects, the necessity of systematic implementation of waste management comes to the forefront. Therefore, it is necessary to address waste management systematically. In other words, wastes should be considered as a whole not only in terms of the main elements such as formation, collection, processing and transportation, but also in many different aspects such as energy, environmental protection, protection of natural resources, increase in productivity, employment and economic development. It is thought that the classification of wastes will make positive contributions to the development of countries. Therefore, in many developed countries the classification of wastes has become a necessity. In this study, a smart recycling box application has been developed for the classification of wastes. In the proposed application, the wastes have been separated into garbage bags of different colors which are predetermined according to the types of wastes. In the project, wastes with different contents such as household waste, recyclable waste, hazardous waste and medical waste have been detected and sorted according to the colors of the garbage bags and stored in the correct hopper. For this purpose, the project has been designed using SolidWorks. According to this design, the necessary materials have been supplied, the electrical and physical connections of the materials have been made and finally, the Arduino Mega microcontroller has been programmed in accordance with the purpose of the project. In this way, a smart recycling box which is a cost-effective, space-saving and also reduces the labor force spent during waste separation has been designed. In the later stages of the study, it is planned to measure the occupancy rate of the trash bin and to communicate with each other and a center by a network system and all smart recycling boxes.

Keywords: Waste, Smart Recycling, Arduino.

YERSEL LAZER TARAYCILAR VE UYGULAMA ALANLARI

Shah Wali NAZARİ

Zonguldak Bulent Ecevit University

Dr.Öğr.Üyesi Veli AKARSU

Zonguldak Bulent Ecevit University

ÖZET

Lazer teknolojisi alanındaki araştırmalar, 1960 yılından bu yana 60 yılı geçkin bir tarihe sahiptir. Yersel lazer tarama teknolojisinin bir ölçüm aracı olarak gerçekten bir araştırma alanı haline gelmesi sadece, bu son 10 yılda olmuştur. Tek renklilik, iyi kolimasyon, yüksek güç, kısa atımlar veya lazer ışığının ayarlanmasının muhtemelliği gibi lazer radyasyonunun belirli niteliklerinden dolayı ölçümler için kullanılan bu teknolojinin avantajı, daha yeni fark edildi. Hızlı ve minimum giderle, acilen bütün obje hakkında eksiksiz 3 boyutlu (3B model) geometrik ve görsel bilgiye ulaşmak lazer tarama teknolojileri ile olmaktadır.

Örneğin geleneksel jeodezik ölçüm metodları, tüm yer ölçümü veya gerçek zamanlı (RTK) Küresel Konum Belirleme Sistemleri (GNSS) ölçümleri, objenin hızlı bir şekilde geometrik ve görsel bilgilerine ulaşmak için çok uygun değildir. Bunlar sadece tek tek nokta ölçümüne izin verir. Bu nedenle bu metodlar genellikle yavaştır. Modern reflektörsüz total stationlar ve diğer gelişen teknolojilerde de nokta bazlı tarama fonksiyonları vardır. Fakat tarama süresinin fazlalığı, elde edilen nokta sayısının azlığı, taranan objenin gerçek modeline uygun nokta kümelerinin elde edilemeyişi, yersel lazer tarama teknolojisini ön plana çıkarmıştır. Yersel Lazer Taraması (TLS - Terrestrial Laser Scanning) (YLT) tekniği ise 1990'lı yılların sonu ve 2000'li yılların başında bilimsel çalışmalarda gündeme gelmiştir. Gelişen yersel lazer tarayıcı ise teknolojisi tarihi ve kültürel yapıların belgelenmesi ve 3B modellenmesinde oldukça popüler bir yöntem haline gelmiştir. Çok kısa bir zaman diliminde yersel lazer tarayıcılar kullanılarak binlerce 3B noktanın kaydedilmesi mümkündür. Geçmişten günümüze, sosyal yaşamın olduğu alanlarda birçok problemin çözümü ve gerçek bir dünya modelinin yaratılması için, çalışmalar yapılmaktadır. Bu modellerin analizi için doğru, duyarlı ve yeni bilgilerin elde edilmesi gerekmektedir. Bu modellerden elde edilen veriler değerlendirilmekte ve objeler hakkında geometrik ve tematik bilgiler elde edilmektedir. Bugün Lazer Tarama Sistemleri, bu uygulamalar için dünyada ön plana çıkmaya ve hızla gelişmeye başlamıştır. Bu lazer sistemlerinden elde edilen bilgiler gerçek ile uyumludur. 3B geometrik ve görsel bilgiler, hızlı ve düşük maliyetle lazer tarama sistemleri ile elde edilmektedir.

Yersel tarayıcılarla elde edilen 3B bilgi, farklı disiplinler tarafından kullanılmaktadır. Günümüzde birçok mühendislik uygulamalarında, tarihi ve kültürel mirasın korunmasında, rölöve ve restorasyon gibi vb. Çalışma alanlarında kullanılmaktadır. Lazer teknolojisinde nesne, yansıma yoğunluğu verisi içeren 3B nokta verisi olarak elde edilmektedir. Nokta bulutlarının kaydedilmesi, birleştirilmesi, inceltilmesi, nokta boşluklarının doldurulması, filtrelenmesi ile nesnelerin 3B modelleri oluşturulmaktadır.

Oluşturulan bu modeller üzerinden, mühendislik uygulamaları için gerekli her türlü veriye ulaşılabilmektedir. Bu bildiride, lazer tarama teknolojisi, yersel tarama sistemlerinin tasarımı, nokta bulutları, kullanım alanları ile YLT Sistemleri ile yapılan bir uygulama örneğine yer verilecektir.

Anahtar Sözcükler: Yersel Lazer Tarama Teknolojisi, Nokta Bulutları, Kullanım Alanları,

TERRESTRIAL LASER SCANNING AND APPLICATION FIELDS

ABSTRACT

Research in the field of laser technology has been more than 60 years old since 1960. It has only been over the last 10 years that terrestrial laser scanning technology has really become a field of research as a measurement tool. The advantage of this technology, which is used for measurements due to certain characteristics of laser radiation, such as monochrome, good collimation, high power, short pulses or the possibility of laser light adjustment, has just recently been realized. With fast and minimal expense, it is possible to obtain complete 3D geometric and visual information about the whole object (3D model) urgently with laser scanning technologies.

For example, traditional geodetic measurement methods, whole ground measurement, or real-time (RTK) GNSS measurements are not very suitable for quickly accessing geometric and visual information of the object. They allow only one point measurement. Therefore, these methods are generally slow. Modern reflexor-free total stations and other emerging technologies also have point-based scanning functions. However, the excessive scanning time, the small number of dots obtained, the inability to obtain dot clusters suitable for the actual model of the object being scanned, brought to the foreground laser scanning technology. Terrestrial Laser Scanning (TLS) technique came into question in the end of 1990s and early 2000s in scientific studies. Developing terrestrial laser scanner technology has become a very popular method for documenting and 3D modeling of historical and cultural structures. It is possible to record thousands of three-dimensional points using terrestrial laser scanners in a very short period of time.

In order to solve a number of practical problems in many areas of human activities, one has oftento carry out measurements to create models of the real world. By analysing those models, it is possible to get some new knowledge about objects being measured. The geometric and thematic information, obtained in the modelling process, forms the basis for decision-making. In this respect, it is of great importance that the information is consistent with reality. Since the reality is three-dimensional (3D), it is a great advantage to conduct modelling in 3D environment. Today, when the level of technical development has made it possible to efficiently process and visualize data in 3D, it is especially important to acquire, fast and with minimum costs, accurate 3D geometric and visual information.

The 3D information that are obtained from terrestrial laser scanner is used by different disciplines. In today's, this technology is used at several civil engineering applications, preventing historical and cultural heritage, rolove and restoration works. In Laser Technology, the object is obtained as the point which has the reflective intensity data. By logging, registering and smoothing the point clouds and also filling the spaces of point and filtering, three dimensional models are formed.

The models that are formed by this procedure is given the all types of data for the engineering applications. In this study, laser scanning technology, dizayn of the terrestrial laser scanners, point clouds, their application fields, are represented. Furthermore, an example made by the terrestrial laser scanner is given.

Key Words: Terrestrial laser Scanning Technology, Point Clouds, Applications Fields,

ÜÇ NOKTADAN GERİDEN KESTİRME PROBLEMİ VE ÇÖZÜMÜ

Dr.Öğr.Üyesi Veli AKARSU
Zonguldak Bulent Ecevit University

Müh. Ozan ŞAFAK
Zonguldak Bulent Ecevit University

ÖZET

Geriden kestirme problemi, yeryüzü üzerinde iki ya / ya da üç boyutlu koordinatı bilinmeyen bir noktadan, iki ya / ya da üç boyutlu koordinatları bilinen minimum dört noktaya, 2018 yılında güncellenen Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretme Yönetmeliğine (BÖHHBÜY) uygun şekilde yapılan doğrultu ölçmelerinden hesaplanan üç düzlem açısı yardımıyla, koordinatının hesaplanmasıdır. Açısı ve kenar gibi temel geometrik büyüklükler 2300 yıllık Öklid Geometrisinin ve Öklid Dışı Geometrilerinin temel elemanlarıdır. Matematik hiçbir konusu asla önemini kaybetmez. Matematikten beslenen geriden kestirme problemi de önemini korumaktadır. Geriden kestirme problemi sadece Harita Mühendisliğinde değil, diğer mühendislik alanlarında kullanımına yönelik de yeni çözümler geliştirilmektedir. Örneğin makine mühendisliği alanında robotik teknolojinin konumlandırılmasında kullanılması gibi. Çünkü matematik aksiyomları ve teoremleri tutarlılığını hep sürdürmüştür. Ayrıca matematik insanlığı bugüne kadar hiç yanıltmadı. Matematikteki tutarlılık bugünkü uygarlığın da temelidir. Genelde tek noktadan doğrultu ölçmeleri yapılarak geriden kestirme yöntemiyle bir noktanın iki ve / veya üç boyutlu koordinatları hesaplanır. Tarihsel süreç kapsamında tek noktadan geriden kestirme probleminin çözümü için çok sayıda çözüm yöntemleri geliştirilmiştir. Bu yöntemlerin geliştirilmesinde çağın hesaplama olanakları da etkili olmasının yanında yöntemin ekonomikliği de etkili olmuştur. Bu yöntemlerin birçoğu günümüzde kullanılmamasına karşın, etkili çözüm yöntemleri ise halen güncelliğini koruması yanında, daha etkili çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi süreci de halen devam etmektedir. Bu durum matematiğin kendini hep sürekli geliştirmesinin gereğidir. Yani problem uygulamada önemini halen korumaktadır. Bu çalışmada incelenen geriden kestirme problemi minimum geometrik koşulların sağlandığı kenar ve açı durumları için incelenmiştir. Minimum geometrik koşullardan daha fazla kenar ve açı olması durumu bu incelemenin dışında tutulmuştur. Günümüz Uydu Jeodezisi Küresel Konum Belirleme Sistemleri (GNSS) ile yeryüzünde konum belirlemenin mantığı da geriden kestirme probleminin mantığına dayanmaktadır. Yani yeryüzündeki bir alıcıyla uydulara bağlanılarak uydudan çıkan ışık sinyalinin alıcıya varış zamanının yüksek doğruluklu sezyum ya / ya da iterbiyum atomik saatlerle ölçülerek, alıcı-uydu arasındaki uzay uzaklığının ölçülmesine dayanmasıdır. Belki de GNSS yöntemi Pisagor teoremine dayanmaktadır.

Ama gerçek öyle. Dolayısıyla geriden kestirme probleminin ölçme mantığı önemini hala korumaktadır.

Bu çalışmada iki boyutlu (2B) koordinatları bilinmeyen üç noktadan, 2B koordinatları bilinen üç noktaya geometrik çözüm koşullarını sağlayacak sayıda BÖHHBÜY'ye göre doğrultu ve kenar ölçmeleri yapılarak, geriden kestirme probleminin çözümü incelenmiştir. Çözüm için yenilik içeren bir model geliştirilmiştir. Çözüm yönteminin anlaşılır kılınması için pratik sayısal bir uygulaması da yapılmıştır. Problemin önemi ise tek nokta yerine üç noktanın koordinatlarının belirlenmesinden dolayı, yöntemin bir ekonomiklik sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öklid Geometrisi, Trigonometrik Analiz , Üç Noktadan Geriden Kestirme Problemi

THREE POINT THE RESECTION PROBLEM AND SOLVING

ABSTRACT

The problem of short-cuts is from the direction measurements made in accordance with the Large Scale Map and Map Information Producing Regulation (BÖHKBÜY) updated in 2018, from a point of unknown two or three dimensional coordinates on the earth to a minimum of four points with known two or three dimensional coordinates. is the calculation of the coordinate by means of the calculated three plane angles. Basic geometric quantities such as angle and edge are the basic elements of Euclidean Geometry and Non-Euclidean Geometry. No subject of mathematics ever loses its importance. The problem of back-feeding which is fed by mathematics is also important. New solution methods are being developed not only in Map Engineering but also in other engineering areas. For example, the use of robotic technology in positioning in mechanical engineering. Because mathematical axioms and theorems have always maintained consistency. In addition, mathematics has never misled humanity. Consistency in mathematics is also the basis of today's civilization. In general, two-dimensional and / or three-dimensional coordinates of a point are calculated by means of a back-cut method. Within the scope of the historical process, a number of solution methods have been developed to solve the problem of single point re-estimation. In addition to being effective in the development of these methods, the economic efficiency of the method has also been effective. Although many of these methods are not used today, effective solution methods are still up to date and the process of developing more effective solution methods is still continuing. This is the reason that mathematics should constantly improve itself. In other words, the problem is still important in practice. In this study, the tapered back-cut problem was investigated for the edge and angle conditions where minimum geometric conditions were achieved. The fact that there are more edges and angles than the minimum geometric conditions is excluded from this examination. The logic of determining the position on earth with the Global Geodesy Systems (GNSS) is based on the logic of the prediction problem.

That is, the time of arrival of the light signal coming from the satellite by connecting to the satellites with a receiver on the earth is based on measuring the space distance between the receiver and the satellite by measuring the time of arrival to the receiver with high accuracy cesium or ytterbium atomic clocks. Perhaps the GNSS method is based on Pythagorean theorem. But the truth is. Therefore, the measurement logic of the short-cut problem remains important. In this study, direction and edge measurements are made according to the number of BÖHKBÜY which will provide the geometric solution conditions from three points with unknown two-dimensional (2D) coordinates to three points with known 2D coordinates.

An innovative model has been developed for the solution. In order to make the solution method understandable, a practical numerical application was also made. The importance of the problem is that the method provides an economy due to the determination of the coordinates of three points instead of a single point.

Key Words : Euclidean Geometry, Trigonometric Analysis, Three Point Resection Problem

KİLİMLİ (ZONGULDAK) YERLEŞİM ALANI SIVILAŞMA POTANSİYELİ HARİTASININ ÜRETİLMESİ

Dr.Öğr.Üyesi Veli AKARSU
Zonguldak Bulent Ecevit University

Dr.Öğr.Üyesi Ayşe Bengü SÜNBÜL GÜNER
Zonguldak Bulent Ecevit University

Öğr. Gör. Hüseyin MUNGAN
Zonguldak Bulent Ecevit University

ÖZET

Deprem oluşturduğu titreşimlerin etkisiyle gevşek, sature -suya doymun- durumdaki taneli zeminlerin taşıma kapasitelerini kaybederek “sıvı” gibi davranış göstermesine geoteknik literatüründe “zemin sıvılaşması” denilmektedir.

Zemin sıvılaşma konusuna pratik mühendislik açısından bakıldığında, aşağıda sıralanan şu konular önem kazanmaktadır:

- Deprem üretebilecek aktif fay ile sıvılaşma potansiyeli taşıyan bölge arasındaki uzaklıkların kestirimi.
- Sıvılaşmaya yol açabilecek yatay yer ivmesinin kritik değerinin belirlenmesi.
- Deprem kaynak büyüklükleriyle sıvılaşma potansiyeli bulunan kum katmanlarına ilişkin geoteknik parametreler (tekrarlı kayma gerilmesi, standart penetrasyon değeri) arasındaki ilişkilerin ortaya çıkartılması.

Ülkemizde, dinamik yüklere karşı yapıların göstereceği performans, son derece önemlidir. Depremler nedeniyle oluşan tehlikeyi azaltmak ve deprem yükleri altındaki yapıların güvenliğini sağlamak için, dinamik etkiler altındaki suya doymun kumlu zeminlerde oluşan sıvılaşma davranışını bilmek, yerleşim amaçlı imar çalışmalarda önem arz etmektedir.

Kilimli İlçesi Zonguldak il merkezinin 8 km doğusunda yer alıp, ilçe merkezindeki yapılar deniz çekilmesinden dolayı, yapı temelleri kumlu zemin tabakasına oturmaktadır. Bu zemin tabakası deniz kumu formasyonundan oluşmasına karşın, Kilimli sahilinde pek çok yüksek katlı yapılar inşa edilmiştir.

Çalışmanın yapılacağı sahil bölgesi dolgularla daha çok plaf fasiyesindeki malzemenin üzerine yapılmıştır. Çakıl, kum, silt ve kil boyutunda gri renk tonlarında ve ayrık nitelikli bu zemin, sahil dolgularıyla aynı sınıfa dahil edilmiştir.

Sahil şeridi çeşitli kaya birimlerde mostra vermektedir. Bu mostralarda, denizin aşındırıcı ve ayrıştırıcı etkisiyle, bloklu bir yapı durumu kazanmıştır. Yapay dolgu olarakta, birim kaya blokları, moloz, kum ve killi heterojen malzemeden oluşmaktadır

Bu çalışmada, Kilimli yerleşim alanındaki zeminlerin sıvılaşma potansiyeli değerlendirilecektir. Bu amaçla, Kilimli Belediyesinin arşivinden temin edilen Standart Penetrasyon Arazi Deneyi (SPT) deney sonuçları, jeolojik ve geoteknik etüt raporları ve bölgenin Kuzey Anadolu Fayına (KAF) olan uzaklığı da dikkate alınarak, Kilimli yerleşim alanının ileriye yönelik sıvılaşma potansiyeli haritasının üretilmesine yönelik ön

çalışmaları içermektedir. Ayrıca sahil zeminin düşey yönde çökmeler ve/veya deformasyonlarının araştırılması amacıyla hassas bir düşey jeodezik kontrol ağı (Hassas nivelman ağı) tesis edilecektir.

Sonuç olarak, Kilimli Sahil kesiminde, yüksek yapılar da dikkate alınarak, sıvılaşma bölgelerine ait harita üretilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kumlu zemin, sıvılaşma potansiyeli, hassas düşey jeodezik kontrol ağı, sıvılaşma haritası.

KILIMLI (ZONGULDAK) RESIDENTIAL AREA GENERATION OF LIQUEFACTION POTENTIAL MAP

ABSTRACT

In our country, the performance of structures against dynamic loads is extremely important. In order to reduce the danger caused by earthquakes and to ensure the safety of the structures under earthquake loads, the liquefaction behavior of water-saturated sandy soils under dynamic effects is important in the development works for residential purposes.

Kilimli District is located 8 km east of Zonguldak city center. Although this floor is composed of sea sand formation, many high-rise buildings were built on Kilimli coast.

In this study, liquefaction potential of soils in Kilimli settlement area will be evaluated. For this purpose, liquefaction potential map of Kilimli settlement area will be produced by taking into consideration the results of the Standard Penetration Field Test (SPT) test results obtained from the archives of Kilimli Municipality, geological and geotechnical survey reports and the distance of the region to the North Anatolian Fault (NAF). In addition, a sensitive vertical geodetic control network (Precision leveling network) has been established for the purpose of investigating the vertical deflections and / or deformations of the shore floor.

As a result, the map of the liquefaction regions was produced by taking into account the high structures in the Kilimli Coast.

Key Words : Sandy soil, liquefaction potential, precision vertical geodetic control network, liquefaction map.

THALES, ÖKLİD GEOMETRİSİ VE GEOİD

Dr.Öğr.Üyesi Veli AKARSU
Zonguldak Bulent Ecevit University

Öğr. Gör. Hüseyin MUNGAN
Zonguldak Bulent Ecevit University

ÖZET

Dünyanın ilk matematikçisi Thalestir. Öklid Geometrisi, Mısırın İskenderiye kentinde yaşamış olan, Yunanlı matematikçi Öklid'in (MÖ 330-275) günümüzden 2300 yıl önce, papirüs rulolara yazdığı ve geometrinin temellerini attığı on üç ciltten oluşan Elemanlar adlı eserinin içeriğinden oluşmaktadır. Oklid'in 13 ciltten oluşan Elemalar adlı meşhur geometri kitabının tam Türkçesi, ilk kez Prof. Dr. Ali Sinan Sertöz tarafından gerçekleştirildi (Sertöz, 2019). Elemanların basımı ise Tubitak başkanımız Prof. Dr. Hasan Mandal'ın değerli katkıları ile Nisan 2019'da gerçekleştirildi. Bu inanılmaz olayı gerçekleştiren iki hocamıza çok teşekkür ediyoruz. Geoid ise yaşadığımız yeryuvarının fiziksel şeklidir (Akarsu, Akarsu S., 2018). Thales ile başlayan doğa olaylarının geometri ile incelenmesi süreci, Öklid tarafından 13 ciltlik eseri ile bir teorem ve ispat sistematikliğine dönüştürülmüştür. Öklid geometrisi doğa olaylarının nesnel incelenmesinin yolunu açmıştır. Dünyamızın şeklinin, disk, küre, elipsoid süreçlerinden sonra ortalama bir okyanus ve/veya deniz yüzeyi olan Geoid'e dönüşüm süreci ise Öklid Geometrisi ile gerçekleştirilmiştir. Modern geoid tanımı ve belirlenmesi, yaklaşık 1950'den bu yana, aşağıdaki temel nedenlerden dolayı;

- 1945'teki Molodensky teorisi, jeoidi kullanmadan fiziksel jeodezi yapmak, doğrudan topografik Dünya yüzeyine bakmak;
- İlk Sputnik ve Explorer uydularının piyasaya sürülmesi (1957/58);
- Pratik olarak yararlı ilk gravimetrik jeoid tayininin aynı zamanda başlaması;
- Aynı zamanda gravite'de istatistiksel teorilerin kullanılması;
- Birkaç yıl sonra, birleşik yerçekimi saha çözümlerinin, ilk uydu tarafından belirlenmesi;
- Heterojen verilerin kesin bir birleşimi için en küçük karelerle koleksiyon teorisi (1968); ve
- 1980'den bu yana Dünya'nın yüzeyindeki noktaların GNSS ile belirlenmesi.

oldukça gelişmiştir (Hofmann-VVellenhof, Moritz, 2005)

Fiziksel jeodezi çalışmalarının çoğu, geoidin tanımlanmasıyla ilgilidir (Moritz, 2011).

Geoidin üç ana tanımı vardır:

- Klasik geoid
- Kuasi geoid
- Harmonik geoid

Her üç tanımın da yararları ve geri dönüşleri vardır, fiziksel jeodezi ders kitaplarında bu tanımları bulunmaktadır (Freedon, Nashed., Sonar, 2005).

Deniz gelecektir. Deniz her şeydir. Canlılığın ve cansızlığın da kaynağı denizdir. Dünyanın Güneşe olan uzaklığı, yer yüzünün yüzde seksenini oluşturan deniz ve okyanusların su dengesinin korunmasına neden olmuştur. Bu anlamada dünya deniz ve okyanusları dünya geoidinin oluşmasına neden olmuştur. Bu bildirinin amacı, geoid'in tanımlanmasında, Thales, Öklid Geometrisi ve dünya deniz ve okyanuslarının katkıları yanında, oldukça zor olan bu problemin temel fikirlerini, temel özelliklere odaklanarak tanımlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Thales, Öklid Geometrisi, Deniz, Geoid

THALES, EUCLIDEAN GEOMETRY AND GEOID

ABSTRACT

The world's first mathematician is Thales. The Euclidean Geometry consists of the work of the Greek mathematician Euclid (330-275 BC), who lived in Alexandria, Egypt, consisting of thirteen volumes of papyrus rolls and thirteen volumes from which the foundation of geometry was laid 2300 years ago. Oklid's famous geometry book, Elemaları, composed of 13 volumes, is the first Turkish translation of the book. Dr. Ali Sinan Sertöz (Serto, 2019).

The printing of the elements is made by our Tubitak president, Prof.Dr. It was realized in April 2019 with the valuable contributions of Hasan Mandal. Geoid is the physical form of the earth we live in Akarsu, Akarsu S., 2018). The process of studying the events of nature with Thales, which began with Thales, has been transformed into a theorem and proof systematic by his 13 volumes by Euclid. Euclidean geometry has opened the way for the objective examination of natural phenomena.

The transformation process of Geoid, which is the average ocean and / or sea surface after the processes of our earth, disc, sphere, ellipsoid, is realized by Euclid Geometry. Modern geoid definition and determination, since about 1950, for the following main reasons;

- Molodensky's theory from 1945 of doing physical geodesy without using the geoid, working directly with the topo- graphical Earth surface;
- The launch of the first Sputnik and Explorer satellites (1957/58);
- The first practically useful gravimetric geoid determinations at about the same time;
- The use of statistical theories of gravity at about the same time;
- The first satellite-determined and combined gravitational field solutions, a few years later;
- The theory of least-squares collocation for an exact combination of heterogeneous data (1968); and
- The determination of points on the Earths' surface by GPS since about 1980.

highly developed (Hofmann-VVellenhof, Moritz, 2005)

Most work in physical geodesy is concerned with the determination of the geoid ((Moritz, 2011).

We have three main definitions of the geoid:

- The classical definition,
- The quasigeoid,

- The harmonic geoid

All three definitions have benefits and returns, and these definitions exist in physical geodesy textbooks (Freedon, Nashed., Sonar ,2005).

The sea will come. The sea is everything. The source of life and lack of life is the sea. The distance of the Earth to the Sun has led to the preservation of the water balance of the seas and oceans, which make up eighty percent of the earth's surface. In this sense, the world's seas and oceans have caused the formation of the world geoid. In the study, in describing Geoid, the contributions of Thales, Euclidean Geometry and the world sea and oceans were examined.

Key Words: Thales, Euclidean Geometry, Sea, Geoid

KÜRESELLEŞME ÇAĞINDA ENDÜSTRİ 4.0 VE İSTİHDAM ÜZERİNE YANSIMALARI

Ogün AYGÜN

Zonguldak Bülent Ecevit University

Doç. Dr. Gökhan OFLUOĞLU

Zonguldak Bülent Ecevit University

ÖZET

Teknolojide meydana gelen değişimler istihdam yapısında büyük değişmelere neden olmuştur. Bu durum önceden buharlı makinelerin keşfiyle İngiltere’de başlayan sanayi devrimleriyle beraber, başlıca tartışma konuları arasında yer edinmeye başlamıştır. Üretimin devamlılığıyla iş gücünü teknolojik ürünlerle yer değiştirme prosesi yalnızca bireyin değil, tüm toplumun refah düzeyini şekillendiren etkenlerden biri haline gelmiştir.

İnsanların tabiat kaynaklı bilgileri zaman içerisinde harmanlayıp kendileri için pozitif etki sağlayacak teknolojiye adapte etmeyi başarması onlara yaşamlarında avantajlar sağlayacak bazı donanımlar kazandırmıştır. Bu donanımlar sayesinde üretimin içerisinde bulunduğu süreç insanların sosyal durumunu da etkileyen görece büyük bir yapısal değişime uğramıştır. İşte bu gibi değişimlerle beraber ortaya çıkan gelişmenin sonucu olarak üretim, önceye göre çok daha süratli ve taşıdığı kusur oranı çok daha düşük olarak devam etme özelliği kazanmıştır.

Bu çalışmada temel nokta, dördüncü endüstri devrimi ile onun iş ve istihdamda neden olduğu etkilerin tespit edilerek, çalışma yaşamında ileride bir araya gelmesi tahmin edilen olumlu olmayan haller için hangi tedbirleri icap ettiği konusunun incelenmesidir. Çalışmamızın birinci kısmında, endüstri devrimlerinin evvelinden bugüne kadarki ilerleme aşamaları incelenecek ve bu aşamaların, günümüzde içerisinde bulunduğumuz, dördüncü endüstriyel devrimdeki süreci ile içeriği incelenecektir. Sonraki kısmında ise dördüncü endüstriyel devrimin sonucu olduğu tahmin edilen olası etkilerinden bahsedilecek ve çalışma yaşamının bu dördüncü halkaya hangi yollarla sürekli bağlantı halinde kalabileceği gibi sorunlara çözümler bulunmaya çalışılacaktır.

İstihdam, bir iktisadi teşebbüste belirli bir periyotta var olan üretim maddelerinin mevcut teknolojik seviye gereğince ne kadar büyüklükte kullanıldığını anlatır. İstihdam’ın tanımı makro ve mikro olarak iki grupta işlenir. Mikro istihdamın içeriğinde yalnızca emeğin üretim sürecinde değerlendirilmesi ele alınır. Makro istihdamın içeriğinde ise emek benzeri üretim sürecinde yer bulan bütün etkenler ele alınır. Bu çalışmada literatür taraması ve retrospektif analiz yöntemleriyle küreselleşme ve bilgi toplumu aşamalarındaki günümüz dünyasında, dördüncü sanayi devriminin toplumsal yaşamı doğrudan etkileyen istihdam üzerindeki yansımaları incelenmiştir. Araştırma neticesinde dördüncü sanayi devriminin istihdama olumlu yönde etki edebilmesi için devlete, işverenlere ve işçilere yönelik çeşitli önerilere yer verilmiştir. Araştırmamızda, dördüncü sanayi devriminin istihdamda ortaya çıkaracağı değişimleri analiz edip bu değişikliklere uyum sağlanabilmesi açısından çeşitli kesimlere önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0., İstihdam, Sanayi Devrimleri, Küreselleşme.

INDUSTRIAL 4.0 AND THE REFLECTIONS ON EMPLOYMENT IN THE GLOBALIZATION

ABSTRACT

Changes in technology have led to major changes in the employment structure. With the industrial revolution that began in England with the discovery of steam engines, this situation has become one of the main topics of discussion. The process of replacing the work force with technological products with the continuity of production has become one of the factors that shape not only the individual but the welfare level of the entire society.

The fact that people have been able to collate natural knowledge over time and adapt it to technology that will have a positive effect on them has given them some equipment that will provide them with advantages in their lives. Thanks to these equipment, the process of production has undergone a relatively large structural change which also affects the social situation of people. As a result of the development that comes with such changes, production has gained the ability to continue much faster than before and the defect rate is much lower.

The main point in this study is to determine the effects of the Fourth Industrial Revolution on work and employment and to examine the measures required for the non-positive situations that are expected to come to get her in the future in working life. In the first part of our study, the stages of the progress of the industrial revolutions from the previous to the present will be examined, and the process and content of these phases in the Fourth Industrial Revolution, which we are in today, will be examined. In the next part, the possible effects of the Fourth Industrial Revolution will be discussed and solutions to the problem such as the ways in which the working life can remain continuously connected to this Fourth Ring will be tried.

Employment, economic enterprises existing production for a certain period in accordance with the existing technological level of the item narrates that how big you used. The definition of employment is processed in two groups as macro and micro. In the content of micro employment, only the evaluation of labor during the production process is considered. In the context of macro-employment, all the factors that are involved in labor-like production process are taken into consideration. In this study, the effects of the Fourth Industrial Revolution on employment, which directly affects social life, in the contemporary world in the stages of globalization and information society through literature survey and retrospective analysis methods. As a result of the research, various suggestions were given to the state, employers and workers to have a positive impact on employment of the Fourth Industrial Revolution. In our research, we have made recommendations to various sectors in order to analyze the changes that the Fourth Industrial Revolution will bring about in employment and to adapt to these changes.

Keywords: Industry 4.0, Employment, Industrial Revolutions, Globalization

SYNTHESIS, CHARACTERIZATION AND BIOLOGICAL PROPERTIES OF SILVER NANOPARTICLES USING PLANT EXTRAC

Asst. Prof.Nesrin KORKMAZ
Bartın University

ÖZET

Nanomaterials is contemporarily being used in many areas. Nanoparticles also are one of the most crucial and effective nanomaterials. Moreover, silver nanoparticles (AgNPs) have a significant role in nanotechnology, nanomedicine which are include in biomedical applications. Recently, nanoparticles are effectively used in different areas. Initially, physical and chemical methods were used in the synthesis of nanoparticles. Biosynthesis (green synthesis) has emerged as an alternative to overcome the toxic effect of chemically synthesized nanoparticles. In this study, fruit extract (*Spanish cherry*) was used as reducing factor and silver nanoparticles were synthesized. Silver generally uses treatment of infections and burns due to especially its toxic effect against microorganisms. UV-vis spectrophotometer, scanning electron microscope (SEM) analysis and X-ray diffraction (XRD) were applied to characterize the biosynthesized nanoparticles. The absorbance peak of AgNPs on UV-vis spectrophotometer were obtained between 400 and 450 nm. As a result of the characterization, the spectra showed a spectrum at a wavelength of about 431 nm and a spherical size of 53.4 nm nanoparticles were formed. The antibacterial activities and biofilm inhibition of AgNPs were investigated against some Gram positive and Gram negative bacteria as *Bacillus subtilis*, *Enterococcus durans*, *Escherichia coli*, *Klebsiella pneumonia*, *Listeria innocua*, *Salmonella enteritidis*, *Salmonella kentucky*, *Staphylococcus epidermidis* using Minimum Inhibition Concentration (MIC) assay. All bacteria strains were grown until 0.5 McFarland standard turbidity. The concentration of silver nanoparticle was prepared as 50 mM and was made serial dilution in 96-well plate. According to results, AgNPs present significant bacteriostatic and bacteriocidal effect against all tested bacteria. Furthermore the antibiofilm assay of AgNPs was applied and strong antibiofilm effect was observed. The used method proved to be a simple, eco-friendly, fast and non-hazardous alternative to chemically synthesized methods. Only a few minutes were adequate for the transformation of silver ions toward silver nanoparticle compounds at room temperature, without the use of any lethal chemical.

Anahtar Kelimeler: AgNPs; *Spanish cherry* (Fruit extract); Bio reduction; Biologic activity.

TEMİZ ODALARDA GÜRÜLTÜ FAKTÖRLERİ VE AZALTILMASINA YÖNELİK ANALİZLER**Cem ÇATALBAŞ**
Gazi Üniversitesi**Prof. Dr. Mustafa AKTAŞ**
Gazi Üniversitesi**ÖZET**

Temiz odalarda filtrasyon ve hava yönlendirme amacıyla kullanılan fan filtre üniteleri temelde bir fan, bir filtre, bir hava hızı ölçer (anemometre), bir kontrol ünitesi ve bir dış aksamdan oluşur. Bu yapıda gerek tasarımsal hatalar gerekse kullanılan ekipmanlar nedeniyle hava akışı esnasında gürültüye neden olan türbülanslı akış alanları belirlenmelidir. Bu nedenlerden ötürü bu çalışmada fan filtre ünitelerinde oluşan türbülanslı akış alanlarının analiz edilmesi ve türbülans kaynaklı gürültünün azaltılmasına yönelik 7 farklı model oluşturulmuştur. Modeller aynı sınır şartları kullanılarak hesaplanarak akışkanlar dinamiği (HAD) programında analiz edilmiştir, gürültüye neden olan türbülanslı akış alanları tespit edilmiş, ilgili alanlarda tasarımsal iyileştirmeler yapılmıştır. Ayrıca farklı modellerde elektronik komütatör (EK) fanı ve alternatif akım (AA) fanı olmak üzere 2 farklı fan çeşidi ve 2 farklı hava hızı ölçer kullanılmıştır. HAD programı analizleri sonucunda yapılan tasarım iyileştirmelerinin ve ekipman değişikliklerinin gerçekte akışa ve ses basıncı seviyesine olan etkisi incelenmiştir. Bu kapsamda tüm modeller aynı giriş çıkış sınır şartlarının ve ses basıncı seviyesi ölçümü için gerekli fiziki ortamın sağlanmasıyla ses basıncı seviyeleri ölçülmüş olup; Elektronik komütatör (EK) fanlı, pervane tipi anemometreli Model-1'in ses basıncı seviyesi 64 dB(A), EK fanlı, termal anemometreli Model-2'nin ses basıncı seviyesi 62 dB(A); EK fanlı, termal anemometreli ve akış ızgaralı Model-3'ün ses basıncı seviyesi 59,3 dB(A); Alternatif Akım (AA) fanlı, termal anemometreli ve akış ızgaralı Model-4'ün ses basıncı seviyesi 54,9 dB(A); AA fanlı, termal anemometreli, akış ızgaralı ve yan iç çeperleri yalıtımlı Model-5'in ses basıncı seviyesi 53,5 dB(A); AA fanlı, termal anemometreli, akış ızgaralı, yan ve üst iç çeperleri yalıtımlı Model-6'nın ses basıncı seviyesi 57,6 dB(A); AA fanlı, termal anemometreli, akış ızgaralı, yan iç çeperleri yalıtımlı ve türbülans bariyerli Model-7'nin ise ses basıncı seviyesi 50,4 dB(A) olarak ölçülmüştür. Yapılan ölçümler sonucunda Model-7'nin en düşük ses basıncı seviyesine sahip olduğu görülmüştür. Ses basıncı seviyesinin önemli olduğu temiz oda uygulamalarında Model-7'nin etkin bir şekilde kullanılacağı deneysel olarak gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Temiz Oda, Gürültü Önleme, Fan Filtre Ünitesi, Filtrasyon, Ses Basıncı

ANALYSES RELATED TO NOISE FACTORS AND NOISE REDUCTION IN CLEAN ROOMS

ABSTRACT

The fan filter units used for the purpose of air filtration and direction in cleanrooms are basically made out of a fan, a filter, an air velocity meter (anemometer), a control unit and the external cover. In this structure, turbulent flow areas causing noise during air flow should be identified due to both design errors and errors from equipments. For these reasons, in this study, 7 different models have been developed to analyze turbulent flow areas in fan filter units and to reduce noise from turbulence. The models were analyzed in the computational fluid dynamics (CFD) program using the same boundary conditions, noise-induced turbulent flow areas were identified, and design improvements were made in the respective areas. In addition, 2 different fan types (Electronically Commutated EC Fan and Alternative Current AC Fan) and 2 different anemometers are used with all different models. The effect of design improvements and equipment changes as a result of CFD program analysis on the flow and sound pressure level was investigated in reality. In this context, sound pressure levels were measured by providing the same inlet and outlet boundary conditions and the physical environment necessary for sound pressure level measurement and the results; sound pressure level of Model-1 with electronic commutated (EC) fan and impeller type anemometer was measured as 64 dB (A); sound pressure level of Model-2 with EC fan and thermal anemometer was measured as 62 dB (A); sound pressure level of Model-3 with alternative current (AC) fan, thermal anemometer and flow grille was measured as 59.3 dB (A); sound pressure level of Model-4 with AC fan, thermal anemometer and flow grid was measured as 54.9 dB (A); sound pressure level of the Model-5 with AC fan, thermal anemometer, flow grid and insulated inner walls was measured as 53.5 dB (A); sound pressure level of Model-6 with AC fan, thermal anemometer, flow grille, side and top inner walls was measured as 57.6 dB (A); sound pressure level of Model-7 with AC fan, thermal anemometer, flow grille, insulated inner walls and turbulence barrier was measured as 50.4 dB (A). As a result of the measurements, Model-7 has the lowest sound pressure level. It has been experimentally observed that Model-7 can be used effectively in clean room applications where sound pressure level is important.

Keywords: Clean Room, Noise Prevention, Fan Filter Unit, Filtration, Sound Pressure

HAM DERİ İŞLEME DOLAPLARINDA PATENT GETİREN BULUŞ

Dr. Öğretim Üyesi Bülent HANER
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Orhan ÇEMBERCİ
Çemberci Yat İmalatı Turizm Ltd. Şti.

ÖZET

Polipropilen deri işleme dolapları, şimdiye kadar Türkiye'de üretilmemiştir. Bu konuda başta gelen üretici devletler İtalya, İspanya ve Çin'dir. İtalyanların 2018 yılındaki ihracatı 360 milyon dolardır ve en yakın rakibine 4 katlık bir fark atmaktadır. Bu rakamların incelenmesi sonucu rekabetin ve kalitenin ne olması gerektiği açıkça ortaya konmaktadır (1). Türkiye'de henüz polipropilen imalatı yapılmadığı için teknik olarak polipropilen diye adlandırılan ancak cam elyafı takviyeli ve aside dayanıklı polyester ile bu malzemenin yapılmasının uygun olduğunu düşünerek ilgili testler bu yeni malzeme üzerinde yapıldı. Yat imalat atölyesinde pilot çapta üretilen ve polipropilen diye adlandırılan cam elyafı takviyeli ve aside dayanıklı polyesterin, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Metalürji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü Laboratuvarlarında da yapılan "Rockwell Sertlik Testi" ve "Çekme Testi" sonuçları; ayrıca 135 °C'lik ısıya ve aside (H₂SO₄) olan dayanımı ile oldukça yüksek bir performans gösterdiği ve bunun yanısıra ucuz bir malzeme olması nedeniyle maliyetinin düşük olacağı görülmektedir. Bu üstünlükleri nedeniyle ürettiğimiz malzeme, hantal yapısı, sökülürken dağılma riskinin bulunduğu, ithal yoluyla ve yüksek maliyetle getirilen irako ağacından yapılmaya deri işleme dolaplarına nazaran ve işlenen derinin kalitesini olumsuz olarak etkileyen kromdan yapılmaya dolaplara göre avantajlıdır. Deri işleme dolabımızın gövdesi, "Helikal Fitol Sarma Uygulaması" ile yapılmaktadır. Türkiye'de yapılan dolaplar, ahşap ve krom olarak üretilmektedir (2). Cam elyaf takviyeli aside dayanıklı polyesterin (fiberglas) monoblok olması, ısı yalıtımının mükemmel olması, dayanıklılığını diğerlerine göre en az 5 kat fazla olması, yüzeyin cam parlaklığında olması tercihimizin doğru olduğunu göstermektedir. Günümüzdeki uygulamada (3, 4 ve 5) imalat esnasında çıkan gazların, kapakların açılması sırasında havaya karışarak insan sağlığını olumsuz yönde etkilediği görülerek, bu gazların otomatik olarak devreye giren fanlarla emilerek kanalla suya verilmesi projenin insan sağlığı açısından en dikkat çekici özelliğidir. Tamamen yerli hammadde ile ürettiğimiz ürünümüzün konusunda lider durumuna geçeceği ve yurt içi ihtiyacının karşılanmasının yanısıra, düşük maliyeti sebebiyle de ihraç edilmesi şansı artacaktır. Hedefimiz, patent aldığımız bu ürün ile, Ülkemizde ve Dünya'da tercih edilen bir marka haline gelmektir.

Anahtar Sözcükler: Deri İşleme Dolabı, Dolap Malzemesi, Dolap Üretimi, İş Sağlığı.

PATENT-MAKING INVENTION IN RAW LEATHER PROPROCESSING CABINETS**ABSTRACT**

Leather processing polypropylen cabinets so far not produced in Turkey. The leading producer states are Italy, Spain and China. Italians' exports in 2018 amounted to \$ 360 million, making a 4-fold difference to their closest competitor. As a result of the examination of these figures, it is clear what the competition and quality should be (1). "Rockwell Hardness Test" and "Tensile Test" results of glass fiber reinforced and acid-resistant polyester, called polypropylene, which were produced in pilot scale in yacht manufacturing workshop, were also performed in Zonguldak Bülent Ecevit University Faculty of Engineering Metallurgical and Materials Engineering Laboratories; besides, it has a very high performance with its resistance to heat and acid (H_2SO_4) of $135^{\circ}C$ and it will be low cost since it is a cheap material. Due to these advantages, the material we produce is more advantageous compared to chrome cabinets which have a negative impact on the quality of the leather and have a bulky structure compared to leather processing cabinets made of Iroko wood brought through importation and high cost. The body of our leather processing cabinet is made,"Helical Roving Winding Application". Turkey yet technically polypropylene but tests on so called thinking and acid-resistant polyester reinforced with glass fibers made of this material was performed on these new materials is appropriate. The cabinets are made in Turkey, it is manufactured in wood and chrome (2). Fiberglass reinforced acid-resistant polyester (fiberglass) monoblock, excellent thermal insulation, durability at least 5 times higher than others, the surface of the glass brightness of our choice is correct. In today's application (3, 4 ve 5), it is seen that the gases released during production affect the human health by mixing with the air during the opening of the covers, and that these gases are absorbed by the fans that are activated automatically and given to the water through the channel is the most remarkable feature of the project in terms of human health. Our product, which is produced entirely with domestic raw materials, will become a leader in its field and will be exported due to its low cost as well as meeting its domestic needs. Our goal is to become a preferred brand in our country and in the World with this product we have patented.

Key words : Leather Processing Cabinet, Cabinet Material, Cabinet Production, Work Health

HEMŞİRE VE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KANBAY
Artvin Çoruh Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Elif IŞIK
Artvin Çoruh Üniversitesi

Öğr. Gör. Özgür ASLAN
Artvin Çoruh Üniversitesi

ÖZET

Tutum, “Bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilimdir”. Tutumlar hem sosyal algımızı hem de davranışlarımızı etkilemektedir. Hemşirelik,, sağlık bakımı ve sağlık hizmeti veren ekibinin içerisinde önemli bir yere sahip ve profesyonel bir meslektir. Hemşirelerin kendi mesleklerine karşı tutumları, diğer meslek gruplarının ve insanların hemşirelik mesleğine karşı, tutumlarını, sosyal algısını, davranışlarını, düşüncelerini etkiler. Ayrıca hemşirelerin kendi mesleklerine karşı tutumları, öğrencilerin meslek seçimlerini de etkiler. Toplumun hemşireliğe bakış açısından etkilenmiş olarak hemşirelik eğitimine başlayan öğrencilerin eğitimleri sırasında, hemşireliğe ilişkin başlangıçtaki algılarının, gerçek hemşirelik anlayışı ile yer değiştirmeye başladığı görülür. Fakat bu durum öğrencinin hemşireliğe ilişkin bilgi, beceriler, tutumlar, değerler ve etik standartları öğrenmesi ile oluşur.

Bu araştırma hemşire ve hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacı ile tanımlayıcı tipte bir çalışma olarak planlanmıştır. Çalışmanın örneklemini 285’i hemşire ve 336’sı hemşirelik öğrencisi olmak üzere toplam 621 kişi oluşturmuştur. Çalışmanın verileri “Kişisel bilgi formu” ve “Kolorta hemşirelik tutum ölçeği” kullanılarak toplanmış ve SPSS 23 ortamında çözümlenmiştir. Tanımlayıcı istatistikler olarak sayı, ortalama ve yüzde kullanılmıştır. Farkların aranmasında t testi ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Öğrenci hemşirelerin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları hemşirelere göre daha olumlu bulunmuştur. Hemşire grubunda, öğrenci hemşire grubunda ve örneklem genelinde kadınlar erkeklere göre daha olumlu hemşirelik tutumuna sahiptir. Mesleki tutumları belirlemede medeni durum hemşirelerde etkili değilken öğrenci hemşirelerde ve örneklemin genelinde etkili bulunmuştur ve bekârlar evlilere göre daha olumlu tutuma sahiptir. Aile tipi hemşireliğe yönelik tutumlar üzerinde etkisiz bulunurken; hemşireler, öğrenci hemşireler ve örneklemin genelinde hemşirelik mesleğini isteyerek seçenler seçmeyenlere göre; hemşirelik mesleğini tekrar tercih edebileceğini belirtenler tekrar tercih etmeyeceğini belirtenlere göre ve hemşirelik mesleğini başkalarına önerebileceğini belirtenler önermeyeceğini belirtenlere göre daha olumlu hemşirelik tutumlarına sahiptirler. Bu sonuçlar doğrultusunda araştırmacılara ve yöneticilere;

- Hemşirelik mesleğine yönelik tutumları inceleyen tekrarlayıcı çalışmaların yapılması
- Hemşirelik mesleğine yönelik tutumları etkileyen faktörlerin incelendiği ileri analizleri içeren çalışmaların yapılması

- Hemşirelerin mesleki tutumlarının öğrencilere göre daha düşük olması nedeni ile bunun nedeninin irdelendiği çalışmaların yapılması ve hemşirelerin olumlu tutum geliştirmelerini sağlayabilecek girişimlerin yapılması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik, hemşirelik öğrencileri, hemşirelik tutumları

ANALYSIS OF PROFESSIONAL ATTITUDES OF NURSES AND NURSING STUDENTS

ABSTRACT

An attitude is “the tendency that is attributed to a person and regularly constructs their thoughts, emotions and behaviors regarding a psychological object.” Attitudes affect both our social perception and our behaviors. Nursing is a professional occupation with great importance within a team providing healthcare and health services. The attitudes of nurses toward their own profession influence the attitudes, social perceptions, behaviors and thoughts of the public and other professional groups. During nursing education, it is observed that nursing students start their education with an attitude influenced by the point of view of the society regarding nursing and their initial perceptions are replaced with the real understanding of nursing over time. However, it happens when students learn the knowledge, skills, attitudes, values and ethical standards related to nursing.

The present study was designed as a descriptive study to determine the attitudes of nurses and nursing students toward the nursing profession. The study sample included a total of 621 individuals – 285 of them were nurses and 336 of them were nursing students. Study data was collected using “descriptive characteristics form” and “Kolorta attitudes toward nursing scale” and analyzed on SPSS 23. Descriptive statistics used were number, mean and percentage. T-test and Mann Whitney U test were utilized to find out the differences. The attitudes of nursing students were observed to be more positive compared to nurses. Women had more positive attitudes toward nursing than men in the nurses group, nursing students group and the overall sample. Marital status had no effect on the determination of professional attitudes of nurses while it was found to be effective in nursing students and the overall sample, and unmarried individuals had more positive attitudes than married individuals. It was detected that family type had no effect on the attitudes toward nursing. Among nurses, nursing students and the overall sample; those who voluntarily chose the nursing profession had more positive attitudes than those who reluctantly chose it, those who stated that they would prefer the nursing profession again had more positive attitudes than those who said they would not, and those who stated that they might recommend the nursing profession to others had more positive attitudes than those who said they would not. In line with these results, researchers and executives are recommended to conduct:

- Iterative studies to investigate the attitudes toward nursing profession;
- Studies involving advanced analyses to investigate the factors affecting the attitudes toward nursing profession and
- Studies to address the reason why the attitudes of nursing students were lower compared to nursing students and take actions that may enable nurses to develop positive attitudes.

Keywords: Nursing, nursing students, nursing attitudes

AĞIZ ÇALIŞMALARINDA SÖZ VARLIĞININ DERLENMESİNİN ÖNEMİ

Dr. Öğr. Üyesi Gönül ERDEM NAS
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Ağız çalışmaları Rumeli ve Anadolu'yu kapsayan tüm coğrafyaları ilgilendiren kapsamlı bir çalışma alanını içermektedir. Bu sebeple araştırmacıların bu anlamda bilgi donanımının yeterli düzeyde olması zorunludur. Çıkarılacak ağız yöresinin tespiti, o yörede kullanılan ağza kulak doyunluğu, derleme yapılacak ana ve alt bölgelerin belirlenmesi atılması gereken öncelikli adımlar olmalıdır. Ardından derleme yapılacak kişilerin yaş sınırı, cinsiyeti, o yörenin yerlisi olması, eğitim durumu, o yörede bulunma süreci (bu başlık ağız çalışmaları için en önemli kısımdır çünkü derleme yapılan kişinin yöreden çıkmamış olması, konuşulan ağzın o oranda korunmuş olduğu anlamı taşımaktadır) ve hatta araştırmacının cinsiyeti gibi konukların dikkatlice incelenip uygulanması yapılacak çalışma için yol haritasını oluşturabilecektir. Bununla birlikte derlemeyi yaparken birkaç disiplini birlikte yürütebilir veya ayrı disiplinler çerçevesinde de çalışılabilir. Bahsedilen disiplinle yöre ağızlarının fonetik, morfolojik varsa sentaktik özelliklerinin tespitiyle birlikte yöreye ait söz varlığının tespitinde kullanılan leksik ölçüt bu disiplinler içerisinde yer alır. Sayılan bu disiplinler içerisinde en güç olanı fonetik özelliklerin tespitidir. Araştırmacının yöre ağzında tespit ettiği fonetik farklılıkları eş ve art zamanlı dilde incelemesi ve oluşum sürecinin titizlikle ortaya konması araştırmacıdan beklenmektedir. Derlemede fonetik ve morfolojik ölçüt hedeflendiğinde içerisinde mutlaka leksik özellikler de barındırmaktadır. Şöyle ki bir yörede “patates”; “kumpir”, “kartol” gibi adlarla anılmaktaysa fonetik özellikler yakın yörelerdeki ses değişikliğine bakarken aynı zamanda “patates” sözcüğünün farklı adlandırması da genel Türkiye ağızları içerisinde işaretlenmiş olur. Bu çalışmayı ilgilendiren disiplin ise leksik ölçüttür. Leksik ölçütte bir yörede ana ve alt ağız bölgelerinde kullanılan söz varlığının detaylarıyla derlenmesi gerekir. Leksik ölçüt fonetik ve morfolojik ölçütleri ilgilendirdiği gibi tek başına özellikle ağız atlası hazırlamada temel disiplindir. “Domates” Standart Türkiye Türkçesinde olduğu gibi kullanılmayabilir. Bazı yörelerde “domat”, “maye”, “kızıl balcan” gibi adlarla anılabilir. Bu verilen adlar bir yer işaret sistemidir. Böylelikle coğrafi bakımdan ne kadar uzak olursa olsun bazı bölgelerde aynı adlandırma yapılabilir. Böylelikle yakınlık-uzaklık denklemi bir haritalandırma için gereken veriler sağlanmış olmaktadır. Bu sebeple yapılacak söz varlığı-leksik- derlemelerinde diğer derlemelerden farklı daha özel yöntemler bu bildirinin konusunu oluşturacaktır.

Anahtar Sözcükler: Ağız, Derleme, Söz Varlığı

THE IMPORTANCE OF COMPILATION OF VOCABULARY STUDIES

ABSTRACT

Dialects studies include a comprehensive study area covering all geographies covering Rumelia and Anatolia. For this reason, it is important that researchers must have sufficient knowledge in this regard. Determination of the dialect region, ear saturation to the dialect used in region, determination of the main and sub regions to be compiled should be the priority steps of a study. Subsequently, careful examination and implementation of the participant such as age, gender, locality of the region, education level, process of living in the region, and even the gender of the researcher will constitute a roadmap for the study. However, it is possible to conduct several disciplines together or to work in separate

disciplines. With the mentioned discipline, phonetic, morphological and syntactic properties of the dialects of the region and the lexical criteria used to determine the vocabulary of the region are among these disciplines. The most difficulty of these disciplines is the determination of phonetic properties. It is expected from the researcher to examine the phonetic differences that the researcher has identified in the local dialect in the simultaneous and post-linguistic language and to reveal the formation process carefully. When the phonetic and morphological criteria are targeted in the review, it also contains lexical properties. In a region a name such as "potato"; could be "kumpis", "kartol" are being referred to by names such as phonetic properties in the same tone recently while looking at the changes in the region. The discipline that this study focuses on is the lexical criterion. According to the lexical criteria, the vocabulary used in the main and lower dialects of a region should be compiled in detail. The lexical criterion related to phonetic and morphological criteria as well as the basic discipline alone in preparing dialect atlases. "Tomato" can not be used as it is in Turkey Turkish. In some regions, it could be said such as "domat", "maye", "kızıl balcan". These given names are a bookmarks. Thus, the same naming can be made in some regions. For this reason, more specific methods in vocabulary-lexical reviews will be the subject of this paper.

Key Words: Dialects, Compilation, Vocabulary.

BARTIN AĞIZLARINDA HAYVANLAR İÇİN KULLANILAN ADLANDIRMALAR

Dr. Öğr. Üyesi Gönül ERDEM NAS
Bartın Üniversitesi

ÖZET

Anadolu ağızları, Standart Türkiye Türkçesinden farklı ses, biçim özellikleri içerdiği gibi söz varlığı bakımından da sıklıkla başvurulan, başvurulması gereken doğal bir sözlük niteliğindedir. Bartın ağız sınıflandırmalarında önemli bir yere sahiptir. Söz varlığının önemi yıllar önce bilindiğinden bu konu üzerinde uzun yıllar çalışılarak ülkenin birçok yerinden derlemeler yapılmış ve elde edilen verilerin toplandığı Derleme Sözlüğü önemli ve bu alandaki tek kaynak sözlük oluşturulmuştur. Bu sözlük günümüzde de cilt sayısı artırılarak yeni çalışmaların verileriyle geliştirilmektedir. Ağız çalışmaları üç aşamalı devam ederken incelenen ağzın ses, biçim ve varsa söz dizimi ile birlikte o yöreye ait söz varlığı da ayrı bir çalışmayla belirlenmektedir. Çalışmada Bartın merkez ve merkeze bağlı ilçe ve köylere gidilerek kaynak kişilerden derlemeler yapılmıştır. Yapılan bu derlemeler bazı sınıflandırmalarla birbirinden ayrılmıştır. Bu çalışma söz konusu sınıflandırmanın hayvan adlarını kapsamaktadır. Derlenen sözcüklerin Standart Türkiye Türkçesi içerisinde bulunup bulunmadığı, varsa aynı anlam taşıyıp taşımadığı gibi ölçütler gözetilerek değerlendirilecektir. Çalışmanın amacı Standart Türkçeye ait söz varlığı ile birlikte ağızlara ait konu başlıklarıyla sınırları belirlenen söz varlığı çalışmalarının oluşması için veri sağlamaktır.

Anahtar Sözcükler: Bartın Ağızı, Adlandırma, Söz Varlığı

ABSTRACT

Anatolian dialects, different voices from the Turkish Standards dialect, format specifications are frequently referenced in terms of vocabulary as it contains a dictionary is a natural and should be consulted. Bartın has an important place in dialect classifications. Since the importance of vocabulary is known many years ago, this topic has been studied in Derleme Sözlüğü for many years and compilations have been made from many parts of the country. This dictionary is still being developed with the data of new studies by increasing the number of volumes. While the dialect studies continue in three stages, the vocal, form and syntax of the dialect examined and the vocabulary belonging to that region are determined by a separate study. In this study, Bartın center and districts and villages connected to the center were visited and compilations were made from source persons. These collections are separated by some classifications. This study covers the animal names of this classification. Compiled word in the presence of the Turkish Standards Dialect will be evaluated considering the criteria as it carries the same meaning, if any. The aim of the study is to provide data for the formation of vocabulary studies which are defined by the boundaries of the vocabulary of Standard Turkish as well as the vocabulary of the dialects.

Key Words: Bartın's dialect, naming, vocabulary

KENTSEL BİYOÇEŞİTLİLİĞİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Prof. Dr. Bülent CENGİZ
Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi
Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Öğr. Gör. Deniz KARAEMLAS
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Çaycuma Gıda ve Tarım Meslek Yüksekokulu

ÖZET

Anadolu'nun üç kıta arasında doğal bir köprü olması, çeşitli coğrafi özellikleri ve coğrafi farklılığının oluşturduğu iklim çeşitliliği nedeniyle önemli bitki çeşitliliğine sahiptir. Yeşil alanlar, kentsel alanlarda biyoçeşitlilik için önemli alanlardır. Kentsel yeşil alanlar, sağlayabildikleri mevcut ve potansiyel işlevler nedeniyle mükemmel tasarım fırsatları sunar. Kentler biyoçeşitliliğin korunması için giderek daha önemli yerler olarak kabul edilmektedir. Tehdit altındaki türler de dahil olmak üzere bitki ve hayvan türlerinin çeşitliliğini barındırabilir. Kentsel ekosistemlerdeki biyoçeşitliliğin artırılması yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Örneğin kentsel yeşil alanlardan biri olan parklar, kentsel biyoçeşitliliğin korunmasında ve halk için rekreasyon imkanı sağlanmasında önemli rol oynamaktadır. Ev bahçeleri, biyolojik çeşitliliğin potansiyel alanı olarak kabul edilmektedir. Yeşil altyapı, kentsel alanlardaki biyoçeşitliliği korumak için fırsatlar yaratır ve kentleşmenin olumsuz ekolojik etkilerinin bir kısmını kentsel alanlarda ortadan kaldırır. Bitki ve hayvan türlerinin yaşam ortamları, peyzajın fiziksel değişimleri nedeni ile olumsuz olarak etkilenmektedir. Kentsel yeşil alan terimi, bir şehrin özel ve kamusal alanlarını temsil etmek için kullanılır, genellikle çeşitli habitatlar içerir ve çoklu kullanımları destekler. Her biri kentsel biyolojik çeşitlilik potansiyeline sahip olan doğal alanlar, mahalle parkları, bulvarlar, golf sahaları ve konut bahçeleri dahil olmak üzere pek çok farklı arazi türü kentsel yeşil alana katkıda bulunur. Biyolojik çeşitlilik hem ekonomik hem ekolojik hem de kültürel açıdan insanoğlunun yaşantısı üzerinde oldukça önemlidir. Dolayısıyla biyoçeşitliliğin korunması adına birçok adımlar atılmıştır. Türkiye'de biyolojik çeşitliliğin korunmasında daha çok nesli tehdit altında olan türler ile endemik türlerin korunmasına ağırlık verildiği görülmektedir. Bu bildiride, kentsel biyoçeşitlilik ile ilgili tanım ve kavramlar kuramsal çerçevede ele alınmıştır. Kentsel biyoçeşitlilik ile ilgili yapılan çalışmalar ortaya konulmakta ve kentsel biyoçeşitliliğin sürdürülebilir gelecek açısından önemi vurgulanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Biyoçeşitlilik, Kentsel Biyoçeşitlilik, Sürdürülebilirlik

ABSTRACT

Anatolia has an important plant diversity due to its being a natural bridge between the three continents, its geographical characteristics and its climate diversity. Green spaces are important areas for biodiversity in urban areas. Urban green spaces offer excellent design opportunities because of the existing and potential functions they can provide. Cities are increasingly recognized as important places for biodiversity conservation. It can accommodate the diversity of plant and animal species, including endangered species. Increasing biodiversity in urban ecosystems can positively affect quality of life. For example, parks, which are one of the urban green areas, play an important role in preserving urban biodiversity and providing recreation opportunities for the public. Home gardens are

considered as potential areas of biological diversity. Green infrastructure creates opportunities to preserve biodiversity in urban areas and eliminates some of the negative ecological impacts of urbanization in urban areas. The habitats of plant and animal species are adversely affected by the physical changes of the landscape. The term urban green space is used to represent the private and public areas of a city, usually includes various habitats and promotes multiple uses. Many different types of land contribute to urban green space, including natural areas, neighborhood parks, boulevards, golf courses and residential gardens, each with the potential for urban biodiversity. Biodiversity is very important on the life of mankind both economically, ecologically and culturally. Therefore, many steps have been taken to protect biodiversity. species threatened with extinction in much biodiversity conservation in Turkey seem to be focused on the protection of endemic species. In this paper, definitions and concepts related to urban biodiversity are discussed in the theoretical framework. Studies on urban biodiversity are presented and the importance of urban biodiversity for sustainable future is emphasized.

Keywords: Biodiversity, Urban Biodiversity, Sustainability

**STRUCTURAL INVESTIGATION OF CONSTRUCTION DEFICIENCIES IN A
RETAINING WALL PROJECT**

M. Sc. Student, Mehmet Murat ASLAN

Assist. Prof. Dr., Tuna ULGER
Zonguldak Bulent Ecevit University

Res. Assist., Muhammet KARABULUT
Zonguldak Bulent Ecevit University

Deep excavations are required in geographically rugged cities. The density of the structures surrounding excavation site is the key factor to select an appropriate shoring structure. In recent years, the failure of shoring structures due to manufacturing defects have caused loss of life and property. In this study, the health of a piled anchored retaining wall due to construction errors was investigated after the owner of the adjacent building, which existed before the wall construction, has reported structural cracks. The visual investigation revealed that the constructed wall is inconsistent with the officially approved project. The finite element model of the existing wall was constructed first in SAP2000, and second modeled was constructed as the wall was supposed to be constructed using the approved project. Therefore, the structural performance of the first and second models were investigated. Three different types of soil properties are considered in determination of the earth pressures including the in situ backfill soil properties of the retaining wall. The earth pressure affecting the shoring system were calculated using Terzhagi-Peck model. The total height of the retaining wall increases from 6.4 meters to 8.1 meters from the ground on the site, and the vertical distance between two anchor lines increases from 2.5 to 4.2 meters on the constructed wall, which was given 2.25 meters on the approved project. In addition to the anchor placement, the drainage pipe along the wall was not installed during the construction. Considering the aforementioned discrepancies in the retaining wall, total of 12 different cases were investigated in two dimensional model, and 4 different cases were investigated in three-dimensional model. The results for those retaining wall systems were compared and the capacity checks were performed this paper. As the distance between the anchors is increases, moments and displacements between the anchors gradually increases; however, the results showed that the wall still stays within the acceptable serviceability tolerances.

Keywords: cracks, lateral displacement, lateral earth pressure, retaining wall, structural defect

FİLYOS HAVZASI AKARSU KÖPRÜLERİ RİSK ANALİZİNDE HİDROLİK ETKENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Onur DÜNDAR
Bülent Ecevit Üniversitesi
Muharrem ATALAR

Dr. Berna AKSOY
Bülent Ecevit Üniversitesi,

Prof. Dr. İsmail Hakkı ÖZÖLÇER
Bülent Ecevit Üniversitesi,

ÖZET

1. Amaçlar

Filyos Nehri debisi ve sediment taşıma kapasitesi açısından Karadeniz'e dökülen en önemli nehirlerden biridir. Zonguldak ili sınırlarında kalan aşağı Filyos Havzası'nda düşük yatak eğimi ve nispeten geniş vadi formu nedeniyle yoğun yerleşim, sanayi ve tarımsal faaliyet alanları bulunmaktadır (Şekil 1). 1998 yılında yaşanan sel afeti sırasında havza içinde bulunan tüm yerleşim bölgeleri ve akarsu yapıları zarar görmüştür. 2012 yılında, Çaycuma Köprüsü'nün göçmesiyle oluşan felakette, köprü üzerinde bulunan 15 kişi nehir sularına kapılarak hayatlarını kaybetmiş. Meydana gelen felaket köprülerin kullanım süreleri boyunca düzenli muayenelerinin yapılması ve önlem alınması için sistematik bir yaklaşımın gerektiğini ortaya koymaktadır. Akarsu köprülerinin yıkılmasındaki etkenler incelendiğinde hidrolik etkenler en başta gelmektedir.

Şekil 1. Aşağı Filyos Havzası Köprüler

2. Metotlar

Türkiyede köprü gözleminde geliştirilen yaklaşım öncelikle köprünün yapısal güvenliğine odaklanmıştır. Ancak akarsu yatağındaki hidrolik etkenler gözardı edilmektedir. Köprülerin yıkılma riskin belirlenmesinde köprü öncesinde ve sonrasında akarsu yatağının fiziksel koşulları ve bunların zamanla değişimi köprü güvenliğini tehlikeye atabilecek olan hidrolik etkenlerin belirlenmesi açısından en önemli göstergedir.

Bu çalışma kapsamında köprü gözlemlerinde kullanılan hidrolik etkenlerin değerlendirildiği gözlem metodları derlenmiştir. Literatürde geliştirilen metotlara göre gözlenmesi ve değerlendirilmesi gereken temel parametreler tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1. Hidrolik kontrol listesi

No	Parametre
1	Şev malzemesi ve özellikleri
2	Ortalama şev eğimi
3	Şevdeki bitki örtüsü durumu
4	Şev kesilmesi
5	Şev kayması
6	Kum adacıklarının oluşması
7	Akarsuyun sürüntü taşıma kapasitesi
8	Akım saptırıcı ve kum tutucular
9	Taban malzemesi konsolidasyonu ve zırhlanma
10	Kayma gerilmesi oranı
11	Akımın köprü aksına açılı yaklaşım hali
12	Köprünün kurp merkezinden uzaklığı
13	En kesit daralması yüzdesi

3. Değerlendirmeler

Aşağı Filyos havzasında bulunan akarsu köprüleri ve menfezleri belirlenmiştir. Havzada bulunan köprü ve menfezlerin güvenliği için taşkın için alınan önlemler ortaya konmuştur. Köprü güvenliği açısından hidrolik kontrol listesi kapsamında değerlendirmeler yapılmıştır.

4. Sonuçlar

Literatürde yer alan doğal etkenleri belirten hidrolik kontrol listesinin yanı sıra insan eliyle yapılan ek olarak risk oluşturabilecek uygulama örnekleri belirlenerek risk kontrol listesi genişletilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akarsu köprüsü, Hidrolik etkenler, Güvenlik, Gözlem, Değerlendirme.

DETERMINATION OF HYDRAULIC PARAMETERS IN RISK ANALYSIS RIVER BRIDGED AT FILYOS BASIN

ABSTRACT

1. Objectives

Filyos River is one of the most important rivers flowing into the Black Sea in terms of flow rate and sediment carrying capacity. The lower Filyos Basin, which lies within the boundaries of Zonguldak province, has intensive settlement, industrial and agricultural activity areas due to its low bed slope and relatively wide valley form (Fig. 1). During the flood disaster in 1998, all settlements and river structures within the basin were damaged. In 2012, the disaster caused by the collapse of the Çaycuma Bridge, 15 people on the bridge lost their lives by falling into the river waters. It demonstrates the need for a systematic approach to regular inspections and measures to be taken during the lifetime of disastrous bridges. When the factors affecting the collapse of river bridges are examined, hydraulic factors are the most important.

Figure 1. Bridges of Lower Filyos Basin

2. Methods

The developed bridge observation approach in Turkey is primarily focused on the structural safety of the bridge. However, hydraulic factors in the river bed are ignored. The physical conditions of the river bed upstream and downstream of the bridge and their change over time are the most important indicators for determining the hydraulic factors that may put in danger the safety of the bridge. In this study, observation methods in which hydraulic factors used in bridge observations are evaluated. The main parameters that should be observed and evaluated according to the methods developed in the literature are given in table 1.

Table 1. River bed hydraulic checklist

Number	Parameter
1	Watershed and floodplain activity and characteristics
2	Flow habit
3	Channel pattern
4	Entrenchment/channel confinement
5	Bed material (approximate portion of sand in bed)
6	Bar development
7	Obstructions, including bedrock outcrops, armor layer,
8	Bank soil texture and coherence
9	Bank slope angle
10	Vegetative or engineered bank protection
11	Bank cutting
12	Mass wasting or bank failure
13	Upstream distance to bridge from meander impact point and alignment

3. Results

The river bridges and culverts in the Lower Filyos basin were identified. For the safety of the bridges and manholes in the basin, the measures taken for the flood have been put forward. Evaluations were made within the scope of hydraulic checklist for bridge safety.

4. Conclusions

In addition to the hydraulic checklist, which indicates natural factors in the literature, risk control list has been expanded by identifying man-made application examples that may pose addition risks.

Key words: River bridges, hydraulic factors, safety, observation, evaluation

ОБОБЩЕНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННО-ПЛАСТИЧЕСКОГО ОБРАЗА КАК ОДИН ИЗ ОСНОВНЫХ ПРИЁМОВ СКУЛЬПТУРНОЙ ПЛАСТИКИ

Андрей ПОЛУБОК

Доцент кафедры «Рисунка и живописи», Киевский Национальный университет строительства и архитектуры

Одним из основных приёмов скульптурной пластики является обобщение художественно-пластического образа, которое выражается в упрощённом силуэте и объёме скульптурной композиции а также любого произведения искусства. Такая упрощённая трактовка формы обусловлена требованиями восприятия и силой эмоционального воздействия идейно-художественного замысла, особенно в монументальной скульптуре, приближается к специфике символов и трактуется как обобщённый символический образ художественно-пластического произведения.

Всякий художественный образ, имеет тенденцию к самодостаточности и самоцели и потому, как-бы сопротивляется, чтоб не быть частью какой-либо действительной среды. Однако, подобного рода изолированный художественный образ едва-ли возможен в чистом виде, даже если это искусство ради самого искусства, потому что он всегда несёт в себе определённую общественную значимость, существуя в определённой среде культурного сознания и восприятия такого искусства обществом, которое в свою очередь не может воспринимать произведения изолированно, исключая собственное положение в пространстве целого культурного пласта.

Вследствие этого, чистый и независимый художественный образ, особенно существующий в архитектурной среде и в тоже время свободный от какой бы-то ни было среды, наверное совсем невозможен. Это также понятно, как и то, что части существуют только благодаря целому. Художественный образ является обобщением и также – своеобразной конструкцией, которая представляется как способ понимания и подчинения этому целому всего частного, что подпадает под принципы такого конструирования. В свою очередь пространство, наделённое определённым художественным образом, также подчиняет себе и по такому же принципу конструирует пластические произведения, интегрированные в него. Любое искусство, даже максимально реалистичное, не может обойтись без употребления степени обобщения и детализации для конструирования художественного образа. Это не противоречит даже искусству реализма, а напротив, определяя разные уровни обобщения и детализации, скульптурная пластика приобретает всё более эмоционально-выраженный самодостаточный образ. Такое конструирование художественного образа нашло отображение не только в пластическом искусстве (архитектуре и скульптуре), но и в живописи, графике. В таком виде пластическое искусство часто применяет символический язык, метафору объёма и формы, стремится к обобщению, а также использует новые пластические возможности.

Под обобщенностью формы, в нашем контексте, следует понимать её содержательность, понятность, ясность, и наочное визуальное отображение, как во всём внешнем виде пластического образа, так и его внутренней сущности, использование какого-то определённого узнаваемого силуэта, упрощенного до уровня знака и символа.

Таким образом, произведения искусства интегрированные в архитектурную среду, в зависимости от своей сложности и разнообразия структурного формообразования, существуют в этой среде, которая в свою очередь, наделена своим пространственным образом с определённой спецификой идейно-художественного содержания. Такие произведения всё больше теряют самостоятельность и самодостаточность, являясь частью общего пространства и воспринимаются с определённого расстояния обобщённым силуэтом, а при восприятии с более близкого расстояния – позволяют рассмотреть более подробную детализацию, как часть целого комплекса.

Обобщённость силуэта и формы в искусстве – это целостная идея, которая реализуется в пределах центральной сюжетной линии замысла. Художник формирует свою концепцию человека, мира, природы, реагируя на вызовы времени, тем самым приближаясь к созданию художественных образов на более высоком уровне обобщения, чем в традиционном реализме.

СЕТЕВАЯ ТЮРКОЛОГИЯ И ТЮРКИ КАВКАЗА

З.М. Калаханова, к.и.н., доцент
Карачаево_Черкесский государственный университет

Тюркология представляет собой комплекс гуманитарных дисциплин, которая изучает языки, историю, литературу, фольклор, культуру народов, говорящих на тюркских языках. В истории развития тюркологии отмечается этап, когда превалировал евроцентристский взгляд, воспринимающий тюркскую культуру как маргинальную, умалчивалось значение древних памятников письменности в истории человечества. Здесь следует заметить, что комплексный подход в изучении культуры тюркских народов применялся и ранее в работах В.В. Радлова, его традиции была продолжены Ч.Ч. Валихановым, Кают Насыри, М.Ф. Ахундовым, И. Алтынсариним, Катановым. А.-К. Бакихановым. Тюркологию надо понимать не как науку, которая ностальгирует по прошлому, было бы уместно причислить ее к ряду общественных дисциплин, направленных на удовлетворение духовных запросов современного общества, служащих для формирования исторического сознания. Тюркология не должна заниматься тем, чтобы доказывать кто из тюркских народов лучше. В эпоху глобализации в определении места и роли тюркских на родов весомым является появление и развитие обще-тюркских типологических версий в науке. Это объясняется тем, что глобализация тоже придерживается определенной культуры. На этом пути тюркология – один из эффективных путей, развивающих наше историческое сознание наравне с развитием мирового процесса.